

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง
ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี
Political Communication Effecting to Political Decisions
in the 2023 House of Representatives Elections in Nonthaburi Province

โดย

ผศ.ดร.สุมาลี บุญเรือง

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๗

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS ว.252/2567

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง
ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี
Political Communication Effecting to Political Decisions
in the 2023 House of Representatives Elections in Nonthaburi Province

โดย

ผศ.ดร.สุมาลี บุญเรือง

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๗

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS ว.252/2567

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Report

Research Program

Political Communication Effecting to Political Decisions
in the 2023 House of Representatives Elections in Nonthaburi Province

By

Asst. Prof. Dr.Sumalee Boonrueang

Assoc. Prof. Surapon Suyaprom

Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit

Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University

B.E. 2024

Research Project Funded by Mahachulalongkornrajavidyalaya University

MCU RS ๖.252/2567

(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ชื่อรายงานการวิจัย	:	การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี
ผู้วิจัย	:	ผศ.ดร.สุมาลี บุญเรือง, รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหมและศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์
ส่วนงาน	:	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปีงบประมาณ	:	๒๕๖๗
ทุนอุดหนุนการวิจัย	:	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๓. เพื่อศึกษาเสนอการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎี ๔ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามเก็บจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ๑) ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ชื่อสัตย์และความโปร่งใส ผู้สมัครควรมีความซื่อสัตย์ในคำพูดและการกระทำ โดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลหรือทำสัญญาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลและแผนการทำงานอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาช่วยสร้างความเชื่อมั่น ๒) ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ต้องมีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือในภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองต้องสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือ โดยการแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานและการบริหาร ๓) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง พรรคการเมืองต้องมีความสามารถในการสร้างพันธมิตรและการร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ หรือพรรคการเมืองอื่นเพื่อเสริมสร้างฐานเสียงและเพิ่มโอกาสในการชนะการเลือกตั้ง ความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือกลุ่มทาง

การเมืองอื่นๆ ๔) ด้านนโยบาย ความชัดเจนและความเป็นรูปธรรมของนโยบาย นโยบายที่เสนอควรมีความชัดเจนในการแสดงถึงวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการ ไม่คลุมเครือหรือสร้างความสับสน นโยบายต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการและแผนการที่เป็นรูปธรรม ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องสามารถสื่อสารนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของตนได้อย่างชัดเจน กระชับ และเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเน้นการสื่อสารที่สะท้อนความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ๑) การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ ด้านผู้รับสาร ด้านผู้ส่งสาร แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๔๑.๙ และพบว่ามี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ ด้านสารและด้านช่องทางการสื่อสาร ๒) หลักวจีสุจริต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) มั่นตภาสา (พูดด้วยปัญญา) แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๖๑.๑ และพบว่ามี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ สัจจวาจา (พูดจริง)และอปีสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

๓. การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริต ๔ พบว่า ๑) สัจจวาจา (พูดจริง) มีเมตตาช่วยเหลือเกื้อกูล มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละทุ่มเทการทำงานเป็นนักพัฒนาทำงานด้วยความโปร่งใส ๒) อปีสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ต้องพูดเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ พูดคำที่สุภาพเรียบร้อย ต้องสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจ ๓) สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) มีความปรารถนาดีในการช่วยเหลือประชาชน มีจิตสาธารณะ ๔) มั่นตภาสา (พูดด้วยปัญญา) การสื่อสารด้วยถ้อยคำที่มีเหตุผล ไม่พูดเกินจริงวิเคราะห้และตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ การฟังและตอบสนองอย่างรอบคอบและมีปัญญา

Research Report Title : Political Communication Effecting to Political Decisions
in the 2023 House of Representatives Elections in
Nonthaburi Province

Researcher : Asst. Prof. Dr.Sumalee Boonrueang
Assoc. Prof. Surapon Suyaprom
Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit

Department : Faculty of Social Sciences,
Mahachulalongkornrajavidhayalaya University

Fiscal Year : 2024

Research grants : Mahachulalongkornrajavidhayalaya University

Abstract

This research aimed to 1. To Study Political decision-making conditions Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 2. To Study the factors affecting political decision- making Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 3. to Study and present political communication that affects political decision-making Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 by applying the principles of honest speech 4. This research was a mixed-method qualitative research by conducting in-depth interviews with 18 key informants or people. The research instruments were interview forms and quantitative research by collecting questionnaires from a sample of 400 people. Data were analyzed by finding the frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that:

1. Study Political decision-making conditions Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 found that: 1) In terms of the characteristics of the candidates, honesty and transparency. Candidates should be

honest in their words and actions, without distorting information or making promises that cannot be fulfilled. Transparency, disclosing information and work plans clearly and straightforwardly helps build trust. 2) In terms of the image of the political party, there must be credibility and transparency. The credibility of the image of the political party must reflect credibility by demonstrating honesty in operations and administration. 3) In terms of political relationships, political parties must be able to build alliances and cooperate with various groups or other political parties to strengthen their voter base and increase their chances of winning the election. The ability to work effectively with other political organizations or groups. 4) In terms of policies, clarity and concreteness of policies. Proposed policies should clearly state their objectives and methods of implementation, not be vague or confusing. Policies must have clear details about their operations and concrete plans. 5) In terms of political party public relations, political parties must be able to communicate their policies and problem-solving approaches clearly, concisely, and reach all target groups of people using easy-to-understand language. And emphasize communication that reflects the needs of voters

2. Factors affecting political decision-making Study the factors affecting political decision-making Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 found that 1) Political communication affects political decision-making in the House of Representatives election. The order of importance in selection into the equation is as follows: the receiver, the sender, indicating that political communication affects political decision-making in the 2023 House of Representatives election by 41.9 percent. It was found that there were 2 variables that did not affect political decision-making in the 2023 House of Representatives election: the message and the communication channels. 2) The 4 principles of honest speech affect political decision-making in the House of Representatives election. By ranking the priority in the selection into the equation as follows: Sanhavaja (speaking softly), Mantapasa (speaking with wisdom), it shows that political communication affects

political decision-making in the 2023 House of Representatives election by 61.1 percent. It was found that there were 2 variables that did not affect political decision-making in the 2023 House of Representatives election: Satchavaja (speaking the truth) and Apisunavaja (speaking without sarcasm).

3. Political communication affecting political decision-making Member of the House of Representatives in Nonthaburi Province, in Year 2023 by applying the principles of honest speech of 4, it was found that 1) Satchavaja (speaking the truth) is kind and helpful, honest, selfless, dedicated to working as a developer, and works with transparency. 2) Apisunavaja (speaking without sarcasm) must speak useful content, speak politely and neatly, and must communicate with the public so that they understand. 3) Sanhavaja (speaking softly) has a good intention to help the public, and has public-mindedness. 4) Mantapasa (speaking with wisdom) communicates with words that are reasonable. Do not exaggerate, analyze and make decisions carefully, listen and respond carefully and intelligently.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์ผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกรูปหรือคนของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เมตตาอนุเคราะห์เป็นประธานที่ปรึกษาโครงการวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจทานงานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ร่วมวิจัยทุกท่านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรีและผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนจะเป็นประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี บุญเรือง

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม

ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์

ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญรูปภาพ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๕
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๗
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๙
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง	๑๑
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง	๒๒
๒.๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์	๓๙
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๔๓
๒.๕ หลักทฤษฎีจริยธรรม	๖๐
๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๖๖
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๙
๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๘๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๘๙
๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ	๘๙
๓.๓ การวิจัยเชิงปริมาณ	๙๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
๔.๑ สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี	๙๙
๔.๒ ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี	๑๑๓
๔.๓ การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี	๑๔๒
๔.๔ องค์ความรู้	๑๕๒
๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๕๒
๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๑๕๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๕๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๕๖
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๕๗
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๖๖
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๖๖
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	๑๖๖
๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	๑๖๖
บรรณานุกรม	๑๖๘
ประวัติผู้วิจัย	๑๗๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑	ความหมายของการปรองดอง
๒.๒	ความหมายของสมานฉันท์
๒.๓	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์
๒.๔	หลักการความปรองดองสมานฉันท์
๒.๕	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ตามหลักสิทธิมนุษยชน
๒.๖	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ตามหลักศาสนาพุทธ
๒.๗	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ตามหลักศาสนาคริสต์
๒.๘	การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ตามหลักศาสนาอิสลาม
๒.๙	แนวคิดและการดำเนินการโครงการหมู่บ้านศีล ๕
๒.๑๐	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
๒.๑๑	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมพหุวัฒนธรรม
๒.๑๒	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในมิติสังคมพหุวัฒนธรรมด้านศาสนา

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ แสดงการพัฒนาการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศไทย	๓๙
๒.๒ แสดงบริบทการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมท่ามกลางความเห็นที่แตกต่างกันในประเทศไทย	๔๕
๒.๓ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ	๑๐๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๑.๑ ความเป็นมา

การสื่อสารคือกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง หรือกลุ่มคนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ซึ่งการสื่อสารนั้นจะต้องดำเนินการผ่านสื่อต่างๆ สื่อมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางในการส่งผ่านข้อมูล โดยสื่อในปัจจุบัน แบ่งเป็นส่งประเภทใหญ่ๆ คือ สื่อมวลชนกระแสหลัก อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ กับสื่อใหม่ ซึ่งเป็นสื่อที่มาพร้อมเทคโนโลยีสมัยใหม่ นั่นคือ อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาการสื่อสาร เราจึงต้องเรียนรู้ประเภทของสื่อต่างๆ รวมถึงคุณลักษณะของสื่อ เพื่อที่จะควบคุมให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์^๑

การสื่อสารมีความสำคัญและความสัมพันธ์กับการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะการเมืองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจ การควบคุมอำนาจ และการบริหารจัดการอำนาจ เพื่อประโยชน์ของสาธารณะและประชาชนซึ่งการใช้อำนาจทางการเมืองนั้นส่งผลกระทบต่อทุกคนในสังคม ส่วนการสื่อสารเป็นเรื่องของการส่งข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างสมาชิกประชาชนในสังคม สองสิ่งจึงแยกจากกันไม่ได้และเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในการศึกษาอย่างกว้างขวางในวงวิชาการ^๒ กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร (Message) ช่องทางหรือสื่อ (Channel/Media) ผู้รับสาร (Receiver) ผลสะท้อนกลับ (Feedback) และ บริบท (Context) ในอดีตผู้ปกครองมักส่งสารไปยังผู้ถูกปกครองด้วยวิธีการสื่อสารแบบทางเดียว (One-Way Communication) แต่เมื่อสังคมเกิดการวิวัฒน์เป็นสังคมประชาธิปไตยที่เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมรูปแบบการสื่อสารที่ใช้ จะเป็นการสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) จุดเปลี่ยนสำคัญในประวัติศาสตร์การสื่อสารทางการเมือง คือ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารสนเทศ (Information Communication Technology: ICT) ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในวิถี

^๑ นันทนา นันทวโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า ๘๘.

^๒ ยุทธพร อิศรชัย, แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง, เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ ๘, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๙), ๑๒-๑๖

การดำเนินชีวิตของผู้คนทั่วโลก ทั้งด้านสถานที่ (Space) และเวลา (Time) ซึ่งเมื่อประกอบกับลักษณะสังคมแบบทุนนิยมในปัจจุบัน จึงยังเป็นตัวเร่งให้มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารฯ มาใช้ในชีวิตประจำวันในทุกมิติไม่ว่าจะด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง ดังนั้น กระบวนการสื่อสารทางการเมืองตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จึงมีความเปลี่ยนแปลงในลักษณะการผสมผสานสื่อดั้งเดิม (Traditional Media) อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อวิทยุโทรทัศน์ เข้ากับสื่อใหม่ (New Media) อาทิ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับสังคมไทย การเปลี่ยนผ่านจากสื่อดั้งเดิมไปสู่สื่อใหม่นั้น สะท้อนให้เห็นได้จากความนิยมของผู้รับสารที่มีต่อสื่อใหม่มากขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งได้ขยายลักษณะการสื่อสารจากกรสื่อสารแบบทางเดียวในระบบอินเทอร์เน็ต มาเป็นสื่อสังคมออนไลน์สามารถค้นหาความรู้จากการถามตอบผ่านระบบ ตลอดจนติดตามบุคคลที่มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน โดยความนิยมใช้สื่อออนไลน์ของคนไทย มีอัตราการเติบโตขึ้นในลักษณะก้าวกระโดด^๓

๑.๑.๒ ความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารทางการเมืองช่วยให้ประชาชนในจังหวัดนนทบุรีได้รับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล การดำเนินงานของผู้แทนราษฎร และเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ การรับรู้ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเลือกผู้นำและนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของตนเองได้ดียิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การที่ประชาชนมีข้อมูลและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เป็นพื้นฐานสำคัญของการที่ประชาธิปไตย การสื่อสารที่มีความโปร่งใสและเปิดเผยช่วยลดการทุจริตและการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้แทนราษฎร ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของผู้แทนและรัฐบาลท้องถิ่นได้ง่ายขึ้น ซึ่งสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในระบบการปกครอง การสื่อสารทางการเมืองสามารถกระตุ้นให้ประชาชนในจังหวัดนนทบุรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน เช่น การประชุมชุมชน การทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาชุมชน หรือการระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การสื่อสารที่ดีช่วยให้รัฐบาลท้องถิ่นและประชาชนสามารถทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาจังหวัดนนทบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแลกเปลี่ยน

^๓ มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข, “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์”, วารสารปรัชญาปริทรรศน์, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๖๓ – ๘๑.

ข้อมูลและความคิดเห็นสามารถนำไปสู่การพัฒนานโยบายและโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน^๔

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวบ่งชี้หนึ่ง ที่สามารถวัดได้ว่าการเมืองของประเทศนั้น ๆ มีการพัฒนาหรือไม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ในระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งการที่ประชาชนหรือประชาสังคม มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของตนเองต่อการพัฒนาแนวคิดอุดมการณ์ประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองได้เป็นอย่างดี สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือ และช่องทางที่สำคัญในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมทางด้านการเมือง จะเห็นได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองถือว่าเป็นพลังหลักในการพัฒนาการเมือง และจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการเมืองในภาพรวมต่อไป ดังนั้นการสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้รับรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ นับได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นปัจจัยที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย^๕

ปัญหาการขาดแคลนข้อมูลที่ชัดเจนและโปร่งใสบางครั้งการสื่อสารข้อมูลทางการเมืองอาจไม่ชัดเจนหรือไม่โปร่งใส ทำให้ประชาชนไม่สามารถรับรู้ข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาลได้ การสื่อสารที่ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม ประชากรในจังหวัดนนทบุรีประกอบด้วยหลายกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุ คนวัยทำงาน และเยาวชน การสื่อสารที่ไม่สามารถเข้าถึงหรือเข้าใจได้ง่ายสำหรับทุกกลุ่มประชากรจะทำให้เกิดช่องว่างในการรับรู้ข้อมูล การเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตยังคงเป็นอุปสรรคสำหรับบางพื้นที่หรือบางกลุ่มประชากร ทำให้การสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลไม่สามารถครอบคลุมได้ทั้งหมด ปัญหาการบิดเบือนข้อมูลหรือข่าวปลอม (fake news) เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การรับรู้ของประชาชน ทำให้เกิดความสับสนและความไม่ไว้วางใจในข้อมูลทางการเมืองที่ได้รับ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน บางครั้งประชาชนอาจรู้สึกว่าคุณสมบัติของตนเองไม่ได้รับการรับฟังหรือไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจใน

^๔ ไพบุลย์ สุขเจตน์, “การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี”, วารสารมหาจุฬานาครทรรณ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๓) : ๒๓๔ – ๒๔๗.

^๕ วัฒนา นนทชิต, “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, วารสารนวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๓๕-๔๙.

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือ กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ทำให้การกระจายข้อมูลทางการเมืองเป็นไปอย่างจำกัด^๖

การนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง โดยบูรณาการหลักวิสุทธิ ๔ หลักการสื่อสารตามแนวพระพุทธศาสนา คือ หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าครอบคลุมการสื่อสารของมนุษย์ทั้งในด้านการพูด การฟัง การรับรู้ การคิดและการเชื่อ ได้แก่ หลักของการพูดมีหลายประการ ประกอบด้วย สัจจวาจา (พูดจริง) อปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) และมนตภาสา (พูดด้วยปัญญา) การพูดความจริง ซื่อสัตย์และโปร่งใส ผู้พูดควรให้ข้อมูลที่เป็นความจริง ไม่บิดเบือนหรือซ่อนเร้นข้อเท็จจริง การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องช่วยสร้างความไว้วางใจจากประชาชน ก่อนที่จะเผยแพร่ข้อมูล ผู้พูดควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข่าวลือหรือข่าวปลอม สุภาพและเคารพผู้อื่นใช้คำพูดที่สุภาพและไม่ก้าวร้าว เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง^๗

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาบริบทของการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำเสนอการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักวิสุทธิ ๔ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดนนทบุรี ในครั้งต่อไป

^๖ วิภคฉณัฐ นิมิตรพันธ์และศิริจันทรา พลกนิษฐ, “กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ภายใต้สื่อสังคมออนไลน์”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๙) : ๒๑-๓๑.

^๗ อ.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๒๒๑/๓๓๘-๓๓๙.

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑. สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างไร

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี มีอะไรบ้าง

๓. การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักจริยสุจริต ๔ ควรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๓.๓ เพื่อนำเสนอการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักจริยสุจริต ๔

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารทางการเมือง ^๘ ได้แก่ ๑. ด้านผู้ส่งสาร ๒. ด้านสาร ๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร ๔. ด้านผู้รับสาร

๒. หลักวจิสุจริต ^๙ ได้แก่ ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปิสฺมววาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มัตถวาจา (พูดด้วยปัญญา)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี^{๑๐} ได้แก่ ๑. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ๔. ด้านนโยบาย ๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนนทบุรี ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๐๕๖,๓๖๔ คน^{๑๑}

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา	จำนวน ๓ รูป
กลุ่มที่ ๒ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์	จำนวน ๒ คน
กลุ่มที่ ๓ นักการเมือง	จำนวน ๓ คน
กลุ่มที่ ๔ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	จำนวน ๒ คน
กลุ่มที่ ๕ ตัวแทนประชาชน	จำนวน ๘ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ซึ่งใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๘ เขตการเลือกตั้ง

^๘ David K. Berlo, *The Process of Communication; an Introduction to Theory and Practice*, (San Francisco: Rinehart Press, 1960), p. 45.

^๙ อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๒๒๑/๓๓๘-๓๓๙.

^{๑๐} นันทนา นันทวโรภาส, *สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*, (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า ๘๘.

^{๑๑} สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14 [๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗].

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเริ่มตั้งแต่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึง กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ รวมเป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ การสื่อสารทางการเมือง อย่างน้อย ๑ ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๕.๒ หลักจริยสุจริต ๔ อย่างน้อย ๑ ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การที่ผู้นำสารไปสู่ประชาชน สื่อมวลชนเป็นช่องทางสำคัญในการกระจายข่าวสารไปยังประชาชน สื่อมวลชนเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่องสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประเด็นอื่น ๆ ที่สำคัญ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่

๑) ด้านผู้ส่งสาร หมายถึง ผู้สมัครที่สื่อสารต้องชัดเจนและตรงประเด็น เน้นถึงนโยบาย แนวคิด และสิ่งที่ผู้สมัครตั้งใจจะทำให้ชัดเจน เข้าใจง่าย และตรงกับปัญหาของประชาชน การสื่อสารต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และลักษณะของกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เช่น การใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียสำหรับกลุ่มวัยรุ่น หรือการจัดเวทีพูดคุยกับชุมชนในท้องถิ่นเพื่อเข้าถึงผู้สูงอายุ

๒) ด้านสาร หมายถึง การกำหนดและสื่อสารเนื้อหา หรือนโยบายที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต้องการถ่ายทอดสู่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเลือกตั้ง สารที่ถูกถ่ายทอดต้องมีความชัดเจน ตรงประเด็น และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ปัจจัยสำคัญของการกำหนดสารในการเลือกตั้ง

๓) ด้านช่องทางการสื่อสาร หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองสามารถเข้าถึงประชาชนและสื่อสารสารหรือนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกช่องทางที่เหมาะสมในการสื่อสารมีผลต่อความสำเร็จของการรณรงค์หาเสียง ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการเลือกช่องทางการสื่อสารในการเลือกตั้ง

๔) ด้านผู้รับสาร หมายถึง กลุ่มเป้าหมายที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต้องการสื่อสารด้วย ผู้รับสารเป็นประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง การเข้าใจถึงลักษณะ ทศนคติ ความต้องการ และพฤติกรรมของผู้รับสารมีความสำคัญอย่างมากในการรับสารและการสื่อสารให้ตรงกับความต้องการของผู้รับสาร เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้สมัครได้รับการสนับสนุน

๑.๖.๒ หลักพุทธธรรม หมายถึง หลักวจีสุจริต ๔

๑) สัจจวาจา (พูดจริง) หมายถึง การสื่อสารด้วยความจริงใจ ซื่อสัตย์ และโปร่งใส การพูดจริงในทางการเมืองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และการสร้างสังคมที่ยุติธรรม การพูดจริงช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นในรัฐบาลและการบริหารประเทศ

๒) อปิสฺนวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) หมายถึง เป็นหลักการที่สำคัญในทางการเมือง เน้นการสื่อสารที่ตรงไปตรงมา ไม่พยายามสร้างความเข้าใจผิด หรือกล่าวร้ายผู้อื่น เป็นการสื่อสารด้วยความจริงใจและเคารพผู้อื่น ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมการเมือง การพูดไม่ส่อเสียดช่วยให้การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสังคมการเมืองมีความสร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองมากขึ้น

๓) สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) หมายถึง การใช้คำพูดที่อ่อนโยน สุภาพ และสร้างความรู้สึที่ดีต่อผู้ฟัง การพูดอ่อนหวานเป็นการสื่อสารที่เน้นความเคารพและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ใช้คำพูดที่สุภาพและมีน้ำใจ การใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความห่วงใยและความเคารพต่อผู้อื่น หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง แสดงความเห็นหรือการปฏิเสธอย่างสุภาพเพื่อไม่ทำร้ายความรู้สึกของผู้อื่น การสื่อสารในชุมชนใช้ถ้อยคำที่สุภาพและให้เกียรติในการสื่อสารกับประชาชนในชุมชน ช่วยสร้างความสามัคคีและความร่วมมือ

๔) มั่นตภาสา (พูดด้วยปัญญา) หมายถึง การสื่อสารหรือการพูดที่มีความรอบรู้ และความเข้าใจในเรื่องที่พูด รวมถึงการใช้วิจารณ์ญาณและปัญญาในการสื่อสารอย่างเหมาะสม การพูดด้วยปัญญาจึงเป็นการพูดที่มีคุณธรรม มีความเหมาะสมและสร้างสรรค์ การสื่อสารพูดอย่างมีความรับผิดชอบ ไม่พูดเท็จหรือสร้างความเข้าใจผิดให้กับผู้อื่น การใช้คำพูดที่มีความจริงใจและมีเจตนาดี การสร้างความเข้าใจ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับผู้ฟังการฟังและตอบสนองต่อความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล การพูดอย่างเคารพและสร้างสรรค์ การใช้คำพูดที่ให้เกียรติและไม่ทำร้ายความรู้สึกของผู้อื่น การใช้คำพูดที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและชุมชน การพูดด้วยปัญญาการนำเสนอความคิดเห็นในที่ประชุมด้วยความรอบรู้และมีเหตุผลสนับสนุนการฟังและตอบสนองต่อคำถามของผู้อื่นอย่างมีปัญญาและสุภาพ

๑.๖.๓ การตัดสินใจทางการเมือง หมายถึง

๑) **ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร** หมายถึง ผู้สมัครลงเลือกตั้งเป็นผู้มีวุฒิคุณวุฒิการศึกษาและสถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา อีกทั้งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ทางการเมือง มีความเป็นผู้นำ มีวาทศิลป์หรือการพูดจาปราศรัยที่ดี ที่สำคัญต้องทำหน้าที่อย่างยุติธรรม สุจริต ต้องเป็นผู้ที่มีภาวะอารมณ์ที่เหมาะสม มีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการรับผิดชอบงานและความเป็นผู้นำ

๒) **ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง** หมายถึง มีการคัดเลือกผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง ด้วยวิธีที่โปร่งใสเป็นที่ยอมรับของสมาชิก และลงสมัครรับเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพรรคการเมืองต้องเป็นพรรคของคนทั้งประเทศ ไม่ใช่พรรคประจำภาคหรือท้องถิ่น จะต้องไม่ถูกครอบงำโดยนายทุนพรรค ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ พรรคการเมืองต้องคัดสรรผู้สมัคร โดยคำนึงความรู้ความสามารถมากกว่ากลุ่มเครือญาติหรือเพื่อนพ้อง

๓) **ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง** หมายถึง ผู้สมัครมีความสัมพันธ์อันดีไม่เป็นศัตรูทางการเมืองกับผู้สมัครฯ หรือพรรคการเมืองอื่น มีความคิดไปในแนวทางเดียวกันไม่ขัดแย้งกัน เพื่อบรรลุเป้าหมาย ผู้สมัครสามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญในแวดวงการเมือง เช่น นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง และผู้มีอิทธิพลอื่นๆ และยังต้องมีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการเมือง เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ

๔) **ด้านนโยบาย** หมายถึง วิธีการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีผลต่อการตัดสินใจความต้องการและความคาดหวังของประชาชน นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ของสังคมโดยรวม และความคิดเห็นของสาธารณะ มีผลต่อการตัดสินใจเลือก

๕) **ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง** หมายถึง การประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมืองเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี สื่อสารนโยบาย และสร้างความเข้าใจระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชน การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้พรรคการเมืองสามารถสื่อสารและสร้างความเชื่อมั่นในหมู่ผู้สนับสนุนได้ ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ความรู้เกี่ยวกับสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๗.๒ ได้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑.๗.๓ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์หลักทฤษฎีสุจริต ๔

๑.๗.๔ ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม และจังหวัดอื่นๆ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเพื่อใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง
- ๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
- ๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- ๒.๕ หลักจริยธรรม
- ๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง

๒.๑.๑ ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้ตนเองเกิดความพึงพอใจในสิ่งนั้น ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายในเรื่องนี้มากมาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การตัดสินใจ หมายถึง ตกลงใจ หรือความคิดและการกระทำต่างๆ ที่นำไปสู่การเลือกตกลงใจในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทาง เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้อย่างดีที่สุด^๑

^๑ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖), หน้า ๔๕๐.

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกจากระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ขององค์การ และการสนับสนุนเอาวิถีทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์^๒ การตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายการตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของ กระบวนการ ดังกล่าวเป็นการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์^๓

การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้ในการพิจารณาโดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของผู้เลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาโดยใช้ข้อมูล หลักการ และเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด จากหลายทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการได้รับข่าวสารของการสมัครรับเลือกตั้งข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองและของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นประชาชนจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อ หรือช่องทางใดบ้างและข่าวสารต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประชาชนเลือกรับข่าวสารในลักษณะใดจนกระทั่งนำข่าวสารนั้นไปเป็นเกณฑ์คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงให้จากสื่อหรือช่องทางหลาย ๆ ทางนั้น ประชาชนเลือกที่จะเชื่อข่าวสารจากแหล่งใดมากที่สุด และลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปสู่ผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเป็นลักษณะข่าวสารที่หลากหลายเพื่อที่จะจูงใจให้ลงคะแนนเสียง^๔

การตัดสินใจใช้แก้ปัญหาขององค์กร หรือการกำหนดแนวทางการปฏิบัติซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงสร้างองค์กรในพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มนั้น^๕ โดยใช้แนวทางการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติการตัดสินใจมัก เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่ยาก สลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัย

^๒ John M. Pfiffner and R. Vance Presthus, **Public Administration (third edition)**, (New York: Ronald Press Company, 1953), p.5.

^๓ กุลชลี ไชยนันดา, **กระบวนการตัดสินใจ**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, ๒๕๓๙), หน้า ๑๓๕.

^๔ กวี วงศ์พุม, **ภาวะผู้นำ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิเชษฐ์ สตูดิโอ, ๒๕๓๕), หน้า ๖๑.

^๕ วรพจน์ บุษราคัมวดี, **องค์การและการจัดการ**, (ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ๒๕๖๔), หน้า ๑๐๙.

ปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น^๖

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกเอาทางเลือกของวิธีทางการกระทำทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ความมุ่งหมายของการตัดสินใจคือ กำหนดวัตถุประสงค์และการทำให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ให้โอกาสในการเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทางถ้าไม่มีทางเลือกการตัดสินใจก็เกิดขึ้นไม่ได้ ฉะนั้น การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการของทางเลือก การตัดสินใจจำนวนไม่น้อยที่ให้โอกาสอย่างกว้างขวางในการเลือกแต่การตัดสินใจบางอย่างอาจมีข้อจำกัดมาจากหลายด้าน ดังนั้นการตัดสินใจจึงมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกันการพิจารณาโดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด จากหลาย ๆ ทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของผู้เลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ^๗

การตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมากเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุงยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใดจึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น^๘

การตัดสินใจทางการจัดการ หมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ทำการวิเคราะห์และเลือกจากหลายทางเลือก เพื่อให้แผนการบรรลุวัตถุประสงค์และสารที่ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาได้ทำการพิจารณาตัดสินใจและสั่งการในเรื่องนั้น^๙

สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง ความคิดและการกระทำนำไปสู่การเลือกตกลงใจ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้อย่างดีที่สุด การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือกผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้ในการพิจารณาโดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผลการกำหนดแนวทางการปฏิบัติซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลข่าวสาร เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าไว้ การเลือกเอาทางเลือกของวิธีทางการกระทำทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ความมุ่งหมายของการตัดสินใจคือ กำหนดวัตถุประสงค์และการทำให้วัตถุประสงค์บรรลุผล สำเร็จ เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลาย อย่างเพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ในทาง

^๖ สมคิด บางโม, **องค์การและการจัดการ**, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๖๔), หน้า ๑๗๕.

^๗ อนันต์ เกตุวงศ์, **หลักและเทคนิคการวางแผน**, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓), หน้า ๙.

^๘ สมคิด บางโม, **องค์การและการจัดการ**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๔๘), หน้า ๑๗๕.

^๙ ขำนาญ พิมพ์รัตน์, **หลักการจัดการ : องค์การและการจัดการแนวคิดการบริหารธุรกิจ สถานการณ์ปัจจุบัน**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๔๔ - ๒๕.

ปฏิบัติการตัดสินใจมากเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยิ่ง ยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ

ตารางที่ ๑ ความหมายของการตัดสินใจ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน	การตัดสินใจ หมายถึง ตกลงใจ หรือ ความคิดและการกระทำต่างๆ ที่นำไปสู่การเลือก ตกลงใจในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง
John M. Pfiffner and R. Vance Presthus	การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกจาก ระหว่างทางเลือกต่าง ๆ การสันนิษฐานเอา วิธีทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
กุลชลี ไชยนันตา	การตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึง ขั้นตอนสุดท้ายการตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของ กระบวนการ ดังกล่าวเป็นการตัดสินใจโดยใช้ หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์
กวี วงศ์พุม	การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณา ทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อ ใช้การพิจารณาโดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผล วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด
วรพจน์ บุษราคัมวดี	การตัดสินใจใช้แก้ปัญหาขององค์กร หรือการกำหนดแนวทางการปฏิบัติซึ่งตั้งอยู่บน พื้นฐานข้อมูลข่าวสาร
สมคิด บางโม	จึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะ เลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใด จึงจะสามารถบรรลุ เป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์ สูงสุดแก่องค์กรนั้น
ชำนาญ พิมรัตน์	การตัดสินใจ หมายถึง ตกลงใจ หรือ ความคิดและการกระทำต่างๆ ที่นำไปสู่การเลือก ตกลงใจในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง

๒.๑.๒ กระบวนการตัดสินใจ

สำหรับกระบวนการในการตัดสินใจนั้น เป็นหลักการหรือขั้นตอนในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดกระบวนการคิด ใช้วิธีการวิเคราะห์เพื่อให้สามารถเลือกสิ่งนั้นได้ โดยผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่กับกระบวนการตัดสินใจของแต่ละบุคคลว่า จะใช้วิธีการใด โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการไว้ดังนี้

กระบวนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการในลักษณะของทีมงาน ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาที่ปรับเข้าให้ตรงกัน โดยการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจกลวิธีในการนำเสนอข้อคิดเห็น สามารถสื่อความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและผล ตามขั้นตอนที่นิยมปฏิบัติ ซึ่งในกระบวนการตัดสินใจมีหลายรูปแบบ และแตกต่างเพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น เช่น

รูปแบบที่ ๑ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์
๒. กำหนดทางเลือกเพื่อประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ
๓. ตรวจสอบเพื่อหลีกเลี่ยง
๔. ดำเนินการวิเคราะห์
๕. ตัดสินใจโดยยึดวัตถุประสงค์

รูปแบบที่ ๒ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการตัดสินใจ
๒. กำหนดทางเลือกของการตัดสินใจ
๓. พิจารณาความเสี่ยงที่มีโอกาสเป็นไปได้

รูปแบบที่ ๓ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน แต่มีการแบ่งออกไปอีก ดังนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการตัดสินใจ
๒. ระบุนิยามลักษณะของสิ่งที่พึงประสงค์ หรือเป้าหมาย โดยจำแนกแตกต่างออกเป็น

๒ ประการ คือ

๒.๑ คุณลักษณะที่จำเป็น “ต้องได้”

๒.๒ คุณลักษณะที่เพียงแต่ “ต้องการ” ถ้าได้ก็ดี แต่ไม่เน้นเท่าลักษณะแรก

๓. พิจารณากันกรอง คัดแยก เฉพาะทางเลือกที่มีคุณลักษณะที่จำเป็น “ต้องได้”

๔. นำคุณลักษณะที่ “ต้องการ” เฉพาะเป็นพิเศษของทางเลือกซึ่งคัดแยกในขั้นตอนที่สาม ปรับเปลี่ยนให้เป็นค่าประเมิน ด้วยตัวเลข ๑-๑๐

๕. นำทางเลือกทั้งหมดที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะ “ต้องได้” และ “ต้องการ” มาพิจารณาข้อเสียของแต่ละทางเลือกอีกครั้ง ด้วยวิธีการปรับเป็นตัวเลข เช่นเดียวกับขั้นตอนที่สี่ ในกรณีนี้ทางเลือกใดได้คะแนนสูงสุด แสดงว่ามีข้อเสียสูงมาก^{๑๐}

^{๑๐} รศนา อัจฉะกิจ, กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจเชิงวิทยาศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๙๗.

๑. การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสำหรับขั้นตอนแรกของการ ตัดสินใจ จะเป็นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้เกิดความชัดเจนก่อนซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับ องค์การบางครั้งยากต่อการระบุมาจากสาเหตุใด เช่น องค์การประสบปัญหาเกี่ยวกับ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุดังนั้นผู้บริหารจึงต้องทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อ ระบุและ กำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าเกิดจากสาเหตุอะไร โดยทั่วไปการแบ่งประเภทของปัญหาได้แก่ ปัญหาที่เป็นมาตั้งแต่อดีตและปัญหามีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในอนาคตปัญหาที่ทราบล่วงหน้าว่าจะ เกิดขึ้น และควรเตรียมการป้องกันหรือปัญหาเฉพาะด้านเป็นปัญหาที่เกิดจากสาเหตุเดียว และ สามารถแก้ไข สำเร็จได้ง่าย เป็นต้น ดังนั้นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจึงเป็น ขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

๒. การกำหนดทางเลือกต่าง ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหาเมื่อผู้บริหารสามารถกำหนดปัญหาได้ ชัดเจนแล้ว โดยจะต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมด เช่น ข้อมูลที่ เกี่ยวกับสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การเพื่อค้นหาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของ ปัญหาที่มีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำมากำหนดเป็นทางเลือก เพื่อแก้ไขปัญหา ทางเลือกที่กำหนดในขั้นตอนนี้อาจมีหลายทางเลือก เช่น ทางเลือกในการแก้ปัญหา ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่การปรับวิธีการทำงานของฝ่ายผลิต การฝึกอบรมทีมงาน เพื่อเพิ่มทักษะการผลิต การปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

๓. การประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้กำหนด หลังจากวิเคราะห์ปัญหาทำการกำหนด ทางเลือกต่าง ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา จากนั้นจึงทำการประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางการ นำ ปัญหาไปสู่การแก้ไขในขั้นตอนนี้ผู้ตัดสินใจจะวิเคราะห์และประเมินว่าทางเลือกใดสามารถ แก้ไข ปัญหาได้ดีที่สุด ทางเลือกใดควรจะดำเนินการก่อนและหลัง มีการใช้กระบวนการชั่งน้ำหนักเพื่อ พิจารณาถึงผลดีและผลเสียในแต่ละทางเลือกด้วย นอกจากนี้จะต้องพิจารณาด้วยว่าการตัดสินใจใน ทางเลือกหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ ดังนั้นควรวิเคราะห์และประเมินทางเลือก อย่างรอบคอบสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพิจารณาปัญหาจากภายใน องค์การมากกว่าภายนอก เช่น บุคลากร อุปกรณ์ขาดแคลน แนวทางแก้ไขสามารถทำได้โดยการเพิ่ม บุคลากร การจัดซื้ออุปกรณ์ เพิ่ม^{๑๑}

กระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย ๘ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การรับทราบและวิเคราะห์ปัญหา
๒. การหาทางแก้ที่สามารถปฏิบัติได้
๓. การค้นหาเงื่อนไขที่ไม่ชัดเจน
๔. การรวบรวมข้อมูล
๕. การประเมินคุณค่าของแต่ละทางเลือก
๖. การเลือกวิธีแก้ปัญหา

^{๑๑} ชนงกรณ์ ภูณทลบุตร, หลักการจัดการ : องค์การและการจัดการแนวคิดการบริหารธุรกิจใน สถานการณ์ปัจจุบัน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๕๐ – ๕๒.

๗. การนำไปปฏิบัติ

๘. การติดตามผล^{๑๒}

รูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม ซึ่งเป็นวิธีการที่บุคคลควรประพฤติเพื่อให้ได้ผลสูงที่สุดตามขั้นตอนในรูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการนำมาพัฒนาในกระบวนการตัดสินใจได้มากยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ค้นหาความต้องการในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๒ สร้างเกณฑ์ในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๓ แบ่งน้ำหนักในแต่ละเกณฑ์

ขั้นที่ ๔ พัฒนาทางเลือก

ขั้นที่ ๕ ประเมินผลทางเลือก

ขั้นที่ ๖ เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด^{๑๓}

อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจนั้น ก็ต้องทำให้เกิดแนวความคิดที่มีความ ความเหมาะสมในการพิจารณาเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด และสามารถพัฒนาเป็นกฎเกณฑ์ในการนำไป ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. ความต้องการ (Want) เป็นการแสดงถึงสิ่งที่มีความต้องการ โดยเป็นประโยชน์โดยรวม ทั้งความต้องการด้านสังคม ด้านจิตใจ ด้านความรู้ หรือในด้านอื่น ๆ เป็นต้น

๒. แรงจูงใจ (Motive) เป็นสิ่งที่คอยผลักดันเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ขึ้นมา แล้วมีแนวคิด หรือสิ่งที่เป็นกำลังใจให้เกิดการสู้ต่อ เพื่อให้สิ่งนั้นประสบความสำเร็จ

๓. บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะนิสัยโดยรวมของบุคคลที่มีการพัฒนา มาจากความคิด ความเชื่อ สิ่งจูงใจ ในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดรูปแบบของบุคคล

๔. ทักษะคติ(Attitude) เป็นการประเมินความรู้สึก หรือความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ของบุคคล โดยทักษะคติจะมีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

๕. การรับรู้(Perception) เป็นกระบวนการของบุคคลในการยอมรับความคิด หรือ การกระทำ ของบุคคลอื่น

๖. การเรียนรู้(Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการ รับรู้ และประสบการณ์ของบุคคล แล้วนำมาทำการศึกษาวิเคราะห์ ทำให้เกิดเป็นกระบวนการอย่าง มีขั้นตอน เพื่อให้เกิดการพิจารณาและง่ายในการตัดสินใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้น^{๑๔}

กระบวนการในการตัดสินใจก็ต้องมีองค์ประกอบการพิจารณาที่พอสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ทำการตัดสินใจ

๒. ประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจ

^{๑๒} วิฑูรย์ สิมะโชติ, ยอดหัวหน้างาน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด, ๒๕๖๓), หน้า ๘๘.

^{๑๓} ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, การบริหารการตลาดยุคใหม่, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีระพิมพ์ และไซเทกซ์ จำกัด, ๒๕๖๑), หน้า ๗๙.

^{๑๔} ฉัตรพร เสมอใจ, พฤติกรรมผู้บริโภค, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๖๐), หน้า ๕๗.

๓. ทางเลือกต่าง ๆ ที่ทะลุเป้าหมายได้

๔. สภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจ^{๑๕}

การตัดสินใจไม่ใช่เรื่องง่าย แต่อย่างไรก็ตามระบบที่มีความสามารถช่วยให้การตัดสินใจนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะต้องมีความหลากหลาย เพื่อเป็นการสร้างทางเลือก และกระบวนการในการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น ด้วยวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. การระบุปัญหาและพิจารณาสาเหตุของปัญหา

๒. การสร้างทางเลือกแก้ปัญหาและการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

๓. การดำเนินการตัดสินใจและการติดตามผล^{๑๖} เป็นต้น

ในการตัดสินใจที่ดี ควรเป็นไปตามขั้นตอนที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ มีความน่าเชื่อถือ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจอย่างชัดเจน โดยต้องทราบว่า ตัดสินใจไป เพื่ออะไร

๒. พิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถ้าเป็นการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา ก็ต้องมีการแยกแยะตัวปัญหานั้นด้วย

๓. กำหนดทางเลือก โดยต้องมีทางเลือกมากกว่าหนึ่ง และมีผลที่คาดว่าจะได้รับจากทางเลือกแต่ละทางด้วย

๔. ตัดสินใจเลือกทางเลือก แนวทางในการตัดสินใจอาจใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

๔.๑ เกณฑ์หาจุดสูงสุด เช่น หาทางเลือกไหนแก้ปัญหาได้ดีที่สุด ขจัดปัญหาได้หมด สิ้นก็เลือกทางนั้น

๔.๒ เกณฑ์หาจุดสูงสุดของทางเลือกที่ต่ำ ๆ เช่น หัวหน้างานอาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ใช้

๔.๓ เกณฑ์ที่สร้างความเสียใจน้อยที่สุด เป็นการเลือกทางที่ก่อให้เกิดผลกระทบ ในทางลบน้อยที่สุด

๔.๔ เกณฑ์สร้างความพึงพอใจ ในบางกรณีหัวหน้างานอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายพอใจ^{๑๗}

การตัดสินใจทางการเมือง แบ่งเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ผู้สมัครควรมีความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทางการเมือง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ความรู้และความสามารถ ควรมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย การบริหารจัดการ และนโยบายต่าง ๆ ที่จำเป็นในการทำหน้าที่เป็นผู้แทนประชาชนการศึกษาและ

^{๑๕} วรพจน์ บุษราคมวดี, องค์การและการจัดการ, (ประทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์), หน้า ๑๑๓-๑๑๔.

^{๑๖} สมยศ นาวิการ, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, ๒๕๖๔), หน้า ๘๖.

^{๑๗} วิชัย โสสุวรรณจินดา, หัวหน้างานพันธุ์แท้, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ส.ส.ท.), หน้า ๑๓๕.

ประสบการณ์ การมีการศึกษาที่ดีและประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการดำเนินนโยบายและการตัดสินใจ

๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง จะพิจารณาว่าการรวมกลุ่มชนิดใดที่จัดเป็นพรรคการเมือง จะต้องพิจารณาจากคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้ เป็นการรวมตัวกันของผู้มีอุดมการณ์ตรงกัน มีการจัดโครงการสร้างการบริหารชัดเจน เป็นระเบียบ มีการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งบริหารอย่างถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับของสมาชิก มีจุดมุ่งหมายในทางการเมืองที่ชัดเจน และพยายามดำเนินการให้บรรลุจุดหมายนั้น มีกิจกรรมเผยแพร่อุดมการณ์ผ่านสมาชิกพรรคอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งและจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ มีการคัดเลือกผู้สมัครและส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้งด้วยวิธีที่โปร่งใสเป็นที่ยอมรับของสมาชิก และลงสมัครรับเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง

๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ความสัมพันธ์ทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการสร้างและรักษาความมั่นคงและการพัฒนาของพรรคการเมือง ในประเทศไทยและทั่วโลก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพรรคการเมืองกับองค์กรอื่น ๆ หรือประเทศต่าง ๆ สามารถเสริมสร้างความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ ได้ ความสัมพันธ์เหล่านี้สามารถเห็นได้ในการจัดตั้งรัฐบาลผสม หรือการเจรจาต่อรองในการผ่านกฎหมายสำคัญ ๆ พรรคการเมืองมักมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น การสร้างพันธมิตรทางการเมือง การค้า และความมั่นคง เช่น การที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การค้า การศึกษา และการท่องเที่ยว

๔. ด้านนโยบาย นโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง (The Policy Platform) สำหรับนโยบายของพรรคการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของประเทศทางแถบซีกโลกตะวันตก ถือว่านโยบายและประเด็นการหาเสียงนั้นมีความสำคัญมาก หากผู้สมัครสามารถทำให้ผู้เลือกตั้งเข้าใจและยอมรับประเด็นหรือนโยบายที่น่าเสนอ และสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง นโยบายพรรคการเมืองจำเป็นต้องแสวงหาตัวผู้สมัครสอดคล้องกับความคิดของผู้เลือกตั้ง นโยบายพรรคการเมืองต้องออกแบบนโยบายให้โดนใจประชาชนแต่ละกลุ่ม ซึ่งหากนำเสนอนโยบายใหม่ที่ไม่เคยมีพรรคการเมืองใดเสนอมาก่อน ย่อมโดดเด่นและแตกต่าง ก็จะสร้างคะแนนนิยมได้มาก การนำเสนอนโยบายมาเป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พรรคการเมืองอื่น ๆ ก็ไม่อาจที่จะละเลยในเรื่องนโยบายในการหาเสียงเลือกตั้งได้เลย^{๑๔}

๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมืองใช้แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Instagram, และ YouTube เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และ

^{๑๔} นันทนา นันทวโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, หน้า ๑๔๔.

นโยบาย รวมถึงการตอบสนองต่อความคิดเห็นของประชาชนอย่างรวดเร็ว การใช้โฆษณาออนไลน์ที่มี การกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มเป้าหมาย^{๑๙}

สรุปได้ว่า กระบวนการในการตัดสินใจนั้น เป็นหลักการหรือขั้นตอนในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดกระบวนการคิด ควรดำเนินการในลักษณะของทีมงาน ความสามารถในการสื่อสารด้วย ภาษาที่ปรับเข้าให้ตรงกัน การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสำหรับขั้นตอนแรกของการ ตัดสินใจ จะเป็นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้เกิดความชัดเจนก่อนซึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างเป็นขั้นตอน วิธีการที่บุคคลควรประพฤติเพื่อทำให้ ได้ผลสูงที่สุดตามขั้นตอนใน รูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการนำมาพัฒนาใน กระบวนการตัดสินใจได้มาก ยิ่งขึ้น เป็นแนวทางเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ และ พิจารณาในการใช้ความคิด ความสามารถสำหรับ เลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ ในทั้งระยะยาว และระยะสั้น

ตารางที่ ๒ กระบวนการในการตัดสินใจ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
รศ.นา อัชชะกิจ	กระบวนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการในลักษณะของทีมงาน โดยการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบอย่างเป็นระบบ
ชนงกรณ์ กุณทลบุตร	การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุ ของปัญหาสำหรับขั้นตอนแรกของการ ตัดสินใจ การกำหนดทางเลือกต่าง ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหาเมื่อ ผู้บริหารสามารถกำหนดปัญหาได้ การประเมินผล ทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้กำหนด หลังจากวิเคราะห์ ปัญหาทำการกำหนด ทางเลือกต่าง ๆ ที่จะใช้ แก้ปัญหา
วิฑูรย์ สิมะโชคดี	กระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย ๘ ขั้นตอน ดังนี้ ๑. การรับทราบและวิเคราะห์ ปัญหา ๒. การหาทางแก้ที่สามารถปฏิบัติได้ ๓. การค้นหาเงื่อนไขที่ไม่ชัดเจน ๔. การรวบรวม ข้อมูล ๕. การประเมินคุณค่าของแต่ละทางเลือก

^{๑๙} นันทนา นันทวโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, (พระนครศรีอยุธยา : โรง พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า ๙๘.

ตารางที่ ๒ กระบวนการในการตัดสินใจ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ	๖. การเลือกวิธีแก้ปัญหา ๗. การนำไปปฏิบัติ ๘. การติดตามผล รูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม ซึ่งเป็นวิธีการที่บุคคลควรประพฤติเพื่อให้ได้ผลสูงที่สุดตามขั้นตอนในรูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการนำมาพัฒนาใน กระบวนการตัดสินใจได้มากยิ่งขึ้น
ฉัตรพร เสมอใจ	อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจนั้น ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ๑. ความต้องการ (Want) ๒. แรงจูงใจ (Motive) ๓. บุคลิกภาพ (Personality) ๔. ทศนคติ(Attitude) ๕. การรับรู้(Perception) ๖. การเรียนรู้(Learning)
วรพจน์ บุษราคัมวดี	กระบวนการในการตัดสินใจก็ต้องมีองค์ประกอบการพิจารณาที่พอสรุปได้ ดังต่อไปนี้ ๑. ผู้ทำการตัดสินใจ ๒. ประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจ ๓. ทางเลือกต่าง ๆ ที่ทะลุเป้าหมายได้ ๔. สภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจ
สมยศ นาวิการ	การตัดสินใจไม่ใช่เรื่องง่าย เพื่อเป็นการสร้าง ทางเลือก และกระบวนการในการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น ด้วยวิธีการและขั้นตอน ๑. การระบุปัญหาและพิจารณาสาเหตุของปัญหา ๒. การสร้างทางเลือกแก้ปัญหาและการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ๓. การดำเนินการตัดสินใจและการติดตามผล

ตารางที่ ๒ กระบวนการในการตัดสินใจ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
วิชัย โสสุวรรณจินดา	การตัดสินใจที่ดี ควรเป็นไปตามขั้นตอนที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ มีความน่าเชื่อถือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจอย่างชัดเจน พิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดทางเลือก โดยต้องมีทางเลือกมากกว่าหนึ่ง และมีผลที่คาดว่าจะได้รับจาก ทางเลือกแต่ละทางด้วย ตัดสินใจเลือกทางเลือก แนวทางในการตัดสินใจ
นันทนา นันทวโรภาส	การตัดสินใจทางการเมือง ประกอบด้วย ๑. ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ๔. ด้านนโยบาย ๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งการสื่อสารตามความหมายนี้สามารถแบ่งตามจำนวนของผู้รับสารได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. การสื่อสารภายในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลคิดตัดสินใจวิเคราะห์ปัญหาแล้ว สื่อสารจากความคิดผ่านไปเป็นการกระทำ
๒. การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารที่มีผู้รับสารตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป เป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้าที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง
๓. การสื่อสารสาธารณะ เป็นการสื่อสารที่กระทำกับผู้รับสารจำนวนมากในที่สาธารณะ มักเป็นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง เช่น การปราศรัยทางการเมือง
๔. การสื่อสารภายในองค์กร เป็นการสื่อสารกับผู้รับสารที่อยู่ภายในองค์กรเดียวกัน มีเป้าหมายเพื่อสร้างเอกภาพภายในองค์กร

๕. การสื่อสารมวลชน คือ การสื่อสารที่ส่งผ่านสื่อไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่แตกต่างกัน ผู้รับสารสามารถรับสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และรับซ้ำได้^{๒๐}

การสื่อสารเป็นกระบวนการเริ่มต้นจากผู้ส่งสาร ซึ่งอาจเป็นบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มที่มีจุดหมายในการสื่อสาร ทำการส่งเนื้อหาข่าวสารซึ่งอาจเป็นการพูด การเขียน สัญลักษณ์ โดยการเข้ารหัสผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ไปสู่ผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสารจะทำการถอดรหัสเพื่อรับสารซึ่งกระบวนการสื่อสารนี้เรียกว่า SMCR Model^{๒๑}

การสื่อสาร เป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่งถ่ายทอดไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยบุคคลหลังมีปฏิกิริยาตอบโต้ด้วยภาษาสัญลักษณ์ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและไม่ใช้ภาษาพูด และการมีปฏิกิริยาตอบโต้ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร หรือการส่งผ่านข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งโดยใช้สัญลักษณ์ เป็นกระบวนการเช่นเดียวกับการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงสังคม (Social Change) เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่มีจุดจบที่ชัดเจน แต่จะพิจารณาจากกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Process) ความก้าวหน้า (Progress) วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลง (Evolution) และการพัฒนาการเปลี่ยนแปลง (Development)^{๒๒}

การสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้กระบวนการ(process) อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการพัฒนาหรือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม กล่าวคือเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ไม่อยู่นิ่งและไม่มีจุดเริ่มต้น หรือจุดจบที่เห็นชัดเจน^{๒๓} การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการซึ่งปัจเจกแต่ละบุคคลในบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเครือญาติ องค์กร และสังคมชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ตอบสนองและสร้างข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับบริบทหรือสภาพแวดล้อมและผู้อื่นในสังคม^{๒๔}

การสื่อสาร มีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์มาทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ ดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน การพึ่งพาอาศัยกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือ เพราะการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ค่านิยม ความเชื่อของคนในสังคมจากคนหนึ่ง ไปสู่อีกคนหนึ่งหรือจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น การสื่อสาร

^{๒๐} นันทนา นันทโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า ๒.

^{๒๑} Berlo, D. K., *The Process of Communication: An Introduction to Theory and Practice*, (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960), p. 45.

^{๒๒} อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, การสื่อเพื่อการโน้มน้าวใจ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙), หน้า ๒.

^{๒๓} David K. Berlo, *The Process of Communication*, (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1960), p. 12.

^{๒๔} จุฑาพรรณ ผดุงชีวิต, วัฒนธรรม การสื่อสาร และอัตลักษณ์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๓๔.

ยังเป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตที่ลักษณะตอบกลับจากผู้รับสารส่งสารตอบกลับไปยังผู้ส่งสารอีกด้วย และระดับการสื่อสารเกิดขึ้นในระดับบุคคล กลุ่มและองค์การ และระดับสังคมหรือระดับมวลชน^{๒๕}

รากฐานการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์และการสื่อความหมายของมนุษย์มาจาก กระบวนการสื่อสาร ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นข้อเท็จจริงที่ตรงไปตรงมาที่สุดโดยประกอบด้วยตัว แหล่งสารหรือตัวผู้ส่งสาร สารที่ส่งออกไปเพื่อการสื่อประสบการณ์และความหมาย ช่องทางในการ สื่อสารหรือตัวสื่อนำสารนั้นไป ตัวผู้รับสาร และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสื่อสารนั้น กระบวนการสื่อสารอาจมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าของสังคมมนุษย์ที่เป็นไป อย่างรวดเร็ว^{๒๖}

ประเภทของการสื่อสารนั้น ได้มีนักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชนได้แบ่งประเภทของ การสื่อสารไว้แตกต่างกันหลายลักษณะขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์ใดเป็นข้อจำแนกแต่ละประเภท ซึ่งใน ที่นี้ผู้วิจัยจะได้แบ่งประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยเกณฑ์ที่สำคัญ ๓ ประการ ดังนี้คือ

๑. จำแนกตามจำนวนของผู้รับสาร

๒. จำแนกตามลักษณะของการใช้ภาษาที่แสดงออก

๓. จำแนกตามทิศทางของการสื่อสาร^{๒๗}

๑) การสื่อสารจำแนกตามจำนวนของผู้รับสาร ได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. การสื่อสารภายในตนเอง หมายถึง การที่บุคคล คิด ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา แล้ว สื่อสารจากความคิดผ่านไปเป็นการกระทำ

๒. การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารที่มีผู้รับสารตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป เป็นการ สื่อสารแบบเผชิญหน้าที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง

๓. การสื่อสารสาธารณะ เป็นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งเช่น การปราศรัยทางการเมือง

๔. การสื่อสารภายในองค์กร เป็นการสื่อสารกับผู้รับสารที่อยู่ภายในองค์กรเดียวกันมี เป้าหมายเพื่อสร้างเอกภาพภายในองค์กร

๕. การสื่อสารมวลชน คือ การสื่อสารที่ส่งผ่านสื่อไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่แตกต่างกัน ผู้รับสารสามารถรับสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และรับซ้ำได้^{๒๘}

๒) การสื่อสารจำแนกตามลักษณะของการใช้ภาษาที่แสดงออก

การสื่อสารที่แบ่งตามทิศทางของการสื่อสารสามารถแบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

^{๒๕} ศุภชัย ยาวะประภาส, การสื่อสารทางการเมืองภาครัฐ, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๕), หน้า ๕๒.

^{๒๖} สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, การสื่อสารกับการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : ประสิทธิ์ภักดิ์ แอนด์พริ้นติ้ง , ๒๕๔๕), หน้า ๓.

^{๒๗} สุรพล สุขะพรหม, “การสื่อสารทางการเมืองของพระเทพปฏิภาณวาทิ (เจ้าคุณพิพิธ) : ศึกษา ในช่วง เวลา พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๖๐”, *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง*, (วิทยาลัย สื่อสาร การเมือง : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๒), หน้า ๑๒.

^{๒๘} นันทนา นันทวโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, หน้า ๒.

๑. การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการส่งข่าวสารหรือการสื่อความหมายไปยังผู้รับแต่ฝ่ายเดียว โดยที่ผู้รับสารไม่สามารถโต้กลับได้ในทันทีแต่อาจมีปฏิริยาสนองกลับไปยังผู้ส่งสารในภายหลังได้ การสื่อสารเช่นนี้สามารถทำได้รวดเร็วที่เหมาะสมสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจได้ง่าย เช่น การสื่อสารผ่านสื่อวิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงาน เพราะในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่างมีความจำเป็นที่ต้องใช้การสื่อสารทางเดียว

๒. การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายที่ผู้รับสารมีโอกาสตอบสนองหรือโต้กลับไปยังผู้ส่งสารได้ในทันที โดยที่ผู้ส่งสารและผู้รับ^{๒๙}

๓) การสื่อสารจำแนกตามทิศทางของการสื่อสาร

การสื่อสารที่แบ่งตามทิศทางของการสื่อสารสามารถแบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการส่งข่าวสารหรือการสื่อความหมายไปยังผู้รับแต่ฝ่ายเดียว โดยที่ผู้รับสารไม่สามารถโต้กลับได้ในทันทีแต่อาจมีปฏิริยาสนองกลับไปยังผู้ส่งสารในภายหลังได้ การสื่อสารเช่นนี้สามารถทำได้รวดเร็วที่เหมาะสมสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจได้ง่าย เช่น การสื่อสารผ่านสื่อวิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงาน เพราะในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่างมีความจำเป็นที่ต้องใช้การสื่อสารทางเดียว

๒. การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายที่ผู้รับสารมีโอกาสตอบสนองหรือโต้กลับไปยังผู้ส่งสารได้ในทันที โดยที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารอาจจะอยู่ต่อหน้ากัน หรืออาจอยู่คนละสถานที่กันก็ได้ แต่ทั้งสองฝ่ายสามารถเจรจาหรือโต้ตอบกันไปมา โดยที่ต่างฝ่ายต่างผลักดันกันทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารและผู้รับสารในเวลาเดียวกัน ทำให้ทราบผลของการสื่อสารว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การพบปะพูดคุยกัน การพูดทางโทรศัพท์ การประชุมสัมมนา หรือการสื่อสารผ่านบุคคลด้วยสื่อใหม่ (Social Media) ในยุคปัจจุบัน เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม เป็นต้น^{๓๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการของการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร เป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่งถ่ายทอดไปยังอีกบุคคลหนึ่ง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคน หนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้กระบวนการ(process) การสื่อสารนั้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์มาทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน การพึ่งพาอาศัยกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือ

^{๒๙} อรุณี แปลงนาม, “รูปแบบการสื่อสารและการปรับตัวระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าหน้าที่ไทยพุทธที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้”, **รายงานวิจัย**, (คณะภาษาและการสื่อสาร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖), หน้า ๑๐-๑๑.

^{๓๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

ตารางที่ ๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
นันทนา นันทวโรภาส	การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร แบ่งตามจำนวนของผู้รับสารได้ ๕ ประเภท ดังนี้ ๑. การสื่อสารภายในตนเอง ๒. การสื่อสารระหว่างบุคคล ๓. การสื่อสารสาธารณะ ๔. การสื่อสารภายในองค์กร ๕. การสื่อสารมวลชน
Berlo, D. K.	การสื่อสารเป็นกระบวนการเริ่มต้นจากผู้ส่งสาร ซึ่งอาจเป็นบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มที่มี จุดหมายในการสื่อสาร ทำการส่งเนื้อหาข่าวสารซึ่งอาจเป็นการพูด การเขียน สัญลักษณ์
อรรรรณ ปิรันธน์โอวาท	การสื่อสาร ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร หรือการส่งผ่านข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งโดยใช้ สัญลักษณ์ เป็นกระบวนการเช่นเดียวกับการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงสังคม (Social Change) เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่มีจุดจบที่ชัดเจน แต่จะพิจารณาจากกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Process) ความก้าวหน้า (Progress) วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลง (Evolution) และการพัฒนาการเปลี่ยนแปลง (Development)
David K. Berlo	การสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคน หนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้กระบวนการ (process) อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการพัฒนา หรือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
จุฑาพรรธ ผดุงชีวิต	การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการซึ่งปัจเจกแต่ละบุคคลใน บริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเครือญาติ องค์กร และสังคมชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ตอบสนองและสร้าง ข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ ๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศุภชัย ยาวะประภาษ	การสื่อสาร มีความสำคัญในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์มาทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยกัน การพึ่งพาอาศัยกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือ
สุรพงษ์ โสธนะเสถียร	รากฐานการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์และการสื่อความหมายของมนุษย์มาจากการกระบวนการสื่อสาร ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นข้อเท็จจริงที่ตรงไปตรงมาที่สุดโดยประกอบด้วยตัว แหล่งสารหรือตัวผู้ส่งสาร สารที่ส่งออกไปเพื่อการสื่อประสบการณ์และความหมายช่องทางในการสื่อสารหรือตัวสื่อนำสารนั้นไปตัวผู้รับสาร
สุรพล สุยะพรหม	๑. จำแนกตามจำนวนของผู้รับสาร ๒. จำแนกตามลักษณะของการใช้ภาษาที่แสดงออก
นันทนา นันทวโรภาส	๓. จำแนกตามทิศทางของการสื่อสาร ๑. การสื่อสารภายในตนเอง ๒. การสื่อสารระหว่างบุคคล ๓. การสื่อสารสาธารณะ ๔. การสื่อสารภายในองค์กร ๕. การสื่อสารมวลชน
อรุณี แปลงนาม	๑. การสื่อสารทางเดียว (One-WayCommunication) ๒. การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication)

๒.๒.๓ ทฤษฎีการสื่อสาร

๑) ทฤษฎีการสื่อสารของ David K. Berlo

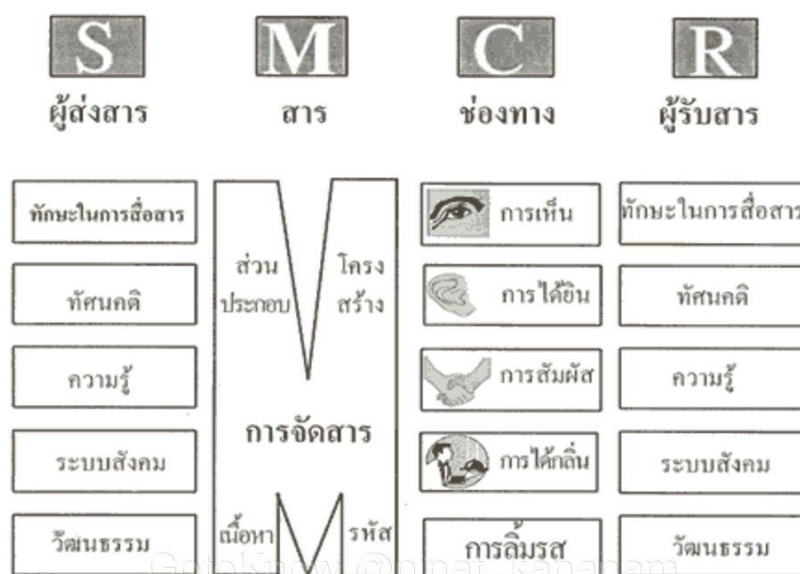
เนื่องจากกระบวนการสื่อสารนั้นต้องใช้ กระบวนการคิดและการใช้ภาษา กระบวนการส่งและรับ ตลอดจนกระบวนการของการแลกเปลี่ยนข่าวสาร เพื่อความเข้าใจร่วมกัน เบอร์โล (Berlo) ได้ อธิบายพฤติกรรมของการสื่อสาร คือ ความสัมพันธ์ระหว่างกันขององค์ประกอบทางการสื่อสารที่ เรียกว่า SMCR มาจากคำว่า แหล่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้เป็นส่วน ๆ โดยอิสระได้ เขาเชื่อว่ากระบวนการสื่อสารจะ ประสบความสำเร็จได้ ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ขององค์ประกอบทั้ง ๕ ในกระบวนการสื่อสาร โดยเฉพาะผู้ส่งสารและความสามารถในการรับสารของผู้รับสารเช่นเดียวกัน ไม่ว่าสารเหล่านั้นจะผ่าน ช่องทางรูปหรือการมองเห็น (Seeing) รส (Tasting) กลิ่น (Smelling) เสียง (Hearing) หรือสัมผัส (Touching) องค์ประกอบทั้ง ๕ นี้จะมีอิทธิพลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร รูปแบบ สารสื่อสารนี้แสดงให้เห็นว่ามีหลายองค์ประกอบ สารซึ่งบรรจุเนื้อหา (Content) อาจจะถูกส่งไปใน ลักษณะรหัสเฉพาะ (Code) มีรูปแบบ (Structure) และอาจจะได้รับการปฏิบัติ (Treated) แตกต่าง กันไปโดยผู้อื่น และสารสามารถส่งได้หลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นส่งผ่านบุคคล ผ่านวิทยุ ผ่านโทรทัศน์ หรือผ่านอินเทอร์เน็ต ผลกระทบก็จะกลับมาในรูปแบบกระบวนการในทิศทางเดิมเช่นกัน สามารถ อธิบายองค์ประกอบการสื่อสาร SMCR ๔ ประการ คือ

๑. ผู้ส่งสาร (Source)
๒. สาร (Message)
๓. ช่องสาร(Channel)
๔. ผู้รับสาร (Receiver)^{๓๑}

David K. Berlo กล่าวว่า การที่การสื่อสารจะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบ ๔ ประการ นี้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดและประสิทธิภาพขององค์ประกอบแต่ละ องค์ประกอบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้^{๓๒}

^{๓๑} David K. Berlo อ้างถึงใน นันทนา นันทวโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมสมีเดีย, ๒๕๕๘), หน้า ๑๕.

^{๓๒} David K. Berlo, *The Process of Communication; an Introduction to Theory and Practice*, (San Francisco: Rinehart Press, 1960), p. 45.

แผนภาพที่ ๒.๒ แบบจำลองการสื่อสารของ David K. Berlo^{๓๓}

แบบจำลองของ David K. Berlo ได้ระบุว่า จำเป็นต้องมีผู้เข้ารหัสและผู้ถอดรหัสในกระบวนการสื่อสาร ผู้เข้ารหัส (Encoder) รับผิดชอบในการแสดงวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารในรูปของสาร ในการสื่อสารแบบสองต่อสอง (เผชิญหน้ากัน) การเข้ารหัส คือ การออกเสียงและการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อของผู้ส่งสาร ซึ่งผลิตทั้งวจนสารและอวจนสาร) แต่อย่างไรก็ตามเป็นไปได้ที่จะมีบุคคลอีกผู้หนึ่งทำหน้าที่เข้ารหัสสาร โดยผู้รับสารจะเป็นผู้ถอดรหัสเพื่อแปลความหมายสารที่ได้รับแต่ส่วนมากแล้วผู้ถอดรหัสก็คือ ประสาทสัมผัสทั้งหลายของผู้รับสารนั่นเอง จากแบบจำลองข้างบนนี้สามารถอธิบายได้ว่า

๑. ผู้ส่งสาร (Source) โดยทั่วไปจะต้องมีคุณลักษณะของผู้ส่งสารจากกรอบแนวคิดเรื่อง การสื่อสารของ David K. Berlo นั้น จุดเริ่มต้นของการสื่อสารอยู่ที่ผู้ส่งสาร ซึ่งการส่งสารจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้ส่งสาร ๕ ประการ ดังนี้^{๓๔}

๑) ทักษะในการสื่อสาร หมายถึง ความชำนาญในการพูด การเขียน การคิด การใช้เหตุผล ในการโน้มน้าวใจ ซึ่งหากผู้ส่งสารมีความสามารถในการเรียบเรียงจัดระบบความคิด แล้วนำเสนอด้วยบุคลิก สีน่า กิริยาท่าทาง น้ำเสียง ที่น่าเชื่อถือ การสื่อสารนั้นก็จะมีประสิทธิภาพสูง

๒) ทักษะการคิด หมายถึง วิธีคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทักษะการคิดในการสื่อสาร ประกอบด้วยตนเอง ทักษะการติดต่อประเด็นของการสื่อสาร ทักษะการติดต่อผู้รับสาร และทักษะการติดต่อสภาพแวดล้อมที่ดำรงอยู่ในขณะที่สื่อสาร ทักษะการคิดเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารอย่างยิ่ง ตัวอย่างเช่น หากผู้ส่งสารมีอคติต่อ "สาร" ที่ต้องการจะนำเสนอ ก็ไม่อาจโน้มน้าวให้ผู้รับสารเชื่อใน "สาร" นั้นได้ คนที่ไม่เชื่อว่าการเลิกสูบบุหรี่เป็นผลดีต่อชีวิต ก็ไม่อาจจูงใจให้คนเลิกสูบบุหรี่ได้ ดังเช่น ศิลปินบางคนพยายามออกมารณรงค์ให้คนเลิกสูบบุหรี่ แต่ตัวเองยัง สูบบุหรี่ การสื่อสารนั้นย่อมไม่บรรลุเป้าหมายอย่างแน่นอน

^{๓๓} Ibid., p. ๑๕.

^{๓๔} นันทนา นันทโรภาส, สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมสมีเดีย, ๒๕๕๘), หน้า ๑๕-๑๖.

๓) ความรู้ของผู้ส่งสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ส่งสารจะต้องรอบรู้ในเรื่องที่ต้องการสื่อสาร และสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว รวมทั้งต้องวิเคราะห์ ผู้รับสารให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งก่อนที่จะทำการสื่อสาร

๔) ระบบสังคม เป็นตัวกำหนดบทบาทและพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนั้น ๆ ผู้ส่งสารจึงต้องเข้าใจระบบสังคม เพื่อที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบ อันจะก่อให้เกิดการยอมรับของผู้รับสาร

๕) ระบบวัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมของสังคมนั้น ๆ ซึ่งผู้ส่งสารต้องทำความเข้าใจ และไม่สื่อสารในลักษณะที่ขัดแย้งกับความเชื่อ ค่านิยม ของผู้รับสาร เพราะนอกจากจะไม่สามารถสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายแล้ว ยังอาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้ปัจจัยของผู้ส่งสารประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทศนคติ ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม โดยผู้ส่งข่าวสาร (Sender) เป็นผู้ริเริ่มในการติดต่อสื่อสาร อาจเป็นการส่งข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ แหล่งข่าวสารที่เป็นทางการอาจเป็นธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรหรือเป็นองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไรก็ได้ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร โดยวิเคราะห์ตามข้อสรุปปัจจัย ๓ ประการที่สร้างความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารของ David K. Berlo ได้แก่^{๓๕}

๑) ปัจจัยด้านสวัสดิภาพ (Safely Factors) ผู้ส่งสารที่มีคุณลักษณะด้านนี้จะสร้างความรู้สึกอบอุ่นใจในตัวผู้รับสาร ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ใจดี (Kind) เข้ากับคนอื่นได้ง่าย (Congenial) มีความเป็นเพื่อน (Friendly) เป็นที่พึงพอใจ (Agreeable) น่าคบหาสมาคมด้วย (Pleasant) สุภาพ อ่อนโยน (Gentle) ไม่เห็นแก่ตัว (Unselfish) ยุติธรรม (Just) รู้จักให้อภัย (Forgiving) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Hospitable) มีศีลธรรมจรรยา (Ethical) อุตุน (Patient) สงบเยือกเย็น (Calm)

๒) ปัจจัยด้านคุณสมบัติ (Qualification) คุณสมบัติเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้ส่งสาร เช่น มีประสบการณ์ตรงด้านใดด้านหนึ่ง (Experienced) ได้รับการฝึกฝนมาแล้วเป็นอย่างดี (Trained) มีความชำนาญเป็นพิเศษ (Skilled) มีอำนาจในหน้าที่การงาน (Authoritative) มีความรู้ความสามารถ (Able) เชาว์ปัญญา (Intelligent)

๓) ปัจจัยด้านพลวัตของผู้ส่งสาร (Dynamical Factors) เป็นปัจจัยด้านสังคมที่แสดงถึงความคล่องแคล่ว ความกระตือรือร้นของผู้ส่งสาร ลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ มีความมั่นใจ (Aggressive) การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) ตรงไปตรงมา (Frank) มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว (Bold) มีความกระตือรือร้น (Active) รวดเร็ว (Fast) คล่องแคล่วว่องไว (Energetic)

ผู้ส่งสารคนใดมีคุณสมบัติครบถ้วนทั้ง ๓ ประการ บุคคลนั้นมีความสามารถในการโน้มน้าวใจได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้รับสารว่าผู้ส่งสารมีคุณสมบัติดังกล่าวหรือไม่และเชื่อกันว่าเรื่องที่ผู้ส่งสารพูดจะมีความสำคัญน้อยกว่าบุคลิกภาพของผู้ส่งสารเองซึ่งจะมีพลังสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติผู้รับสารได้มากกว่า หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่ง ถ้าผู้รับสารเห็นว่าผู้ส่งสารไม่น่าเชื่อถือแล้ว ไม่ว่าสารที่ส่งมาจะเป็นอะไรก็ย่อมไม่น่าเชื่อถือไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ Aristotle ที่ได้กล่าวไว้เมื่อ ๒,๐๐๐ ปีล่วงมาแล้วว่า บุคลิกของผู้พูดเป็นสาเหตุของการโน้มน้าวที่สำคัญของการพูด โดยอธิบายว่าการโน้มน้าวใจด้วยบุคลิกมาจากเหตุ ๓ ประการ

ประการแรก ผู้พูดต้องมีสติปัญญาลึกซึ้ง มีไหวพริบเชาว์ปัญญาดี (Intelligence)

ประการที่สอง ผู้พูดต้องแสดงให้เห็นว่ามีความปรารถนาดีต่อผู้ฟัง มีความตั้งใจจริงที่จะรักษาผลประโยชน์ให้ (Good Will)

^{๓๕} กิติมา สุรสนธิ, **ความรู้ทางการสื่อสาร**, (กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒/๒๕๕๔), หน้า ๑๒.

ประการที่สาม ผู้พูดต้องแสดงให้เห็นว่าเป็นคนดีมีศีลธรรม เมตตากรุณา กล้าหาญ พูดจริง ทำจริง (Good Character) David K. Berlo ยังแนะนำว่าผู้ส่งสารที่ได้รับความน่าเชื่อถือ ต้องคำนึงถึง เรื่องที่จะพูดว่ามี

ความสำคัญต่อความน่าเชื่อถือของเขาด้วย นอกเหนือจากบุคลิกภาพของผู้พูดแล้ว เนื้อหาสาระของเรื่องที่พูดต้องถูกกาลเทศะแล้ว มีประโยชน์ ทั้งต่อผู้พูดเองก็สามารถสร้างความน่าเชื่อถือและผู้ฟังได้รับประโยชน์จากการฟังด้วย

๒. สาร (Message) ปัจจัยของสารประกอบด้วย รหัส เนื้อหา และการจัดเสนอทั้งรหัส เนื้อหา การจัดเสนอสารนั้นประกอบด้วยส่วนประกอบและโครงสร้าง ซึ่งเป็นความนึกคิด ความคิด ทักษะคติ ภาพลักษณ์หรือข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งผู้ส่งข่าวสารต้องการที่จะส่งไปยังผู้รับข่าวสารที่กำหนดไว้ ข่าวสารนั้นอาจเป็นข้อความหรือคำพูด (Verb) หรือการใช้สัญลักษณ์ (Non-verbal) หรือใช้ทั้งสองอย่างร่วมกัน กล่าวคือข่าวสารที่ใช้คำพูด (Verb) อาจเป็นลายลักษณ์อักษร หรือการพูด โดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ข่าวสารที่ไร้คำพูดจะใช้ร่วมกับภาพหรือการสาธิตการทำงานของสินค้าหรืออื่น ๆ ซึ่งให้ข้อมูลแก่ ผู้รับข่าวสารได้ดีกว่าการใช้คำพูดอย่างเดียว ส่วนข่าวสารที่ไม่ใช้คำพูด (Non-verbal) คือ การติดต่อสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Communication) เช่น การใช้โลโก้ตราของสินค้า เป็นต้น ทั้งนี้สารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการสื่อสาร ซึ่งคำที่มีความหมายหรือหมายถึงสาร (Message) มีอยู่หลายคำ เช่น ข่าว (News) ข้อมูล (Information) และอื่น ๆ ดังนั้น หากรวมลักษณะต่าง ๆ ที่หมายถึงสารแล้ว เราอาจกล่าวได้ว่า สารหมายถึง เรื่องราวอันมีความหมายและถูกแสดงออกมาโดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สารจะเป็นตัวช่วยให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ต่อความหมายและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความหมายที่ได้รับโดยปัจจัยที่มีส่วนกำหนดประสิทธิภาพของสาร ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารมีอยู่ ๓ ประการ คือ รหัสสาร เนื้อหาสาร และการจัดสาร ซึ่งทั้ง ๓ ปัจจัยนี้มีสิ่งประกอบอยู่ ๒ ประการ คือ ส่วนประกอบ (Elements) และโครงสร้าง (Structure) อันประกอบด้วย

๑) รหัสสาร (Message Code) สารที่ผู้ส่งสารส่งออกไปเพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ความต้องการ ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ นั้นต้องอาศัยรหัส (Code) เป็นเครื่องมือถ่ายทอด ให้ปรากฏ ดังนั้น รหัสสาร จึงหมายถึงรวมถึง ภาษา (Language) หรือสัญลักษณ์ (Symbol หรือสัญญาณ(Signal)) ซึ่งอาจถูกแสดงออกมาเป็นสารที่เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน (Verbal Message Codes) และรหัสของสารที่ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาเขียน (Non-verbal Message Codes) เช่น สีหน้า กิริยาท่าทาง ภาพ ฯลฯ ส่วนประกอบของรหัสสาร ถ้าเป็นภาษาพูดก็ได้แก่ เสียง คำ ถ้าเป็นภาษาเขียนได้แก่ ตัวอักษร ตัวสระซึ่งถ้านำมารวมกันเป็นโครงสร้างที่ถูกต้องจึงจะมีความหมาย ต่อผู้รับสารอย่างไรก็ตาม การที่ผู้ส่งสารจะเลือกใช้รหัสสารแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับระบบสังคม วัฒนธรรม สภาพถิ่นที่อยู่อาศัยนั้นของบุคคลผู้ส่งสารและผู้รับสารว่าจะสามารถเข้าใจความหมาย จากรหัสสารร่วมกันได้มากน้อยเพียงใด

๒) เนื้อหาสาร (Message Content) หมายความว่า สิ่งที่เป็นสาระเรื่องราวของสาร ซึ่งถ่ายทอดความคิด เจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ส่วนประกอบของเนื้อหาสารก็คือ สาระหรือประเด็นต่าง ๆ เมื่อนำเอาสาระหรือประเด็นต่าง ๆ มารวมกันเป็นโครงสร้าง ก็จะได้ เนื้อหาสารทั้งหมด เช่น เราจะพูดเรื่องการดูแลสุขภาพ สารที่เราจะพูดอาจประกอบไปด้วยหัวข้อย่อย คือ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การพักผ่อน เป็นต้น เมื่อเราจัดหัวข้อย่อยเหล่านี้ให้มีความสัมพันธ์

กันตามแนวทางโครงสร้าง (Structure) ที่เหมาะสมก็จะเป็นเนื้อหาเพื่อการดูแลสุขภาพที่เราจะสื่อสารออกไป

๓) การจัดสาร (Message Treatment) การจัดสารหรือการเรียงลำดับสาร เป็นการตัดสินใจของผู้ส่งสารในการเลือกและเรียบเรียงรหัสและเนื้อหาสาร ส่วนประกอบของการจัดสาร ก็คือ รหัสสารและเนื้อหาสาร โครงสร้างของการจัดสาร คือการเรียบเรียงรหัสและเนื้อหาสารเป็นรูปแบบที่เรากำหนดเพื่อสื่อสารกับผู้รับสาร เช่น ข่าวโทรทัศน์จะมีการจัดลำดับภาษาพูดสลับกับภาพ ข่าววิทยุ การจัดลำดับภาษาพูดเพียงอย่างเดียว ส่วนข่าวหนังสือพิมพ์จะจัดลำดับภาษาเขียน กับภาพ หรืออาจจะใช้ภาษาเขียนเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การจัดสารนั้นยังขึ้นอยู่กับ บุคลิกลักษณะและลีลาของผู้ส่งสารแต่ละคน และความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้รับสารอีกด้วย

๓. สื่อหรือช่องทาง (Channel) มีความหมาย ๓ ประการ คือ ๑) สื่อ หมายถึง การเข้ารหัสและการถอดรหัส ๒) สื่อ หมายถึง สิ่งที่น่าสาร เช่น คลื่นแสง คลื่นเสียง วิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และ ๓) สื่อ หมายถึง พาหะสิ่งที่น่าสาร เช่น อากาศ เป็นช่องทางที่จะนำไปสู่ประสาทความรู้สึกรหัสหรือการถอดรหัสของผู้รับสาร อันได้แก่ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส การได้กลิ่น และการลิ้มรส ทั้งนี้สื่อหรือช่องทางที่ข่าวสารถูกส่งผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การติดต่อระหว่างบุคคลซึ่งอยู่ในรูปแบบสนทนาทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การสนทนา ระหว่างพนักงานขายกับลูกค้า เป็นต้น และ การติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้บุคคล เป็นรูปแบบการใช้สื่อมวลชน (Mass Media) ได้แก่ สื่อกระจายเสียง เช่น วิทยุ โทรศัพท์ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ป้ายโฆษณา หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ รวมถึงสื่อเฉพาะกิจ เช่น แคตตาล็อก แผ่นพับ เป็นต้น

๔. ผู้รับสาร (Receiver) ปัจจัยของผู้รับสารประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสารทัศนคติ ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม การวิเคราะห์ผู้รับสาร ในกระบวนการสื่อสารนั้น ผู้รับสารก็จัดได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ส่งสารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์ผู้รับสารด้วยเพื่อการสื่อสารนั้นจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร David K. Berlo ได้อธิบายถึงการวิเคราะห์ผู้รับสารว่ามีปัจจัยหลัก ๆ อยู่ ๔ ประการ ดังนี้^{๓๖}

๑) ความสามารถและความชำนาญในการสื่อสาร (Communication Skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการถอดรหัสสาร (Decoder) อันได้แก่ ความสามารถในการอ่าน การฟัง การตีความ การจับใจความ ของผู้รับสาร สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการเข้าใจของผู้รับสารตามที่ต้องการ ความสามารถ ความชำนาญในการอ่านหรือการฟังของบุคคลนั้นจะแตกต่างกันไป ตามความรู้ ประสบการณ์ และระดับสติปัญญา เช่น คนที่มีความรู้สูงย่อมสามารถฟังและจับประเด็นต่างๆ จากสิ่งที่ฟังได้ง่ายกว่าคนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า เป็นต้น ดังนั้น ผู้ส่งสารจำเป็นที่จะต้องศึกษาความสามารถและความชำนาญของผู้รับสารก่อนทำการสื่อสารเพื่อพิจารณาคุณสมบัติผู้รับสารนั้นมีความสามารถในระดับใด เพื่อจัดกระบวนการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้รับสาร

๒) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่ผู้รับส่งสมมาจากประสบการณ์หรือจากการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจเป็นทั้งความรู้ในแง่วิชาการหรือความรู้ในด้านอื่น ความรู้

^{๓๖} กิติมา สุรสนธิ, ความรู้ทางการสื่อสาร, หน้า ๑๔.

ในส่วนของผู้รับสารนั้นจะหมายถึงความรู้ขั้นพื้นฐานในการอ่านออกเขียนได้ของบุคคล ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะรับและความรู้ในเรื่องกระบวนการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้ ผู้รับสารสามารถทราบบทบาทของตนเอง และไม่ทำตัวให้กลายเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร เช่น ในขณะที่เราเป็นผู้ฟังเราก็ไม่ควรจะพูดแข่งกับผู้พูดหรืออาจเตรียมศึกษาข้อมูลล่วงหน้าก่อนที่จะไปรับข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ซึ่งความรู้ดังกล่าวจะมีผลต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของสารที่ผู้รับได้รับมา ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร

๓) ทักษะคติ (Attitudes) หมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นที่บุคคล มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเป็นความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่ลึกซึ้งแน่นหนา เปลี่ยนแปลงได้ยาก เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกอบรมสั่งสมมานาน หรืออาจเป็น ความรู้สึกนึกคิดที่ค่อนข้างผิวเผินไม่ลึกซึ้ง เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น แฟชั่น จังหวะการเต้นรำ เพลง ฯลฯ ซึ่งเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย ทั้งนี้สำหรับทักษะคติของผู้รับสารในการสื่อสารนั้นค่อนข้างมีความสำคัญมาก เนื่องจากหากผู้รับสารมีความรู้สึกในทางที่ไม่ดี มีอคติ (Bias) ในทางลบกับองค์ประกอบของการสื่อสารแล้วจะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยง ขาดความสนใจ และปฏิเสธ การรับข่าวสารต่าง ๆ จากผู้ส่งสาร ทักษะคติของผู้รับสารที่มีผลต่อความสำเร็จในการสื่อสาร มีดังนี้

๓.๑ ทักษะคติต่อตนเอง (Attitude Toward Self) หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับสารเองในการสื่อสารซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางที่ดี หรือความรู้สึกในทางที่ไม่ดีก็ได้ ความรู้สึกในทางที่ดีเป็นความรู้สึกที่ถูกสะสมมาจากประสบการณ์ที่สำเร็จในชีวิต ซึ่งมีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคล เช่น คนที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตมักเป็นบุคคลที่ปิดตัวเองออกสู่ภายนอก ชอบคบค้าสมาคมกับบุคคลรวมทั้งชอบหาความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งแตกต่างกับคนที่ม่ประสบการณ์ ในชีวิตที่ล้มเหลวมักมีบุคลิกที่ปิดกั้นตนเอง หลีกเลี่ยงที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ความรู้สึก ทักษะคติต่อตนเองของผู้รับสารเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการรับรู้ การตีความ และการทำความเข้าใจต่อข่าวสารที่ได้รับ เช่น บางคนชอบถูก หรือประเมินตนเองว่าเป็นคนโง่ ไม่ฉลาด ไม่สามารถเรียนรู้หรือ ฟังอะไรไม่เข้าใจก็จะไม่รับข่าวสารนั้น ๆ เป็นต้น

๓.๒ ทักษะคติต่อเนื้อหาสาร (Attitude toward Matters) หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับสารที่มีต่อเนื้อหาของสาร ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางที่ดีและความรู้สึกในทางที่ไม่ดีก็ได้ บุคคลมักเลือกรับข้อมูลข่าวสารตามที่ตนเองสนใจ และเป็นเนื้อหาข่าวสารที่ตนเองชอบตรงตามทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ที่ผู้รับสารมีอยู่และมักปฏิเสธไม่สนใจต่อเนื้อหาสารที่ตนเองไม่สนใจ ไม่ชอบหรือไม่ตรงกับทัศนคติเดิมของตน

๓.๓ ทักษะคติต่อผู้ส่งสาร (Attitude toward Sender) หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีและไม่ดีต่อผู้ส่งสารของผู้รับสาร ซึ่งส่วนใหญ่บุคคลมักมีความประทับใจชื่นชมต่อผู้ส่งสาร ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัย รูปร่างหน้าตา ความมีชื่อเสียง หรือการเป็นคนที่มีความรู้ดี ในเรื่องนั้น ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้รับสารมักมีแนวโน้มที่ จะประเมินผู้ส่งสารก่อนว่าผู้ส่งสารเป็นใคร สังกัดอยู่หน่วยงานใด มีชื่อเสียงระดับใด รูปร่างหน้าตา หรือดูท่าที่อุปนิสัยใจคอเป็นอย่างไร เป็นต้น ความรู้สึกเหล่านี้ทำให้ผู้รับสารมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการที่จะรับข่าวสารจากผู้ส่งสาร ในทางตรงกันข้ามหากผู้รับสารมีความรู้สึกในทางที่ไม่ดีต่อผู้ส่งสาร ไม่ชอบผู้ส่งสารด้วยสาเหตุอะไร ก็ตามผู้รับสารก็จะไม่สนใจ หลีกเลี่ยงที่จะรับข่าวสารจากผู้ส่งสาร ซึ่งทำให้การสื่อสารอาจไม่เกิดขึ้นหรือไม่ประสบผลสำเร็จ

๔. ระบบสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสาร (Social and Cultural System) เนื่องจากผู้รับสารเป็นบุคคลเช่นเดียวกับผู้ส่งสาร และอาศัยอยู่ในสังคมที่มีระเบียบแบบแผนขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อความรู้ ประสบการณ์ความเข้าใจ ความ

เชื่อ ค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งอิทธิพล ของความเป็นกลุ่มก็จะมีผลต่อสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นเดียวกัน บุคคลที่อยู่ในระบบสังคมวัฒนธรรม ที่แตกต่างกันย่อมมีความชื่นชอบมีการคัดเลือกข้อมูลข่าวสารหรือมีการรับข่าวสารที่แตกต่างกันไป ระบบสังคมและวัฒนธรรมนี้ก็จัดเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้รับสารจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษา วิเคราะห์ผู้รับสารก่อนเสมอเพื่อจัดกระบวนการสื่อสารให้เหมาะสมกับการสื่อสาร

๑. แหล่งของสารหรือผู้ส่ง (S : source) ในที่นี้ หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการ "การเข้ารหัส" (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้ อย่างดีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะมี ความสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับ

๒. ข้อมูลข่าวสาร (M : message) เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์และวิธีการส่งข่าวสารในที่นี้อาจหมายถึง ประวัติ บทบาทหน้าที่ตามตำแหน่งทางการเมืองภาพลักษณ์

๓. ช่องทางในการส่ง (C : chanel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสารข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง (หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือการได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สนับสนุน สื่อมวลชน วิทยู โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เอกสารแนะนำตัวของนักการเมือง เป็นต้น

๔. ผู้รับ (R : receiver) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถใน "การถอดรหัส" (decode) สาร เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรมเช่นเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่ง จึงจะทำให้การสื่อความหมาย หรือการ สื่อสารนั้นได้ผล ในที่นี้หมายถึง ประชาชนในจังหวัดชลบุรี และขยายไปยังประชาชนทั่วประเทศ ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนประสิทธิภาพของการสื่อสารทางการเมือง ๔ ประการ ในกระบวนการสื่อสารมีดังนี้

การเมือง ความสำคัญของการสื่อสารขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร^{๓๓๗} การสื่อสารทางการเมืองหมายถึง กระบวนการส่งข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐไปยังประชาชนด้วยเหตุผล เพื่อการกล่อมเกลางานการเมืองการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการรับทราบการตัดสินใจ หรือนโยบายการชี้แจงข้อเท็จจริงให้กับประชาชนทราบ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นกับประชาชน^{๓๓๘}

ความหมายการสื่อสารทางการเมืองไว้ว่า เป็นกระบวนการในการชี้แนะ และตรวจสอบพลังความพยายามของมนุษย์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งปวง คำนึงถึงพลังของประชาชน การสื่อสารทางการเมืองจึงไม่เชื่อในเรื่องชะตากรรม แต่เชื่อมั่นในความสามารถและการกระทำของมนุษย์ที่อาศัยผลประโยชน์จากธรรมชาติของการเมือง การสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นเรื่องของมนุษย์ที่แสวงหาประโยชน์ เสมือนเกษตรกรอาศัยความสามารถและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนในการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวข้าวซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตในธรรมชาติ^{๓๓๙}

^{๓๓๗} เสถียร เขยประทับ, การสื่อสาร การเมืองและประชาธิปไตยในสังคมพัฒนาแล้ว. (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๒๒-๒๓.

^{๓๓๘} ชวนะ ภวกันันท์ และคณะ, การสื่อสารทางการเมืองPolitical Communication, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๗), หน้า ๑๑.

^{๓๓๙} สุรพงษ์ โสระเสถียร, สื่อสารกับการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : ประสิทธิภัณฑ์แอนด์พริ้นต์ติ้ง, ๒๕๔๕), หน้า ๒๗.

๒. ทัศนคติการสื่อสารของ Harold D. Lasswell ฮาโรลด์ ดี ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) คือนักคิดคนสำคัญด้านการสื่อสารทางการเมืองที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารทางการเมืองว่าประกอบด้วย ผู้ส่งสารสาร สื่อ ผู้รับสาร ผลกระทบของการสื่อสาร

ซึ่งองค์ประกอบหลังคือส่วนสำคัญในการสื่อสารทางการเมืองเพราะผลของการเมืองจะกระทบถึงปัจเจกชนและรัฐเสมอไม่ทางตรงก็ทางอ้อมองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวล (Lasswell)^{๔๐} มีดังนี้

๑. ผู้ส่งสาร ในทางการเมืองผู้ส่งสาร หมายถึง นักการเมืองพรรคการเมือง องค์กร สถาบัน และโครงสร้างการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นจากบุคคลเป็นหลัก ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงถูกนำมาศึกษามากว่าการสื่อสารในอาชีพอื่น เพราะเกี่ยวข้องกับอำนาจและการรักษาอำนาจ สะท้อนให้เห็นได้จากการเลือกตั้งที่มีการแข่งขันที่ขอบธรรมแตกต่างกัน เพื่อความสำเร็จของนักการเมืองจึงมีการดึงสื่อมวลชนให้มา สนับสนุนการหาเสียงหรือการรณรงค์ทางการเมืองได้ และในทางกลับกันก็เป็นการผลักดันฝ่ายตรงข้ามให้ตกอยู่ในมุมอับหรือการนำเสนอภาพพจน์ตัวเองผ่านสื่อมวลชนก็จะยิ่งเพิ่มศักยภาพ การสื่อสารให้ขยายวงกว้างออกไปอีก อย่างไรก็ตามการโฆษณาหาเสียงในตำแหน่งประธานาธิบดีและผู้ทำชิง ทั้งสหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศส มีวิธีการนำเสนอที่คล้ายคลึงกัน คือแบบแผนการหาเสียง เทคนิคการผลิต และการใช้บทสนทนา แต่ที่แตกต่างกันบางประการในเรื่องของยุทธศาสตร์การหาเสียงทางการเมืองของทั้งสองประเทศ โดยการเลือกตั้งในฝรั่งเศสจะเน้นถึงประเด็นการหาเสียง (issues) การนำเสนอนโยบายการวางบุคลิกภาพ และการพัฒนาภาพพจน์ ต่อผู้รับสาร ในขณะที่ในสหรัฐอเมริกา มักเน้นแต่เรื่องตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง การปรากฏตัวต่อหน้าสื่อมวลชน รวมไปถึงการกล่าวร้ายต่อผู้สมัครคนอื่น เป็นต้น

๒. สารสนเทศทางการเมืองการวางยุทธศาสตร์การเมืองสารสนเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเนื้อหาของสารของการสื่อสารการเมืองโดยตรงสารสนเทศจะผ่านการกลั่นกรองนี้ เป็นความรู้ที่มีการจัดระเบียบพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ด้วยเหตุนี้ สารจึงมีการปรับเปลี่ยนขยายตัวหรือทดแทนสารสนเทศเก่าที่ล้าสมัย ตลอดจนสามารถเคลื่อนย้าย แพร่กระจายออกไป และแบ่งปันข้อมูลร่วมกันในยุคของสังคมข่าวสารซึ่งเป็นที่ต้องการของทุกฝ่าย สารสนเทศจึงมีพลัง และทำให้เกิดการสื่อสารสนเทศเพื่อการแข่งขัน ดังนั้น การซื้อหรือการแลกเปลี่ยนสารสนเทศ จึงต้องมีการไตร่ตรองเพื่อการนำไปใช้ในการวางยุทธศาสตร์ต้องมีความละเอียดป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

๓. ช่องทางการสื่อสาร จากอดีตจนถึงปัจจุบันช่องทางการสื่อสารทางการเมืองที่เป็นหลักนั้นได้แก่สื่อสารมวลชน รัฐบาล (พรรคการเมือง) ในหลายประเทศมักจะพยายามเข้าไปมีอิทธิพลเหนือระบบสื่อมวลชน โดยอาศัยสื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือเพื่อผลักดันให้ประชาชนมีแนวความคิดที่ไม่แตกต่างไปจากรัฐบาลและยอมรับรัฐบาล ยุทธศาสตร์การสื่อสารทางการเมืองจึงอยู่ที่การสร้างอิทธิพลเหนือระบบสื่อมวลชน อย่างไรก็ตามช่องทางการสื่อสารแบบใหม่ก็เข้ามา มีบทบาทมากขึ้นในลักษณะของสื่อกึ่งมวลชน (Quasi-Mass Media) เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมนักการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตัวอย่างสื่อกึ่งมวลชน เช่น จดหมายข่าว วารสาร วิชาชีพ บันทึกรายการวิทยุสมัครเล่น อีเมล(E-mail) เป็นต้น อย่างไรก็ตามสื่อกึ่งมวลชน จะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดการขยายตัวทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๔. ผู้รับสาร ปัจจุบันโทรทัศน์เป็นสื่อการเมืองที่แพร่หลายมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสามารถรับได้ทั้งเสียงและภาพที่เคลื่อนไหวได้ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนอื่น ๆ แล้ว โทรทัศน์เป็นสื่อที่

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๓-๑๕๙.

เหมาะสมกับบุคคล ทุกระดับทุกภูมิหลัง นอกจากนี้โทรทัศน์ยังมีพลังในการกระตุ้น หรือชักนำผู้รับสารได้โดยง่าย ปกติในการคัดเลือกข่าวสารและการจัดการวารสาร (Agenda Setting) ผู้เปิดรับสื่อ มักจะอาศัยหลักเกณฑ์วัดความสำคัญของข่าวสารจากความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว (Source Credibility) หรือแม้แต่การเสนอข่าวที่กระตุ้นต่ออารมณ์ ของผู้เปิดรับสื่อ จนอาจกล่าวได้ว่าผู้เปิดรับสื่อโทรทัศน์เป็นผู้ให้เหตุผลในการจัดลำดับความสำคัญของข่าวอย่างไร ก็ตาม ในกรณีที่บุคคลมีความรอบรู้ทางการเมืองแตกต่างกันก็จะมีภาพความคิดในใจที่เกี่ยวกับการเมือง ไม่เหมือนกันกล่าวคือคนที่มีความรู้ทางการเมืองก็必将มีความเชื่อมั่นในระบบการเมืองมากกว่าผู้ที่เรียนรู้ทางการเมืองและผู้ที่รู้การเมืองดีจะมีความผูกพันและภักดีกับพรรคการเมืองที่ตนสังกัด ในขณะที่ผู้ที่เรียนรู้ทางการเมืองให้ความสำคัญกับหรือคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่า

การสื่อสารแบ่งตามจำนวนของผู้รับสาร ได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. การสื่อสารภายในตนเอง หมายถึงการที่บุคคลคิด ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา แล้วสื่อสารจากความคิดผ่านไปเป็นการกระทำ

๒. การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสาร ที่มีผู้รับสารตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง

๓. การสื่อสารสาธารณะ เป็นการสื่อสารที่กระทำกับผู้รับสารจำนวนมากในที่สาธารณะ มักเป็นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง เช่นการปราศรัยทางการเมือง

๔. การสื่อสารภายในองค์กร เป็นการสื่อสารกับผู้รับสารที่อยู่ภายในองค์กรเดียวกัน มีเป้าหมายเพื่อสร้างเอกภาพภายในองค์กร

๕. การสื่อสารมวลชน คือการสื่อสารที่ส่งผ่านสื่อมวลชนไปยังผู้รับสารจำนวนมาก ซึ่งผู้รับสาร สามารถรับสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และรับซ้ำได้

ความสำคัญของสื่อมวลชน ประกอบด้วย

๑. สื่อมวลชนเป็นแหล่งพลังอำนาจ เนื่องจากเป็นช่องทางที่มีอิทธิพลในการถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ การที่สื่อมวลชนเลือกที่จะนำเสนอข้อมูลชุดใด ย่อมส่งผลต่อความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ของผู้รับสารอย่างกว้างขวางสื่อมวลชนเป็นพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดให้คนทุกกลุ่มได้ใช้พื้นที่สาธารณะนี้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

๒. สื่อมวลชนถือเป็นต้นกำเนิดของความหมายต่างๆ ในสังคม เช่น การเผยแพร่ ค่านิยม ศัพท์ต่าง ๆ การถ่ายทอดภาพลักษณ์ของบุคคล องค์กร สถาบัน การให้คุณค่า กับวัฒนธรรม รวมทั้งการสนับสนุนค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นค่านิยมหลักของสังคม

๓. สื่อมวลชนเป็นผู้กำกับให้กฎระเบียบในสังคมดำรงอยู่ หรือสูญสลายไป

๔. สื่อมวลชนเปรียบเสมือนกุญแจของเกียรติยศชื่อเสียง ผู้ที่ปรากฏตัวผ่านสื่อมวลชนย่อมเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และเมื่อได้พื้นที่สื่อมวลชนซ้ำๆ ก็จะกลายเป็นบุคคลสาธารณะ ที่มีชื่อเสียงโด่งดังในที่สุด

สื่อมวลชนแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ จัดเป็น สื่อเย็น คือสื่อที่ผู้รับสาร สามารถเปิดรับได้ตามอัธยาศัย ไม่ต้องเร่งร้อน ผู้รับสาร สร้างจินตนาการร่วมไปกับสื่อได้ สื่อชนิดนี้ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหลาย

๒. สื่อโทรทัศน์ จัดเป็นสื่อร้อน คือสื่อที่จะต้องเปิดรับในเวลาที่คุณส่งสารกำหนด เป็นสื่อที่ต้องเร่งรีบในการบริโภค ในขณะเดียวกันก็ไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารมีจินตนาการได้มากนัก ตัวอย่างได้แก่ รายการโทรทัศน์ตามสถานีต่างๆ ทั้งที่เป็นโทรทัศน์แบบไม่เสียค่า บริการ และโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก

๓. สื่อวิทยุ เป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงผู้รับสารได้กว้างขวางในพื้นที่ชนบท แม้สารจะเป็นเพียงเสียง แต่ก็สามารถถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เพราะเครื่องรับวิทยุมีราคาถูกและพกพาได้สะดวก

๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่ เช่นอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ดาวเทียม เป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงในโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็วในการส่งและรับข้อมูล ให้ทั้งภาพ เสียง และตัวอักษร จัดเป็นสื่อมวลชนที่ปัจเจกบุคคลสามารถผลิตสาร และส่งผ่าน สื่อของตนเองได้ ทำให้การกระจายตัวของข้อมูลเป็นไปอย่างกว้างขวาง ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองอย่างมาก^{๔๑}

สรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการคิดและการใช้ภาษา กระบวนการส่งและรับตลอดจนกระบวนการของการแลกเปลี่ยนข่าวสาร เพื่อความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งองค์ประกอบการสื่อสาร ๔ ประการ คือ ผู้ส่งสาร สาร ช่องสาร ผู้รับสาร กระบวนการสื่อสารที่มีองค์ประกอบ ๓ ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มองค์กรทางการเมืองสื่อมวลชน และประชาชน โดยที่กลุ่มองค์กรทางการเมือง มีความต้องการส่งสารผ่านสื่อมวลชนไปยังประชาชน สื่อมวลชนก็ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข่าวสารนั้น ซึ่งเป็นกิจกรรมทุกอย่างทั้งการพูด การเขียน และรวมไปถึงเรื่องอื่น ๆ

ตารางที่ ๕ สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการสื่อสาร

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
David K. Berlo	การที่การสื่อสารจะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ๔ ประการ คือ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องสาร (Channel) ผู้รับสาร (Receiver)
นันทนา นันทวโรภาส	คุณลักษณะของผู้ส่งสาร ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติ ความรู้ของผู้ส่งสาร ระบบสังคม ระบบวัฒนธรรม

^{๔๑} Denis McQuail, **Mass Communication Theory**, (Introduction London: Sage Publication, ๑๙๙๔), p. ๑๕.

ตารางที่ ๕ สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการสื่อสาร (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กิติมา สุรสนธิ	ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ปัจจัย ๓ ประการของ David K. Berlo ได้แก่ ๑) ปัจจัยด้านสวัสดิภาพ (Safely Factors) ๒) ปัจจัยด้านคุณสมบัติ (Qualification) ๓) ปัจจัยด้านพลวัตของผู้ส่งสาร (Dynamical Factors)
นันทนา นันทวโรภาส	การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กระบวนการสื่อสารที่มี องค์ประกอบ ๓ ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มองค์กรทางการเมือง สื่อมวลชน และประชาชน
เสถียร เขยประทับ	ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนประสิทธิภาพของการสื่อสารทางการเมือง ๔ ประการ ในกระบวนการสื่อสาร แหล่งของสารหรือผู้ส่ง (S : source) ข้อมูลข่าวสาร (M : message) ช่องทางในการส่ง (C : channel) ผู้รับ (R : receiver)
ชวนะ ภวากานันท์ และคณะ	กระบวนการส่งข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐไปยังประชาชนด้วยเหตุผล เพื่อการกล่อมเกลางานทางการเมืองการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการรับทราบการตัดสินใจหรือนโยบายการชี้แจงข้อเท็จจริงให้กับประชาชนทราบ
สุรพงษ์ โสธนะเสถียร	การสื่อสารหรือตัวสื่อสารนั้นไป ตัวผู้รับสารและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสื่อสารนั้นกระบวนการสื่อสารอาจมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าของสังคมมนุษย์ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว
Denis McQuail	สื่อมวลชนแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ๒. สื่อโทรทัศน์ ๓. สื่อวิทยุ ๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์

การประยุกต์เป็นวิธีการนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ “บางสิ่ง” นั้น อาจเป็นวัตถุดิบของที่นำมาใช้นอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิมเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ ตัวอย่าง เช่น เป็นการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากยิ่งขึ้น มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการร่วมประชุมกัน เป็นต้น

ความหมายของ การประยุกต์ว่า เป็นการนำความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คือ การนำความรู้ในวิชาการต่าง ๆ ของวิทยาศาสตร์ มาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ ในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง การนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน^{๔๒}

การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจงบางสิ่งที่ยังมีอยู่นั้น อาจเป็น ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความรู้ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติโดยปรับให้เข้ากับบริบท และสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ บางสิ่ง นั้น อาจเป็น วัตถุดิบของ ที่นำมาใช้นอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่^{๔๓}

การประยุกต์ เป็นการนำ ภาคทฤษฎี สู่อำนาจปฏิบัติ หมายความว่า การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ แนวคิด เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการ ประยุกต์ทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริง ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม^{๔๔}

หลักการสำหรับการประยุกต์นั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบเสริมดังต่อไปนี้ คือ

๑. องค์ประกอบหลักของการประยุกต์ ได้แก่

- ๑) งานที่จะดำเนินการต้องกำหนดเวลา ความรู้ในบริบท สภาพแวดล้อม
- ๒) เป้าหมายของงานที่จะดำเนินการ เกี่ยวข้อง ที่เป็นอยู่ในขณะดำเนินการ
- ๓) ความรู้ในวิทยาการหลักของงานที่จะดำเนินการ
- ๔) ความรู้ในวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่จะดำเนินการ
- ๕) ความรู้ในบริบท สภาพแวดล้อม และสิ่งที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นอยู่ในขณะดำเนินการ

^{๔๒} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๔), หน้า ๗๑๑.

^{๔๓} สมชาติ โตรักษา, การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๔), หน้า ๑๓๐.

^{๔๔} เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, การคิดเชิงสังเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๓๐.

๖) ความสามารถและความชำนาญของผู้ปฏิบัติ ในการประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสู่การปฏิบัติในแต่ละบริบท ในแต่ละสภาวะแวดล้อม และในแต่ละสิ่งที่เกี่ยวข้องที่เป็นอยู่ในขณะนำเน้นการอย่างสร้างสรรค์

๗) ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์

๒. องค์ประกอบเสริมของการประยุกต์ ได้แก่

๑) ทรัพยากรเสริม

๒) สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

๓) สภาวะแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้งทางตรง และทางอ้อม

๔) สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้ง ทางตรง และทางอ้อม^{๔๕}

องค์ประกอบของการประยุกต์ จัดได้ว่าเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนหรือเอื้ออำนวย สำหรับหลักการประยุกต์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบเสริม โดยจะต้องอาศัย งานที่ดำเนินเป้าหมาย ความรู้และความสามารถ และสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นจะส่วนเอื้ออำนวยต่อการนำไป ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ

การประยุกต์นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการนำหลักความรู้เพื่อไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ชุมชน องค์กรและสังคม โดยการ ประยุกต์ นั้น มีความสำคัญแบ่งได้ ๔ ระดับ ดังต่อไปนี้

๑. ระดับงาน การประยุกต์เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้นในภาคปฏิบัติของการดำเนินงานนั้น ทำให้ผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความภาคภูมิใจในผลการดำเนินงานที่ตนเองมีส่วนช่วยให้เกิดขึ้น เพราะการประยุกต์นั้นเปรียบเสมือนศิลปะ หรือเคล็ดลับ ในการดำเนินงาน จึงนำไปสู่ความรักและความผูกพันในงาน

๒. ระดับหน่วยงาน/องค์กร จากการที่การประยุกต์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานในแต่ละงาน จึงก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อหน่วยงาน/องค์กร นำไปสู่การพัฒนาหน่วยงาน/องค์กรที่เป็นเลิศหรือก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

๓. ระดับพื้นที่ คือ การประยุกต์นั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นของการดำเนินงานในพื้นที่ของแต่ละงานเนื่องจากเป็นการนำ “ทฤษฎี” สู่ “การปฏิบัติ” ทั้งในแต่ละทฤษฎี และ ในการใช้หลาย ๆ ทฤษฎีมาผสมผสานกัน ในการดำเนินงานในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละบริบทที่แตกต่างกันให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูป จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

^{๔๕} สมชาติ โตรักษา, การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๔), หน้า ๑๓๑-๑๓๒.

๔. ระดับประเทศ คือ การประยุกต์นั้น เป็นสิ่งจำเป็นของการดำเนินงานในทุกระดับและเป็นศิลปะของแต่ละประเทศ ที่นำเรียนรู้และนำมาแบ่งปันกัน ตามแนวคิดทฤษฎี หลักการ วิธีการ และเทคนิคของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งต่อมวลมนุษยชาติ เพราะคุณค่าที่แท้จริงของวิชาการใดนั้นอยู่ที่การประยุกต์สู่การปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งโลก อย่างกว้างขวางและเสมอภาคกัน

จากแง่มุมและคำอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการประยุกต์ ทำให้พบว่า ตัวแปรสำคัญที่ทำให้การประยุกต์จะเกิดคุณค่าก็ต่อเมื่อเป็นการ “ปรับใช้ประโยชน์” เพื่อสร้างคุณค่าต่อการพัฒนาชีวิต ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขต่อไป โดยมีจุดหมายเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาตอบสนองความต้องการและประโยชน์ของมนุษย์เป็นสำคัญ

อาจมีคำถามว่า ในการประยุกต์ใช้หลักธรรมมีส่วนสำคัญต่อประโยชน์ของมนุษย์อย่างไร ประเด็นนี้ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้ให้คำตอบไว้อย่างน่าสนใจว่า “ธรรมประยุกต์จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต เนื่องจากธรรมเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมของชีวิต ธรรมจึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่อย่างใด ผู้ที่นำธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตอย่างสม่ำเสมอเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา ประโยชน์นั้นแหละจะทำให้รักษาพระพุทธศาสนาอยู่คู่กับสังคมตลอดไป”

ความสำคัญของการประยุกต์ คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการปรับใช้หลักการ หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่นำมาปฏิบัติในเชิงรูปธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แนวทางในการ ประยุกต์ใช้นั้นบรรลุตามกรอบของวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ในบริบทต่าง ๆ ซึ่งสามารถให้ ประโยชน์ในระดับงาน ระดับหน่วยงาน/องค์กร ระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เป็นต้น

การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจง “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้ประโยชน์นั้นอาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ “บางสิ่ง” นั้นอาจเป็นวัตถุดิบของที่นำมานอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิมให้เหมาะสมกับบริบทใหม่^{๔๖}

การประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่งหรือแนวคิดหนึ่งมาปรับใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงการประยุกต์จึงแตกต่างจากการลอกเลียนแบบ การลอกเลียนเป็นการนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่งทั้งหลักการ วิธีการและรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกัน คนที่คิดเชิงประยุกต์ได้ดีจะสามารถนำหนึ่งมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น โดยสมองจะคิดประยุกต์เมื่อ

๑. ในปัญหาที่มีจำกัด สมองจะพยายามนำสิ่งที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาโดยวิธีการทดแทนคุณสมบัติ สมองจะทำการเทียบเคียงมโนทัศน์เชิงนามธรรมเพื่อหาตัวร่วมหรือคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันของสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อหาความเป็นไปได้ในการนำมาทดแทน สมองอาจจะ

^{๔๖} อรวรรณ รุ่งศิรินันท์พร, เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๗ สังกัดสำนักงานจังหวัดเลย, สรุปรจาก การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking), เขียนโดย ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับกลางของกระทรวงมหาดไทย.

ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาโดยการหาสิ่งทดแทน อาทิการใช้วิธี “ลองผิดลองถูก” เมื่อเกิดปัญหาคือขึ้น ถ้าวิธีการที่ใช้ไม่ประสบความสำเร็จจะมีการเปลี่ยนไปใช้วิธีการอื่นแทน

๒. สมอณาความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เราทราบว่ากฎ หลักการ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นสิ่งของนั้นคืออะไร รู้ว่าเมื่อใดจึงต้องใช้กฎนี้ รู้ว่าจะต้องนำมาใช้ได้อย่างไรเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจง ความรู้ที่เรามีเกี่ยวกับเรื่องใดหนึ่งมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ หมายถึง การนำหลักการจัดการใช้ในชีวิตประจำวันหรือ นำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่ได้ กล่าวคือ การนำทักษะด้านต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายในชุมชน องค์กร สภาวะแวดล้อม และสิ่งที่เกี่ยวข้องได้อย่างกลมกลืน เช่น การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เป็นพระธรรมคำสั่งสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นแนวทางการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๖ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน	การประยุกต์เป็นการนำความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คือ การนำความรู้ในวิชาต่าง ๆ ของวิทยาศาสตร์มาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน
สมชาติ ไตรรักษา	การนำบาง สิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจงบางสิ่งที่นำมานั้น อาจเป็น ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความรู้ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติโดยปรับให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	การประยุกต์ เป็นการนำ ภาคทฤษฎี สู่อารปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริง ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ ๒ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมชาติ ไตรรักษา	องค์ประกอบเสริมของการประยุกต์ ได้แก่ ๑) ทรัพยากรเสริม ๒) สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ๓) สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้งทางตรง และทางอ้อม ๔) สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริม สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้ง ทางตรงและทางอ้อม
อรรรรณ รุ่งศิรินันท์พร	การประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่งหรือแนวคิดหนึ่งมาปรับใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงการประยุกต์จึงแตกต่างจากการลอกเลียนแบบ การลอกเลียนเป็นการนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่งทั้งหลักการ วิธีการและรูปแบบโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกัน คนที่คิดเชิงประยุกต์ได้ดีจะสามารถนำหนึ่งมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

๒.๔.๑. ความหมายของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง คือ การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้น การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหนึ่งทางการเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมี ผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน ด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็น

แนวนโยบายในการบริหาร ประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง^{๔๗}

การแข่งขันทางอำนาจเพื่อนำไปสู่อำนาจ และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยการอาศัยกลไกทางการเมืองการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือในการใช้หลักประกันเพื่อให้เลือกตั้งเป็นการแข่งขันนำไปสู่อำนาจอย่างสุจริตเที่ยงธรรมในที่สุด โดยคาดหวังหรือผลลัพธ์จากการเลือกตั้งว่าสามารถสะท้อนถึงเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด^{๔๘}

จุดเริ่มต้นของกระบวนการประชาธิปไตยซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตยอื่น ๆ ไม่ว่า การเลือกรัฐบาลหรือฝ่ายบริหาร การออกกฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเป็น การมอบอำนาจอธิปไตยของราษฎร แต่ละคนให้ผู้แทนของตนนำไปใช้ในการปกครองประเทศ เนื่องจากเราไม่สามารถให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้จึงคิดค้นวิธีการขึ้นมา เรียกว่า การเลือกตั้ง^{๔๙}

กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือแม้กระทั่งการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบาย ในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชน^{๕๐}

กรณีที่บุคคลใดได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลายๆ คน เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่ง เช่น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราก็เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งไปเพื่อออกกฎหมายหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นในสภาผู้แทนราษฎรแทนเรา ซึ่งเป็นราษฎร การที่บุคคลใดเลือกตั้งบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่ง จากบุคคลหลายๆ คน หรือ เลือกบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่งหรือบัญชีจำนวนหนึ่ง จากบัญชีรายชื่อหลายๆ บัญชี เพื่อให้ไปทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน^{๕๑}

^{๔๗} อีริคท์ เสร้งสรรค์, โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ : คณะกรรมการเลือกตั้ง, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๘), หน้า ๗.

^{๔๘} เขวณะ ไตรมาส, การเลือกตั้งแบบใหม่: ทำไมคนไทยต้องไปเลือกตั้ง, (กรุงเทพมหานคร : สุขุมและบุตร, ๒๕๔๕), หน้า ๗.

^{๔๙} อัญญาณ์ ปาณิกบุตร, แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, ๒๕๔๔), หน้า ๓๑.

^{๕๐} วุฒรา ไซยสาร, ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่, (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, ๒๕๕๒), หน้า ๘-๙.

^{๕๑} วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น, ประชาธิปไตย: แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๔), หน้า ๑๙-๒๕

การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตน โดยอิสระว่า จะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนของตนเองเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตย บริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งนั้น จะเป็นผู้สมัครใดเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมด มีสิทธิตามที่ได้อบรมหมายจากประชาชน ให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคลดำเนินการบริหารและปกครองประเทศ^{๕๒}

การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเอง เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงค์ของประชาชน ที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน ด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมือง ที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการ แสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง^{๕๓}

การเลือกตั้ง หมายถึง เป็นกระบวนการทางการเมืองและการปกครองเพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงค์ของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงค์ดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง^{๕๔}

การเลือกตั้ง มีนัยความหมายจำแนกออกได้เป็นสองแง่ กล่าวคือ การเลือกตั้งในแง่มุมของกฎหมายและการเลือกตั้งแง่มุมปรัชญาโดยในส่วนแรกการเลือกตั้งในแง่มุมของกฎหมายนั้นเป็น การพิจารณาจากกฎหมายการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยทั่วไปแล้วจะมีสภาพอยู่ ๓ ประการ คือ

ประการแรก การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิตามธรรมชาติ (natural rights) กล่าวคือ เป็นสิทธิที่เกิดมากับบุคคลในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของรัฐ ทั้งนี้ เพราะบุคคลย่อมเสมอภาคเป็นลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งหากบุคคลผู้ใดเป็นผู้บรรลุนิติภาวะมีความเป็นผู้ใหญ่และไม่มีลักษณะต้องห้ามแล้วจะมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ประการที่สอง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นภารกิจสาธารณะ (public affairs) กล่าวคือ ความก้าวหน้าของสังคมย่อมขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของบุคคลให้เป็นไปตามหน้าที่ อย่าง

^{๕๒} พิมลจรรย์ นามวัฒน์, “การเลือกตั้ง”, เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมือง, (นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๙๐ – ๑๐๐.

^{๕๓} กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่นๆ, การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง: การศึกษาเปรียบเทียบ กรณีอินเดียและฟิลิปปินส์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๑), หน้า ๔.

^{๕๔} พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์ ๒๕๕๐), หน้า ๑๖.

ชาวนครลาด เมื่อเป็นดังนี้การให้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงจำกัดเฉพาะแก่บุคคลที่เหมาะสม และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยดีเท่านั้น การดำเนินการตามแนวนี้นับบุคคลจึงอาจถูกกำหนดสิทธิในการลงคะแนนได้เสมอ หากเมื่อปรากฏว่าบุคคลนั้นเข้าลักษณะที่ไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างถูกต้อง

ประการที่สาม การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิคัดค้านการกระทำ กล่าวคือผู้ออกเสียงลงคะแนนที่คัดค้านการกระทำหรือนโยบายของรัฐจะลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ตรงกันข้ามกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สนับสนุนรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาล หรือพรรคร่วมรัฐบาล ในวันที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือวันเลือกตั้งเป็นสำคัญ^{๕๕}

การเลือกตั้ง หมายถึง การแสดงออก ซึ่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนทุกๆ คน เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีความสนใจ ความถนัดและมีความปรารถนาให้เข้าไปเป็นตัวแทนทำหน้าที่แทนคนในชาติเดียวกันการมอบอำนาจเช่นนี้ คือ การตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน^{๕๖}

การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลายๆ คนหรือจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหลายบัญชี เพื่อให้เข้าไปมีส่วนร่วมมีเสียงในบริหารราชการแผ่นดิน โดยเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจการปกครองของประเทศที่จะตัดสินใจมอบความไว้วางใจให้ผู้ใดไปทำหน้าที่หรือใช้อำนาจแทนตน^{๕๗}

สรุปได้ว่า การเลือกตั้ง หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย การแข่งขันทางอำนาจเพื่อนำไปสู่อำนาจ และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยการอาศัยกลไกทางการเมืองของการเลือกตั้งนำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง เป็นกระบวนการทางการเมืองและการปกครองเพราะการเลือกตั้ง เป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ ประกอบด้วย ๓ ประการ คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพ

^{๕๕} ธีรธร ตู่ทองคำ, ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาพื้นฐานของนโยบายและผลประโยชน์แห่งชาติของไทยและสหรัฐอเมริกา, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๕๓๕-๕๓๙.

^{๕๖} โกสินทร์ วงศ์สุวัฒน์, เรื่องของรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้ง, (กรุงเทพมหานคร : แพรววิทยา ๒๕๑๗), หน้า ๒๓.

^{๕๗} เทวินทร์ ขอนเหนี่ยวกลาง, “ความตั้งใจไปเลือกตั้ง: กรณีศึกษาประชาชนเขตที่ ๑ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๘), หน้า ๕๖.

เป็นสิทธิตามธรรมชาติ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นภารกิจสาธารณะ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิศักดิ์ค่านการกระทำ

ตารางที่ ๗ ความหมายของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์	การเลือกตั้ง คือ การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชน
เชาวณะ ไตรมาส	การแข่งขันทางอำนาจเพื่อนำไปสู่อำนาจ และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยการอาศัยกลไกทางการเมืองของการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือในการใช้หลักประกันเพื่อให้เลือกตั้งเป็นการแข่งขันนำไปสู่ อำนาจอย่างสุจริตเที่ยงธรรมในที่สุด
อัษฎางค์ ปาณิกบุตร	การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเป็น การมอบอำนาจอธิปไตยของราษฎร
วัชร ไซยสาร	กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง(Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชน
วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น	กรณีที่บุคคลใดได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลายๆ คน เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่ง เช่น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราก็เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งไปเพื่่ออกกฎหมายหรือ ปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นในสภาผู้แทนราษฎรแทนเรา

ตารางที่ ๗ ความหมายของการเลือกตั้ง (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิมลจรรย์ นามวัฒน์	การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตน โดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนของตนเองเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตย บริหารกิจการของประเทศ
กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่นๆ	การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความ ต้องการของตนเอง เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วม ทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงค์ของประชาชน
พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว	การเลือกตั้ง หมายถึง เป็นกระบวนการทางการเมืองและการปกครองเพราะการเลือกตั้ง เป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงค์ของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงค์กล่าวปรากฏอยู่ใน ลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบ การเมือง
ธโรธร ตู๋ทองคำ	การเลือกตั้งโดยทั่วไปแล้วจะมีสภาพอยู่ ๓ ประการ ประการแรก การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิตามธรรมชาติ ประการที่สอง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นภารกิจสาธารณะ ประการที่สาม การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสภาพเป็นสิทธิคัดค้านการกระทำ

ตารางที่ ๗ ความหมายของการเลือกตั้ง (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์	การเลือกตั้ง หมายถึง การแสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนทุกๆ คนเกี่ยวกับ การมอบอำนาจให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีความสนใจ ความถนัดและมีความปรารถนาให้เข้าไปเป็น ตัวแทนทำหน้าที่แทนคนในชาติเดียวกันการมอบอำนาจ
เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง	การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลายๆ คนหรือจาก บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือหลายบัญชี เพื่อให้เข้าไปมีส่วนร่วมมีเสียงในบริหารราชแผ่นดิน โดยเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย

๒.๔.๒. ความสำคัญของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง เป็นหลักการสำคัญของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเริ่มแรกซึ่งก็คือการให้พลเมืองจำนวนมากที่สุดใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองซึ่งก็อาจทำได้ในทางปฏิบัติเนื่องจากพลเมืองมีจำนวนมากสุดวิธีที่จะจัดการปกครองตนเอง นอกจากนี้พลเมืองบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองที่เพียงพอ ในขณะที่ประชาชนบางส่วนต้องมีภาระหน้าที่ในการ ประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว การปกครองแบบประชาธิปไตยโดยตรงจึงได้ถูกเปลี่ยนมาเป็นการให้ประชาชนได้ใช้อำนาจอธิปไตย (sovereignty power) ผ่านทางผู้แทน กล่าวคือให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลจำนวนหนึ่งไปทำหน้าที่เป็นผู้แทนที่เขาเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้ไปทำหน้าที่ในการอำนาจรัฐแทนเขา^{๕๘}

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

^{๕๘} Cohen, C, *Democracy*, (New York: Free Press, 1971), p. 76.

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร จะขอลงทะเบียนเพื่อออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ณ สถานที่และตามวันเวลา วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจถูกจ ากัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๙๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

- (๑) เป็นภิกษุสามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ^{๔๙}

การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตย หรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม ซึ่งการเลือกตั้งจึงมีความสำคัญต่อประชาธิปไตย และสิ่งที่ควรเชื่อมต่อก็คือ ระบอบประชาธิปไตย นับแต่อดีตก็เป็นที่ยอมรับว่านอกเหนือจากเรื่องของการปกครองโดยเสียงข้างมาก หรือการปกครองโดยประชาชนแล้วนั้น การปกครองแบบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญที่สุดไปที่ “คุณค่า” ของ “เสรีภาพ”^{๕๐}

การเลือกตั้ง (ที่สะอาด บริสุทธิ์ ยุติธรรม) เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้ไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้นไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล และยังเป็นวิธีการที่ใช้อำนาจการปกครองที่ทันสมัยและเป็นไปอย่างสันติ ซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลังใช้อาวุธเข้าต่อสู้กัน เพื่อแย่งแย่งอำนาจทางการเมือง ซึ่งอาจจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์รวมถึงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนได้ก็จะคืนอำนาจให้ประชาชน ด้วยการยุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ให้ประชาชนตัดสินใจว่า สมควรจะเลือกใครเป็นผู้บริหาร

^{๔๙} “รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐”, ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๔, (๖ เมษายน ๒๕๖๐) : ๒๕ - ๒๖.

^{๕๐} พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, ความหมายของการเลือกตั้งและการเลือกตั้งที่มีความหมาย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.matichon.co.th/columnists/news_1155347 [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓].

ประเทศต่อไป และเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นที่ได้รับเลือกตั้งได้เข้ามาใช้อำนาจในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเปลี่ยนตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เปลี่ยนเมื่อไม่พอใจในการทำงานของรัฐบาล^{๖๑}

การเลือกตั้งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ ในอันที่จะมอบความไว้วางใจให้ตัวแทนของตนไปใช้อำนาจแทนตน การออกเสียง เลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมประชาธิปไตยอันจะเห็นได้เด่นชัดจาก บทบัญญัติข้อ ๒๑ (๑) แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ซึ่งกล่าวตามความสำคัญได้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของ รัฐบาลหรือผู้ปกครอง” เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งสุจริตซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราว ตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนนเสียงของชายหญิง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากัน และการ กระทำด้วยวิธีการลับ ด้วยวิธีการอื่นใดที่จะรับประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี^{๖๒}

เพื่อให้เป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้เลยเพราะในระบอบประชาธิปไตย คือ การเลือกตั้งส่วนความสำคัญของการเลือกตั้งต่อระบอบประชาธิปไตย ประกอบด้วยเหตุผลเบื้องต้น ๕ ประการ ดังนี้

๑. เป็นกระบวนการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง
๒. เป็นกระบวนการเปลี่ยนอ านาจการปกครองที่ทันสมัยและสันติ
๓. เป็นกระบวนการป้องกันรัฐประหาร
๔. เป็นกระบวนการป้องกันการผูกขาดอำนาจ
๕. เป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้ในระบอบประชาธิปไตย

^{๖๑} การเลือกตั้งของไทยกระบวนการประชาธิปไตยของโลก, การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างไรบ้าง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.netelection.org> [๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗].

^{๖๒} บ้านจอมยุทธ, รัฐสภา พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ความสำคัญของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.baanjomayut.com/library_4/politics/07_15.html [๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗].

ตารางที่ ๘ ความสำคัญของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Cohen, C	การเลือกตั้ง เป็นหลักการสำคัญของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเริ่มแรกซึ่งก็คือการให้พลเมืองจำนวนมากที่สุดใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองซึ่งก็มีอาจทำได้ในทางปฏิบัติเนื่องจากพลเมืองมีจำนวนมากสุดวิสัยที่จะจัดการปกครองตนเอง
รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่ นอก ราชอาณาจักร จะขอลงทะเบียนเพื่อออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ณ สถานที่และตามวันเวลา วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์	การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้ อำนาจอธิปไตย หรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง ของบุคคลออกได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑) การออกเสียงเลือกตั้งเป็นการกระทำที่มีเจตจำนงเชิงเหตุผล อันได้แก่ การที่ผู้เลือกตั้งมีการคิดคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้จากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น การมุ่งหวังที่จะเลือกคนที่ตนเอง

สนับสนุนให้เข้าไปมีอำนาจ เพื่อที่จะกำหนดนโยบายได้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของตนเองกล่าวคือ การที่จะบรรลุเป้าหมายผลประโยชน์ โดยการเลือกตั้งเป็นวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น

๒) การออกเสียงเลือกตั้งเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำตามค่านิยม ได้แก่ ผู้ที่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเห็นว่า การไปเลือกตั้งมีความมุ่งหมายในแง่คุณค่าอยู่ในตัว ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยจะเห็นว่าการเลือกตั้งมีคุณค่าในแง่ที่เป็นการส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตย จึงตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

๓) การออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการกระทำตามอารมณ์หรือความพึงพอใจแบบปราศจากเหตุผลเช่น คนที่มีความรู้สึกรักใคร่ชอบพอดูผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคน แล้วไปใช้สิทธิเลือกตั้งอันเป็นการแสดงความรักความศรัทธาต่อบุคคลนั้น

๔) การออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการกระทำตามประเพณี เช่น คนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบางคนไปใช้สิทธิเพราะความเคยชิน หรือเห็นคนอื่นกระทำและกระทำตาม เป็นต้น^{๖๓}

นักสังคมศาสตร์ ซึ่งโดยมากก็คือกลุ่มนักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์ ได้แบ่งทฤษฎีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑) ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด (Deterministic Theory)

ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนดคือ ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่าปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมนั้นอันเป็นภูมิหลังของบุคคลทั้งในระดับกว้างและลึก จนกระทั่งถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจนั้น มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ ตัวแบบผลักดันทางสังคม (Social Forces Model) ของ พอล ลาซาร์สเฟลด์, ทฤษฎีสถาน (Field Theory) ของ เคิร์ต เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบ (pattern) ของพฤติกรรม ซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (Deductive Generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคต หากให้ประโยชน์สำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องให้เป็นระเบียบ ส่วนปัจจัยทางสังคมที่กำหนดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลตามนัยทฤษฎีนี้ได้แก่ ปัจจัยทางด้าน อาชีพ อายุ เพศ รายได้ การศึกษา และที่อยู่อาศัย เป็นต้น

๒) ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously Rational Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นตัวแทนหนึ่งของการนำแนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์มาอธิบายเกี่ยวกับการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลหรือประชาชน ซึ่งก็เป็นมุมมองหนึ่งที่นำมาใช้วิเคราะห์สาเหตุการตัดสินใจเลือกตั้งและได้รับความนิยมเป็นอันมากมุมมองหนึ่งได้การศึกษาพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งด้วยมุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์นี้ เป็นการพิจารณาพฤติกรรมบนพื้นฐานของความชอบด้วยเหตุและผลของมนุษย์ กับการตัดสินใจทางการเมือง โดยเรียกตัวแบบทั่วไปที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาว่า "ตัวแบบการเลือกโดยเหตุและผล" (Rational Choice Model) แฮรอฟ และมิลเลอร์ กล่าวไว้ว่า ตามตัวแบบนี้ ผู้ลงคะแนนเสียงที่มีเหตุผล (Rational Voter) จะรู้ว่า

^{๖๓} สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า ๖๕.

ผลประโยชน์ของเขาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคืออะไร ทั้งจะสามารถประเมินได้ว่าผู้สมัครจะให้ประโยชน์แก่ตนได้มากน้อยเพียงใด^{๖๔} และลงคะแนนเสียงตามผลการประเมินของเขานั้น รวมทั้งผู้ลงคะแนนจะลงคะแนนเมื่อการลงคะแนนนั้น ให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนของเขา^{๖๕}

ตัวแบบการเลือก โดยเหตุและผลดังกล่าวไปแล้ว ตั้งอยู่บนฐานคติที่สำคัญ ๓ ประการ

ประการแรก ถือว่า การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเครื่องมือที่จะนำมาซึ่งผลประโยชน์หรือเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ ดังนั้น การตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้ลงคะแนน จะพิจารณาจากผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง

ประการที่สอง ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเมืองกล่าวคือ การลงคะแนนเสียงของผู้ลงคะแนนเสียงนั้น จุดสนใจมุ่งไปที่เป้าหมายทางการเมืองของผู้ลงคะแนนเสียง

ประการที่สาม ถือว่าการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ผู้ลงคะแนนเสียงจะกระทำอย่างละเอียดรอบคอบ ระมัดระวัง โดยใช้ข่าวสารที่มากเพียงพอ

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเป็นแนวการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการบริหารการเลือกตั้งตัวผู้รับสมัครเลือกตั้ง พรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียง นโยบายของพรรค การแจกจ่ายสิ่งของอันรวมถึงการใช้เงินในการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำนึกตรึงตรองของผู้ไปใช้สิทธิลักษณะเช่นนี้คล้ายกับกรอบความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือการตัดสินใจของผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์งานที่สำคัญในด้านนี้ได้แก่ “The Economic Theory of Democracy” ของ แอนโทนี ดาวน์ (Anthony Downs) และ “The Responsible Electorate” ของ วี โอ คีย์ (V. O. Key)

แนวคิดทฤษฎีของดาวน์ ดังกล่าวไว้ในงานเขียนเรื่อง “การศึกษารัฐศาสตร์ แนวทางการตัดสินใจ และทฤษฎีเกม” ว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไปลงคะแนนเสียงถ้าผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่า ซึ่งเป็นการใช้แนวคิดว่าด้วยความชอบด้วยเหตุผลของมนุษย์เศรษฐกิจ (economic man) มาใช้ในการตัดสินใจทางการเมือง ส่วนกรณีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น เป้าหมายในการตัดสินใจของแต่ละคนคือเป้าหมายทางการเมือง โดยไม่สนใจอารมณ์หรือค่านิยมส่วนตัวที่ไม่ใช่เรื่องเป้าหมายทางการเมือง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรณีเช่นนี้จึงเป็นมนุษย์การเมือง (political man) โดยดาวน์ ได้ตั้งข้อคำถามคือการจัดรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา มากที่สุด ดังนั้น ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ละคนจะปฏิบัติตนอย่างสมเหตุสมผลในการสมมติฐานว่ามนุษย์การเมืองและพลเมืองธรรมดาที่มีเหตุผล ซึ่งพิจารณาจากสถานการณ์ทุก สถานการณ์จะดูที่ผลที่พึงจะได้และจะเสีย ทั้งนี้โดยเล็งเห็นเป้าหมายที่แสวงหาเป้าหมายทางการเมืองเฉพาะตนคือคิดคำนวณ โดยยึดค่านิยมของตนเป็นด้านหลัก เช่นใน สถานการณ์ที่มีพรรคการเมือง ๒ พรรค เขาจะตัดสินใจว่าต้องการให้พรรคใดชนะ โดยพิจารณา ผลงานที่ผ่านมาในอดีต การที่บุคคลตัดสินใจเช่นนี้ก็

^{๖๔} สุวัฒน์ ศรีพงษ์สุวรรณ, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา : ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางนา ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕), หน้า ๑๒.

^{๖๕} พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, “การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง”, เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, (นทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๑๖.

โดยคาดหวังว่าเขาจะได้ประโยชน์จากการที่พรรค นั้นหากได้เป็นรัฐบาล ส่วนกรณีที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค นักวิชาการจากกรมการปกครอง ได้อธิบายทัศนะของแอนโทนี ดาวันไว้ว่า บุคคลจะพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกผู้ใดในเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้^{๖๖}

- ๑) ถ้าพรรคการเมืองที่ผู้ลงคะแนนชอบมีทางชนะ เขาจะลงคะแนนให้พรรคนั้น
- ๒) ถ้าพรรคการเมืองที่ผู้ลงคะแนนชอบไม่มีโอกาสชนะเลย เขาจะลงคะแนนให้พรรคอื่นซึ่งดูจะมีทางชนะ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้พรรคการเมืองที่เขาไม่ชอบเป็นผู้ชนะ
- ๓) ถ้าผู้ลงคะแนนเป็นผู้ที่มุ่งอนาคต เขาจะลงคะแนนให้พรรคที่เขาชอบถึงแม้จะไม่มีโอกาสชนะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดทางไว้ให้พรรคการเมืองมีโอกาสชนะการเลือกตั้งในอนาคต

ตัวอย่างข้อเขียนของนักวิชาการต่างประเทศที่ใช้กรอบแนวคิดดังกล่าวที่น่าสนใจได้แก่ งานของวี โอ คีย์ ที่สรุปจากการศึกษาในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาว่า ผู้ที่เปลี่ยนใจสนับสนุนจากพรรคการเมืองหนึ่งไปเป็นอีกพรรคหนึ่ง หรือยืนยันสนับสนุนพรรคเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ต่างก็ใช้ความพอใจในการดำเนินนโยบายของพรรค เป็นเหตุผลในการตัดสินใจทั้งสิ้น ส่วนอีกชั้นหนึ่งได้แก่ผลงานของ ไนมีและ ไวส์เบิร์ก ที่สรุปไว้ว่า การที่ผู้ลงคะแนนเสียงจะตัดสินใจว่าจะไปลงคะแนนเสียงหรือไม่และจะเลือกใคร ผู้ลงคะแนนเสียงจะพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้ลงคะแนนเสียงเอง ซึ่งตามปกติแล้วเขาก็จะเลือกหรือลงคะแนนให้ผู้รับสมัครที่มีนโยบายใกล้เคียงกับความคิดของเขามากที่สุด ทัศนะของอัลวิน รูจี (Alvin Rougie) ที่อธิบายเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนในประเทศโลกที่สาม ซึ่งประเทศไทยก็ถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย ว่ารูปแบบการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนมักเป็นไปในแบบอุปถัมภ์ (Clientelist Votes) กล่าวคือประชาชนจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ การลงคะแนนเสียงแบบอุปถัมภ์นี้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ

๑. การไปลงคะแนนเสียงอย่างเป็นกลุ่มก้อน (Gregarious Votes) ซึ่งหมายถึงการที่ผู้ไปเลือกตั้งมุ่งไปใช้สิทธิโดยมีเหตุผลที่จะตอบแทนบุญคุณของผู้สมัคร โดยลักษณะความสำคัญของพฤติกรรมแบบนี้เกิดจากความรู้จักคุ้นเคยเป็นการส่วนตัวหรือได้รับการอุปถัมภ์กับมาแต่ในอดีต

๒. การขายเสียง (Sold Votes) เป็นการที่ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยแลกกับการรับเงินหรือสิ่งมีค่าต่างๆ อันได้แก่เสื้อผ้าอาหารและเครื่องใช้ เป็นต้น^{๖๗}

ซึ่งเป็นความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ในสังคมไทย ว่ามีการจ่ายเงินซื้อเสียงเป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง และหลายครั้งที่บรรดาผู้เชี่ยวชาญและสื่อมวลชนต่างคาดประมาณให้เห็นว่าเม็ดเงินที่ใช้ในการซื้อเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้ง เมื่อรวมกันแล้ว เป็นจำนวนที่มหาศาลนับเป็นหลายพันล้านบาท ในกรณีประเทศไทย โดยทั่วไปพรรคการเมืองไทยจะมีนโยบายที่คล้ายคลึงกัน และ

^{๖๖} อัสภา บันเทิงสุข, “พฤติกรรมเลือกตั้งของผู้มีอายุ ๑๘-๑๙ ปี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ศึกษากรณีอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๐), หน้า ๔๓.

^{๖๗} กนก วงษ์ตระหง่าน, การเมืองในระบอบประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคเท่าใดนัก ดังนั้น คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร จึงมีความสำคัญมากกว่านโยบายของพรรค จึงได้ปรากฏภาพว่าที่ผ่านมาหลายคราว ในการหาเสียงเลือกตั้งผู้สมัครจะมุ่งชูคุณสมบัติส่วนตัวมากกว่าจะพูดถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่เขาสังกัด หรือใช้ยุทธวิธีการโจมตีเรื่องส่วนตัวของคู่แข่งมากกว่าจะโจมตีหรือพูดถึงเรื่องนโยบายของพรรค และมักพูดแสดงให้ประชาชนเห็นว่าเขาจะทำอะไรให้กับชุมชนและประชาชนในเขตเลือกตั้งของเขาบ้าง หากได้รับเลือก นอกจากนี้ ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประชาชนจะพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัคร ซึ่งก็คือความพร้อมและความสามารถของผู้สมัครที่จะทำหน้าที่สนองความต้องการหรือแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนได้มากน้อยเพียงใดเป็นเกณฑ์ใหญ่

๓) ทฤษฎีระบบ

เป็นแนวทางการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งในเชิงระบบ ที่ได้ประยุกต์เอาทฤษฎีระบบการเมือง (Political Systems Theory) ของเดวิด อีสตัน (David Easton) มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และถือว่าเป็นแนวการศึกษาวิเคราะห์หนึ่งที่ได้รับค่านิยมโดยทั่วไปของนักรัฐศาสตร์

ทฤษฎีนี้พิจารณาว่า การลงคะแนนเสียงตามปกติ (Normal Votes) คือความสมดุลของความนิยมในพรรคการเมืองสองพรรคใหญ่ในการเลือกตั้งที่มีลักษณะของการเลือกพรรคหรือมีความนิยมในพรรคใดพรรคหนึ่งเป็นฐานเช่นในอเมริกา ความสมดุลของระบบการเมืองว่าการขึ้นลงของอัตราการลงคะแนนเสียงและการเลือกคนใดคนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับส่วนผสมของปัจจัยแวดล้อม ซึ่งผันแปรไปในช่วงสมัยที่มีการเลือกตั้งซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลระยะสั้น (Short term Forces) เช่น ความสนใจในตัวผู้สมัคร ความเห็นต่อนโยบาย และปัญหาทางการเมืองภาพพจน์ต่อการปฏิบัติงานของพรรค สถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศ สภาพการแข่งขันของผู้สมัคร เป็นต้น เมื่อประมวลรวมกันแล้วจะมีผลต่อปัจจัยพื้นฐาน คือความนิยมพรรค ที่ถือว่าเป็นแรงผลักดันในระยะยาว (Long-term Force) ซึ่งอาจทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเปลี่ยนความนิยมพรรคจากพรรคหนึ่ง เป็นการแกว่งออกจากสภาวะสมดุล “ปกติ” และเมื่อถึงการเลือกตั้งคราวต่อไปก็มักจะแกว่งกลับ โดยภาวะสมดุล (Equilibrium) เช่นนี้ไปเรื่อยๆ ซึ่งก็คือ พิจารณาทำให้ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด (Deterministic) และความสำนึกเชิงเหตุผลที่เกิดจากปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย (Short Term Forces) การใช้ทฤษฎีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นตัวแทนเชิงการทนาย (Predictive Mode)

ตัวอย่างงานการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งที่อิงแอบแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของแคมเบลล์และคณะ เป็นสภาพหนึ่งที่เกิดภาวะสมดุลของระบบ (Homeostatic) ซึ่งอัตราการขึ้นลงของการลงคะแนนเสียงและเลือกพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง เกิดจากส่วนผสมระหว่างปัจจัยพื้นฐานระยะยาวคือความนิยมในพรรค กับปัจจัยระยะสั้นคือความพอใจในผู้สมัคร^{๖๘} นโยบายที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางการเมืองภาพพจน์ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพรรค และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในกับภายนอกประเทศ ซึ่งจะผันแปรไปในแต่ละช่วงสมัย เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงนำปัจจัยต่างๆ

^{๖๘} พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, “การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง”, เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย, (นันทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๑๖.

เหล่านี้มารวมกันประกอบในการพิจารณาตัดสินใจ ก็จะก่อให้เกิดความชอบพรรคหนึ่งมากกว่าอีกพรรคหนึ่ง ซึ่งทำให้ความสมดุลในระบบเสียไป และเมื่อถึงการเลือกตั้งครั้งใหม่ ก็มักจะแกว่งตัวกลับมาเช่นนี้เรื่อยไป

นอกจากแนวความคิดและทฤษฎีที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ยังมีทฤษฎีที่อธิบายถึงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน อีกหลากหลายทฤษฎีดังนี้

๑) ทฤษฎีประชาธิปไตย (Democracy) คือ การยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นการปกครองที่ชอบธรรม ซึ่งมีนักทฤษฎีหลายท่านได้เน้นถึงการยอมรับสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการมีความรับผิดชอบในการบริหารประเทศชาติโดยถือว่าอำนาจสูงสุดในการปกครองมาจากประชาชน โดยประชาชนเลือกผู้แทนเข้าไปดำเนินการบริหารซึ่งตามความคิดของนักทฤษฎีประชาธิปไตย ระบบมีผู้แทน เช่น จอห์น ลอคส์ และโทมัส เจฟเฟอร์สัน (John Locks and Thomas Jefferson) ถือว่าประชาชนมีความเสมอภาคกันและมีความสามารถที่จะเข้าร่วมบริหารงานปกครองประเทศชาติ แต่เมื่อประชากรมีมากจึงต้องมีการเลือกผู้แทนเป็นตัวแทนของประชาชนไปเป็นปากเสียงแทนประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องใช้สิทธิอย่างอิสระปราศจากการใช้อิทธิพลหรืออำิสสินจ้างใดๆ ดังนั้นประชาชนจึงต้องไปเลือกผู้แทน เพื่อให้ทำหน้าที่ต่างๆ แทนตน

๒) ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) มีสาระสำคัญเบื้องต้นคือ ในการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์เราต้องมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงการแลกเปลี่ยนต่อกัน โฮแมนส์ (George Homans) ได้พัฒนาทฤษฎีการแลกเปลี่ยนจากการทดลองของ สกินเนอร์ (B .F. Skinner) ซึ่งได้ทดลองแสดงพฤติกรรมของนกพิราบโดยวางเงื่อนไขการให้รางวัล คือ เมล็ดข้าว ถ้านกพิราบไปจิกที่ปุ่มอื่นก็จะได้รับการลงโทษโดยจะมีกระแสไฟฟ้าดูดอ่อนๆ จนเกิดความเจ็บปวดและระคายเคือง^{๖๔}

ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนของโฮแมนส์นี้ ช่วยอธิบายให้เราทราบว่า การที่ผู้เลือกตั้งบางส่วนไปเลือกผู้แทนก็เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินผลประโยชน์ได้รับความยกย่อง ความสะดวกสบายหรือตำแหน่งหน้าที่ที่คาดว่าจะได้รับ ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ใช้เงินบ้าง ผลประโยชน์บ้าง การยกย่องนับถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกันบ้างหรือตำแหน่งหน้าที่บ้าง ให้แก่ผู้สนับสนุนลงคะแนนให้แก่ตน เป็นการแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียงที่ตนได้รับ

๓) ระบบอุปถัมภ์ (Patron-Client) เป็นแนวคิดที่กล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงการแลกเปลี่ยนต่างตอบแทนกันของคนสองฝ่ายที่ไม่เท่าเทียมกัน (Reciprocative Relationship) ที่มีวิวัฒนาการมาจากระบบชนชั้น และสถานภาพทางสังคม (Class and Status) ตามแนวคิดของ เวเบอร์ (Max Weber) ต่อผู้มีฐานะสูงมีทรัพย์สินมากเป็นผู้อุปถัมภ์ เพื่อต้องการได้รับการยอมรับหรือเมื่อมีความจำเป็นที่เรียกใช้ก็ได้รับการบริการสนองตอบ รวมตลอดถึงความจงรักภักดีด้วย โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเคยมีไพร่มีทาสมาก่อน ทำให้สถานภาพของคนที่มีฐานะยากจนและด้อยโอกาสมักแสวงหาที่พึ่งจากผู้มีฐานะร่ำรวย ส่วนหนึ่งคือ นักการเมืองที่สมัครจะใช้วิธีการให้ความอุปการะในด้าน

^{๖๔} สมชาย ตีลังการณณ์, “พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งกับจิตสำนึกทางการเมืองของชาวเชียงใหม่ ในการเลือกตั้งทั่วไป: กรณีศึกษาเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๖๑), หน้า ๖๕.

ต่างๆ เช่น เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยหรือตาย ญาติก็จะไปขอความช่วยเหลือจากผู้มีฐานะดีกว่าตน เมื่อได้รับการช่วยเหลือ หรือที่เรียกว่าอยู่ในความอุปถัมภ์ก็จะไปลงคะแนนเสียงให้เป็นการตอบแทนบุญคุณที่ตนเคยได้รับอุปถัมภ์มาแต่เก่านั้น

๔) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Personal Relations) แนวคิดนี้มีสาระอยู่ว่า ในฐานะที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มนุษย์จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม (Human Group) สร้างความสัมพันธ์ อันเกิดจากการคบหาสมาคมกันทำให้คนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มญาติ กลุ่มนักศึกษา กลุ่ม สถาบัน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ สมาคมและกลุ่มการเมือง ทำในสิ่งที่จะสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ที่ตน รู้จัก และหลีกเลี่ยงภาวะที่จะสร้างความไม่พอใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกอื่นที่อยู่ในกลุ่ม

สรุปได้ว่า ในสังคมประชาธิปไตยทั่วไป ถือเอาการเลือกตั้งเป็นกลไกเพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจอิสระสูงสุดของการปกครองประเทศเป็นสิ่งที่กำหนดตัวบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติตามกรอบกติกาที่รัฐธรรมนูญของประเทศบัญญัติไว้ตั้งนั้น พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงเลือกตั้ง จึงเข้าสู่ประชาธิปไตยกับการ เลือกตั้งจึงเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งในลักษณะที่การเลือกตั้งเป็นกลไกให้ได้มาซึ่งตัวแทนของประชาชน ที่ได้รับการยอมรับทั่วไปขณะที่การปกครองแบบประชาธิปไตยก็อาศัยการเลือกตั้งเป็นกลไกหรือ เครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมต่อการเข้าสู่อำนาจของฝ่ายการเมืองในสถานะแห่งตัวแทนของ ประชาชน เป็นต้น

ตารางที่ ๒.๙ ความสำคัญของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว	๑) การออกเสียงเลือกตั้งเป็นการกระทำที่มีเจตจำนงเชิงเหตุผล ๒) การออกเสียงเลือกตั้งเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำตามค่านิยม ๓) การออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการกระทำตามอารมณ์หรือความพึงพอใจ ๔) การออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการกระทำตามประเพณี

ตารางที่ ๒.๙ ความสำคัญของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุวัฒน์ ศรีพงษ์สุวรรณ	ลงคะแนนเสียงที่มีเหตุผล (Rational Voter) จะรู้ว่า ผลประโยชน์ของเขาจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคืออะไร ทั้งจะสามารถประเมินได้ว่าผู้สมัครจะให้ประโยชน์แก่ตนได้มากน้อยเพียงใด
พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว	ลงคะแนนเสียงตามผลการประเมินของเขานั้น รวมทั้งผู้ลงคะแนนจะลงคะแนนเมื่อการลงคะแนนนั้น ให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนของเขา
กนก วงษ์ตระหง่าน	โดยเหตุและผลดังกล่าวไปแล้ว ตั้งอยู่บนฐานคติที่สำคัญ ๓ ประการ ประการแรก ถือว่า การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเครื่องมือที่จะนำมาซึ่งผลประโยชน์ หรือเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ ประการที่สอง ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเมืองกล่าวคือ การลงคะแนนเสียงของ ผู้ลงคะแนนเสียงนั้น จุดสนใจมุ่งไปที่เป้าหมายทางการเมืองของผู้ลงคะแนนเสียง ประการที่สาม ถือว่าการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ผู้ลงคะแนนเสียงจะกระทำอย่าง ละเอียตรอบคอบ ระมัดระวัง โดยใช้ข่าวสารที่มากเพียงพอ
พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว	อัตราการขึ้นลงของการ คะแนนเสียง และเลือกพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเกิดจากส่วนผสมระหว่างปัจจัยพื้นฐานระยะยาวคือความนิยมในพรรค กับปัจจัยระยะสั้นคือความพอใจในผู้สมัคร

ตารางที่ ๒.๙ ความสำคัญของการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมชาย ตีลังการณ	๑) ทฤษฎีประชาธิปไตย (Democracy) คือ การยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและ เป็นการปกครองที่ชอบธรรม
	๒) ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) มีสาระสำคัญเบื้องต้นคือ ในการอยู่ ร่วมกันในสังคมมนุษย์เราต้องมีปฏิสัมพันธ์ใน เชิงการแลกเปลี่ยนต่อกัน

๒.๕ หลักจริยธรรม

หลักจริยธรรม เป็นหลักธรรมหนึ่งในหลักสุจริต ๓ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้เพื่อให้อุบาสกอุบาสิกาเหล่าพุทธศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติดี ด้วยกาย วาจาและใจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

ความหมายของสุจริตตามทัศนะของนักปราชญ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ได้นิพนธ์ในหนังสือเรื่อง “หลักพระพุทธศาสนา” ว่า การประกอบความดี (สุจริต) หมายถึง การประกอบกระทำในปัจจุบัน ถ้าประกอบกระทำกรรมที่ดีที่ชอบอยู่ในปัจจุบัน กรรมชั่วที่ทำไว้ในอดีตก็อาจจะบังผลลงได้ แต่ถ้าในปัจจุบันนี้ประกอบกรรมชั่วเสียหายก็จะตัดผลของกรรมดีที่เคยทำมาแล้วด้วย เหมือนอย่างข้าราชการที่ทำงานโดยสุจริต แต่มาทำทุจริตขึ้นก็ตัดผลของกรรมดีที่เคยทำมา ในเมื่อการทำทุจริตในหน้าที่นั้นปรากฏขึ้น^{๗๐} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ เรื่อง “คนไทยหลงทางหรือไร” เกี่ยวกับการประพฤติกายสุจริต ว่า พระพุทธศาสนาให้ถือการกระทำของเราเป็นหลัก ส่วนฤทธิ์หรือเทพเจ้านั้น จะมาเป็นตัวประกอบหรือช่วยเสริมการกระทำของเรา^{๗๑}

วจีสุจริตเป็นการประพฤติดีและงดงามทางกายโดยการงดเว้นจากการพูดเท็จและบิดเบือนเพื่อให้มาหรือให้บุคคลอื่นในทางที่ผิด (มุสาวาท) การพูดจาหนักแน่นและส่อเสียดบุคคลอื่น (ปฺปฺณณ วาจา) การพูดคำหยาบคายเพื่อให้คนอื่นเจ็บใจ (ผรุสฺวาท) และการพูดจาเพื่อเจ้าหาสาระมิได้จากการพูดเหล่านั้นวจีสุจริต คือ การทำความดีทางวาจา เช่น พูดจาไพเราะ พูดแต่ความจริง พูดยกย่อง เพื่อน พูดให้กำลังใจผู้อื่น เป็นต้น เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบ

^{๗๐} สมเด็จพระญาณสังวร(เจริญ สุวฑฺฒโน) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก, **หลักพระพุทธศาสนา**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวณฺณ, ๒๕๕๒), หน้า ๑๖๒.

^{๗๑} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), **คนไทยหลงทางหรือไร**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๒๘), หน้า ๖๔.

ด้วย วาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง เพราะเห็น แก่ผลประโยชน์ใดๆ ไม่พูดส่อเสียด ยุยงสร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่ส่งเสริมสามัคคีละเว้นจากการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลควรฟัง รวมถึงละเว้นจากการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้อ พูดแต่ความจริง มีเหตุมีผล มีสารประโยชน์และถูกกาลเทศะ^{๗๒}

วชิสุจิริต การประพฤติชอบด้วยวชิสุจิริต คือ ควรทิ้งเว้นจากมูสาวาท (การพูดเท็จ) ควรทิ้งเว้นจากปิสุณาวาจา (การพูดส่อเสียด) ควรทิ้งเว้นจากผรุสวาจา (การพูดคำหยาบ) ควรทิ้งเว้นจากสัมผัปปลาปะ (การพูดเพื่อเจ้อ) ฯลฯ เป็นต้น

ในลักขณสูตร ได้แสดงลักษณะการประพฤติวชิสุจิริตของพระพุทธเจ้าว่า ภิกษุทั้งหลาย ในชาติก่อน ภพก่อน กำเนิดก่อน ตถาคตเกิดเป็นมนุษย์ละเว้นขาดจากการพูดเท็จ คือ พูดแต่คำสัตย์ ดำรงความสัตย์ มีถ้อยคำเป็นหลักเชื่อถือได้ ไม่หลอกลวงชาวโลกเพราะตถาคตได้ทำสังฆมพอกพูนกรรมนั้น ฯลฯ จุตติจากเทวโลกนั้นแล้วมาสู่ความเป็นอย่างนี้ได้ลักษณะมหาบุรุษ ๒ ประการนี้ คือ (๑) มีพระโลมาชาติเดียว (๒) มีพระอุณาโลมระหว่างพระโขนงสีขาวอ่อนเหมือนนุ่น มหาบุรุษนั้นทรงสมบูรณ์ด้วยลักษณะ ๒ ประการนั้น ถ้าอยู่ครองเรือนจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ฯลฯ เมื่อเป็นพระราชาจะทรงได้อะไรเมื่อเป็นพระราชาจะเป็นผู้ที่คนหมู่มาก คือ พราหมณ์คหบดีชาวนิคมนชาวชนบทโหราจารย์และมหาอำมาตย์ แม่ทัพนายกองราชวงศ์อำมาตย์บริษัทรักษาเศรษฐกิจมารประพฤติตาม เมื่อเป็นพระราชาจะทรงได้สิ่งดังกล่าวมานี้ ฯลฯ เมื่อเป็นพระพุทธเจ้าจะทรงได้อะไรเมื่อเป็นพระพุทธเจ้าจะเป็นผู้ที่คนหมู่มาก คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เทวดา มนุษย์ อสูร นาค คนธรรพ์ประพฤติตามเมื่อเป็นพระพุทธเจ้าจะทรงได้สิ่งดังกล่าวมานี้พระผู้มีพระภาคได้ตรัสเนื้อความนี้ไว้แล้ว

พระโบราณเถระทั้งหลายจึงกล่าวคาถาประพันธ์นี้ในเรื่องลักษณะมหาบุรุษนั้นว่า ในชาติก่อนๆ มหาบุรุษมีสัจปัญญามีพระวาจาไม่เป็นสอง เว้นคำเหลวไหลไม่ตรัสให้คลาดเคลื่อนแก่ใครๆ ตรัสตามความจริงแท้แน่นอน มีพระอุณาโลมสีขาวอ่อนเหมือนนุ่น เกิดในระหว่างพระโขนงและไม่มีพระโลมาชาติเกิดในขุมเดียวกัน ๒ เส้นทั่วพระสรีระสพรั่งด้วยพระโลมาชาติเดียวพวกผู้รู้พระลักษณะฉลาดในลาและนิมิตจนวนมากมาประชุมกันแล้วทนายมหาบุรุษนั้นว่า พระอุณาโลมตั้งอยู่ในตำแหน่งที่บ่งชี้ว่า คนหมู่มากจะประพฤติตามพระองค์ผู้มีลักษณะเช่นนี้มหาบุรุษแม้ทรงเป็นคฤหัสถ์ผู้เช่นนี้มหาชนก็ประพฤติตามเพราะกรรมที่ทรงกระทำไว้มากในชาติก่อนแม้ทรงเป็นพระพุทธเจ้าผู้ไม่มีความกังวลเป็นบรรพชิตผู้ยอดเยี่ยมประชาชนก็ประพฤติตาม^{๗๓}

ในจตุกกวาร ได้แสดงถึงวชิสุจิริตมี ๔ อย่าง คือ ๑. พูดจริง ๒. พูดไม่ส่อเสียด ๓. พูดคำสุภาพ ๔. พูดพอประมาณ^{๗๔}

วชิสุจิริต เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง เพราะเห็นแก่

^{๗๒} พุ.ชา.จตุกก. (ไทย) ๒๗/๒๓๕/๑๘๔.

^{๗๓} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๒/๑๘๔.

^{๗๔} วิ.ป. (ไทย) ๘/๓๒๔/๔๕๗.

ผลประโยชน์ใดๆ ไม่พูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่ส่งเสริมสามัคคี ละเว้นจากการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลควรฟัง รวมถึงละเว้นจากการพูดเหลวไหล เพื่อเจ้อ พูดแต่คำจริง มีเหตุมีผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ^{๗๕}

ในธรรมนุญชีวิตเกี่ยวกับ คนกับสังคม คนมีคุณแก่ส่วนรวม คนมีส่วนร่วมที่ดีของชุมชน และคนผู้นำรัฐ ดังนี้คือ คนกับสังคม คนมีศีลธรรม หรือมีมนุษยธรรม ที่เรียกได้ว่าเป็นอารยชน มีธรรม คือ คุณสมบัติ ดังนี้

วจา ๔

๑) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง ; กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใดๆ

๒) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก; พูดแต่คำที่เหมาะสมส่งเสริมสามัคคี

๓) ละเว้นการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย; พูดแต่คำสุภาพนุ่มนวล ควรฟัง

๔) ละเว้นการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้อ ; พูดแต่คำจริง มีเหตุผล มีสาระประโยชน์ ถูกกาลเทศะ ^{๗๖}

ในปุราณทศตนิทเทศ ได้แสดงเรื่องการสำรวมวาจา ว่า คำว่า บุคคล เป็นผู้สำรวมวาจานั้นแล ชื่อว่าเป็นมุนี อธิบายว่า ภิกษุในธรรมวินัยนี้ละการกล่าวเท็จ เว้นขาดจากการกล่าวเท็จได้แล้วคือเป็นคนพูดจริงตั้งมั่นในความสัตย์ มีถ้อยคำมั่นคง เชื่อถือได้ ไม่กล่าวคำหลอกลวงชาวโลกละวาจาส่อเสียด เว้นขาดจากวาจาส่อเสียดได้แล้ว ฟังจากข้างนี้แล้ว ไม่ไปบอกข้างโน้น เพื่อทำลายคนหมู่นี้ ฟังจากข้างโน้นแล้ว ไม่ไปบอกข้างนี้ เพื่อทำลายคนหมู่นั้น เป็นผู้สมานคนที่แตกแยกกัน หรือส่งเสริมคนที่มีประโยชน์ร่วมกัน มีความสามัคคีเป็นที่ชื่นชม ยินดีในความสามัคคี รื่นเริงในสามัคคีธรรม เป็นผู้กล่าววาจาก่อให้เกิดความสามัคคี ละวจาหยาบ เว้นขาดจากวาจาหยาบได้แล้ว วาจาใด ไร้โทษ สบายหูน่ารัก จับใจ แบบชาวเมือง คนส่วนใหญ่ชอบใจ พอใจ ก็กล่าววาจาเช่นนั้น ละการพูดเพื่อเจ้อ เว้นขาดจากการพูดเพื่อเจ้อได้แล้ว พูดถูกเวลา พูดจริง พูดอิงอรรด พูดอิงธรรม พูดอิงวินัย กล่าววาจาเป็นหลักฐาน มีที่อ้างอิง มีต้นมีปลาย ประกอบด้วยประโยชน์ ตามกาลอันสมควร ประกอบด้วยวจีสุจริต ๔ กล่าววาจาปราศจากโทษ ๔ สถาน เป็นผู้งดแล้ว งดเว้นแล้ว เว้นขาดแล้ว ออกแล้ว สลัดออกแล้ว หลุดพ้นแล้ว ไม่เกี่ยวข้องแล้วกับเดรัจฉานกถา ๓๒ ประการ มีใจเป็นอิสระ (จากกิเลส) อยู่ ภิกษุย่อมกล่าวถกาวัตถุ ๑๐ ประการ คือ

๑. ย่อมกล่าวอปปิจฉกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความปรารถนาน้อย)

๒. สันตุฏฐิกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสันโดษ)

๓. ปวีณกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสงัดกายใจ)

๔. อสังสัคคกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ไม่คลุกคลีด้วยหมู่)

^{๗๕} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), “ธรรมนุญชีวิตพุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม”, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์แพรวแอนดิโฮม จำกัด, ๒๕๕๖), หน้าที่ ๑๙-๒๐.

^{๗๖} คณาจารย์สำนักพิมพ์เลียงเชียง, ธรรมศึกษาขั้นตรี, ฉบับมาตรฐาน บูรณาการชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : เลียงเชียง, ๒๕๕๒), หน้า ๓๖-๓๘.

๕. วิยารัมภกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มุ่งมั่นทำความเพียร)
๖. สีสกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ตั้งอยู่ในศีล)
๗. สมာธิกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำจิตมั่น)
๘. ปัญญาภกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดปัญญา)
๙. วิมุตติภกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำใจให้พ้นจากกิเลสและความทุกข์)

๑๐. วิมุตติญาณทัสสนกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้สนใจและเข้าใจเรื่องความรู้ความเห็นในภาวะที่หลุดพ้นจากกิเลสและความทุกข์) ย่อมกล่าวสติปัฏฐานกถา สัมมปปชานกถา อิทธิบาทกถา อินทริยกถา พลกถา โพชฌณกถา มัคคกถา ผลกถา นิพพานกถา คำว่า ผู้สำรวจมาจา ได้แก่ ผู้สำรวจเครื่องครัด คัมครอง ปก ปัก รักษาสังวร สงบ^{๗๗}

ในอัปมาทสูตร ได้แสดงเกี่ยวกับหลักแห่งความไม่ประมาท ในข้อที่ ๒ ในฐาน ๔ ประการ ความว่า ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอควรทำความไม่ประมาท จงละวจีหุจจิต บำเพ็ญวจีสุจจิต และอย่าประมาท ในการละวจีหุจจิตบำเพ็ญวจีสุจจิต^{๗๘}

ในสุจจิตสูตร ว่าด้วยการประพติวจีสุจจิต ๔ ประการคือ

๑. สัจจวาจา (พูดจริง)
 ๒. อปิสฺสนวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)
 ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน)
 ๔. มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา)
- ภิกษุทั้งหลาย วจีสุจจิต ๔ ประการนี้แล^{๗๙}

ในทิกฺขณสูตร หุจจิตสูตร ว่าด้วยหุจจิตและสุจจิต ว่า พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ภิกษุทั้งหลายวจีหุจจิต ๔ ประการนี้ คือ

๑. มุสาวาท (พูดเท็จ)
 ๒. ปิสฺสนวาจา (พูดส่อเสียด)
 ๓. ผรุสวาจา (พูดคำหยาบ)
 ๔. สัมผัสฺปลาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) ภิกษุทั้งหลาย วจีหุจจิต ๔ ประการนี้แล
- ภิกษุทั้งหลาย วจีสุจจิต ๔ ประการนี้ วจีสุจจิต ๔ ประการ อะไรบ้าง คือ
๑. สัจจวาจา (พูดจริง)
 ๒. อปิสฺสนวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)
 ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน)
 ๔. มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา)
- ภิกษุทั้งหลาย วจีสุจจิต ๔ ประการนี้แล^{๘๐}

^{๗๗} พุ.ม. (ไทย) ๒๙/๘๕/๒๕๓.

^{๗๘} อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๑๖/๑๓๘-๑๓๙.

^{๗๙} อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๔๘/๒๑๒.

^{๘๐} อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๒๒๑/๓๓๘-๓๓๙.

ตารางที่ ๒.๑๐ หลักวชิสุจริตธรรม

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน)	การประกอบกระทำในปัจจุบัน ถ้าประกอบกระทำกรรมที่ดีที่ชอบอยู่ในปัจจุบัน กรรมชั่วที่ทำไว้ในอดีตก็อาจจะดับผลลงได้
พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)	พระพุทธศาสนาให้ถือการกระทำของเราเป็นหลัก ส่วนฤทธิ์หรือเทพเจ้านั้น จะมาเป็นตัวประกอบหรือช่วยเสริมการกระทำของเรา
ช.ชา.จตุกก. (ไทย) ๒๗/๒๓๕/๑๘๔.	วชิสุจริตเป็นการประพตติดีและงดงามทางกายโดยการงดเว้นจากการพูดเท็จ และบิดเบือนเพื่อให้มาหรือให้บุคคลอื่นในทางที่ผิด (มุสาวาท)
ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๒/๑๘๙.	วชิสุจริต การประพตติชอบด้วยวชิสุจริต คือ ควรที่งดเว้นจากมุสาวาท (การพูดเท็จ) ควรที่งดเว้นจากปิสุณาวาจา (การพูดส่อเสียด) ควรที่งดเว้นจากผรุสวาจา (การพูดคำหยาบ) ควรที่งดเว้นจากสัมผัปปลาปะ (การพูดเพ้อเจ้อ)
วิ.ป. (ไทย) ๘/๓๒๔/๔๕๗.	ในจตุกกวาร ได้แสดงถึงวชิสุจริตมี ๔ อย่าง คือ ๑. พูดจริง ๒. พูดไม่ส่อเสียด ๓. พูดคำสุภาพ ๔. พูดพอประมาณ
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)	วชิสุจริต เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ตรงถูกต้อง ประพตติชอบด้วยวาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง
คณาจารย์สำนักพิมพ์เลี้ยงช้าง	วาจา ๔ ๑) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริงเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใดๆ ๒) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก; พูดแต่คำที่เหมาะสมส่งเสริมสามัคคี ๓) ละเว้นการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย; พูดแต่คำสุภาพนุ่มนวล ควรฟัง

ตารางที่ ๒.๑๐ หลักวิธีสุจริตธรรม (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พ.ม. (ไทย) ๒๙/๘๕/๒๕๗.	๔) ละเว้นการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้า ; พูดแต่คำจริง มีเหตุผล มีสาระประโยชน์ ถูกกาลเทศะ ๑. ย่อมกล่าวอุปปีจฉกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความปรารถนาน้อย) ๒. สันตภูมิกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสันโดษ) ๓. ปวิเวกกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มีความสงัดกายใจ) ๔. อสังสัคคกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ไม่คลุกคลีด้วยหมู่) ๕. วิริยารัมภกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้มุ่งมั่นทำความเพียร) ๖. สีสกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ตั้งอยู่ในศีล) ๗. สมาธิกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำจิตมั่น) ๘. ปัญญากถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดปัญญา) ๙. วิมุตติกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำใจให้พ้นจากกิเลสและความทุกข์) ๑๐. วิมุตติญาณทัสสนกถา (ถ้อยคำที่ชักนำให้สนใจและเข้าใจเรื่องความรู้ความเห็นในภาวะที่หลุดพ้นจากกิเลสและความทุกข์)
อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๑๖/๑๗๘-๑๗๙.	ในอัปมาทสูตร ได้แสดงเกี่ยวกับหลักแห่งความไม่ประมาท ในข้อที่ ๒ ในฐานะ ๔ ประการความว่า ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอควรทำความไม่ประมาท จงละวจีทุจริต บำเพ็ญวิสุจริต และอย่าประมาทในการละวจีทุจริต บำเพ็ญวิสุจริต
อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๑๔๘/๒๑๒.	ในสุจริตสูตร ว่าด้วยการประพฤตวิสุจริต ๔ ประการคือ ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปีสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา)

ตารางที่ ๒.๑๐ หลักวชิสุจริตธรรม

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๒๒๑/๓๓๘-๓๓๙.	๑. มุสาวาท (พูดเท็จ) ๒. ปิสุณาวาจา (พูดส่อเสียด) ๓. ผรุสวาจา (พูดคำหยาบ) ๔. สัมผัสปปลาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) ภิกษุทั้งหลาย วชิสุจริต ๔ ประการนี้แล ภิกษุทั้งหลาย วชิสุจริต ๔ ประการนี้ วชิสุจริต ๔ ประการ อะไรบ้าง คือ ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มั่นตภาสา (พูดด้วยปัญญา)

๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี ๒๕๖๖ จังหวัดนนทบุรี พรรคก้าวไกลสามารถคว้าชัยชนะได้ในทั้ง ๘ เขตเลือกตั้ง ซึ่งแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญในพื้นที่นี้ ผู้ชนะส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ไม่ได้มาจากตระกูลการเมืองใหญ่ แต่มีประสบการณ์ทำงานใกล้ชิดกับประชาชน โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

จังหวัดนนทบุรีมีจำนวนเขตเลือกตั้ง ๘ เขตในการเลือกตั้งปี ๒๕๖๖ สะท้อนถึงการขยายตัวของจำนวนประชากรและความสำคัญทางการเมืองที่เพิ่มขึ้น ผู้สมัครจากพรรคก้าวไกลสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งผ่านนโยบายและการทำงานที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้พรรคเพื่อไทยซึ่งเคยมีอิทธิพลในพื้นที่นนทบุรีต้องสูญเสียฐานเสียงไปอย่างมาก ขณะที่พรรคก้าวไกลได้รับคะแนนเสียง และแบบแบ่งเขต ส่งผลให้สามารถคว้าที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถล่มทลาย

วันที่ ๑๖ พ.ค. ๖๖ นนทบุรี การนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. จาก กกต. มีผู้ใช้สิทธิ์ประมาณ ๗๙.๗๕ เปอร์เซ็นต์ผลการเลือกตั้ง ๒๕๖๖ มีทั้งหมด ๘ เขต จำนวน ส.ส. ๘ ราย ปรากฏว่า พรรคก้าวไกลได้ ๘ เขต จำนวนหน่วยเลือกตั้ง ทั้งหมด ๑,๓๐๘ คิดเป็น ๑๐๐.๐๐% ผู้มาใช้สิทธิ ๘๔๒,๔๘๒ คน จากผู้มีสิทธิ ๑,๐๕๖,๓๖๔ คน คิดเป็น ๗๙.๗๕%

เขตเลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเมืองนนทบุรี (เฉพาะตำบลบางกระสอ, ตำบลท่าทราย, ตำบลบางเขน) ผู้มาใช้สิทธิ ๑๐๗,๐๙๙ คน ๗๖.๖๓% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายสุรพันธ์ ไวยากรณ์ ๔๕,๖๑๕ ๔๒.๕๙% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ นางสาววิภาวัลย์ วรวรรณปรีชา ๒๘,๑๖๖ ๒๖.๓๐% อันดับ ๓ เพื่อไทย นายนิยม ประสงค์ชัยกุล ๒๐,๖๔๐ ๑๙.๒๗%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๔๙,๑๐๔ ๔๕.๘๕% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ ๒๒,๖๔๓ ๒๑.๑๔% อันดับ ๓ เพื่อไทย ๑๙,๖๕๖ ๑๘.๓๕%

เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอเมืองนนทบุรี (เฉพาะตำบลบางกร่าง, ตำบลบางศรีเมือง, ตำบลบางรักน้อย, ตำบลสวนใหญ่, ตำบลตลาดขวัญ) ผู้มาใช้สิทธิ ๙๕,๔๑๘ คน ๗๗.๑๕% อันดับ ๑ ก้าวไกล นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ ๓๙,๐๘๖ ๔๐.๙๖% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ นายเฉลิมพล นิยมสินธุ์ ๒๕,๐๗๙ ๒๖.๒๘% อันดับ ๓ เพื่อไทย นายจิรพงษ์ ทรงวัชรารักษ์ ๑๙,๔๒๓ ๒๐.๓๖%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๔๓,๙๖๙ ๔๖.๐๘% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๑๙,๐๙๐ ๒๐.๐๑% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๑๘,๕๘๖ ๑๙.๔๘%

เขตเลือกตั้งที่ ๓ อำเภอบางกรวย, อำเภอเมืองนนทบุรี (เฉพาะตำบลบางไผ่) ผู้มาใช้สิทธิ ๑๐๕,๙๒๖ คน ๗๙.๔๖% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร ๔๔,๑๑๔ ๔๑.๖๕% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ นายพงษ์ศักดิ์ อัจฉริยะประสิทธิ์ ๒๕,๔๕๙ ๒๔.๐๓% อันดับ ๓ เพื่อไทย นางสาวปณรต์มัย วันชาญเวช ๑๗,๐๗๔ ๑๖.๑๒%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๕๑,๖๔๒ ๔๘.๗๕% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ ๑๙,๓๗๙ ๑๘.๒๙% อันดับ ๓ เพื่อไทย ๑๙,๑๑๕ ๑๘.๐๕%

เขตเลือกตั้งที่ ๔ อำเภอปากเกร็ด (เฉพาะตำบลบางพุท, ตำบลบ้านใหม่, ตำบลคลองเกลือ, ตำบลบางตลาด) ผู้มาใช้สิทธิ ๙๖,๓๔๒ คน ๗๕.๙๖% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายนพดล ทิพย์ชล ๓๖,๒๔๙ ๓๗.๖๓% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ นายวิรัตน์ บรรดาศักดิ์ ๒๕,๔๔๒ ๒๖.๔๑% อันดับ ๓ เพื่อไทย นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร ๒๔,๔๕๖ ๒๕.๓๗%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๔๓,๖๙๔ ๔๕.๓๕% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๒๐,๑๘๔ ๒๐.๙๕% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๑๙,๗๑๗ ๒๐.๔๗%

เขตเลือกตั้งที่ ๕ อำเภอบางบัวทอง (เฉพาะตำบลลำโพ, ตำบลละหาร), อำเภอปากเกร็ด (ยกเว้นตำบลบางพุท, ตำบลบ้านใหม่, ตำบลคลองเกลือ, ตำบลบางตลาด), อำเภอเมืองนนทบุรี (เฉพาะตำบลไทรมา) ผู้มาใช้สิทธิ ๑๐๑,๙๑๖ คน ๗๗.๘๕% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายปรีดี เจริญศิลป์ ๔๘,๐๕๕ ๔๗.๑๕% อันดับ ๒ เพื่อไทย นายนพดล แก้วสุพัฒน์ ๑๙,๘๙๗ ๑๙.๕๒% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ นายณรงค์ จันทนดิษฐ์ ๑๔,๖๘๔ ๑๔.๔๑%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๖๘,๙๕๒ ๖๗.๖๖% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๒๙,๔๖๓ ๒๘.๙๑% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๒๔,๗๗๖ ๒๔.๓๑%

เขตเลือกตั้งที่ ๖ อำเภอบางใหญ่ ผู้มาใช้สิทธิ ๑๐๗,๑๙๓ คน ๗๙.๓๔% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายคุณากร มั่นนทีรัย ๔๘,๑๖๙ ๔๔.๙๔% อันดับ ๒ รวมไทยสร้างชาติ นายณัฐวัฒน์ เอี่ยมแย้ม ๒๔,๒๕๒ ๒๒.๖๒% อันดับ ๓ เพื่อไทย นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ๒๓,๕๐๘ ๒๑.๙๓%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๕๒,๗๒๙ ๔๙.๑๙% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๒๒,๗๑๙ ๒๑.๑๙% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๑๗,๐๐๕ ๑๕.๘๖%

เขตเลือกตั้งที่ ๗ อำเภอบางบัวทอง (เฉพาะตำบลบางบัวทอง, ตำบลพิมลราช, ตำบลโสนลอย), อำเภอไทรน้อย (เฉพาะตำบลไทรน้อย, ตำบลคลองขวาง) ผู้มาใช้สิทธิ ๑๒๕,๓๙๒ คน ๙๓.๑๓% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายเกียรติคุณ ต้นยาง ๔๘,๔๑๗ ๓๘.๖๑% อันดับ ๒ เพื่อไทย นายภูติศ นนทพิมลชัย ๑๙,๕๒๖ ๑๕.๕๗% อันดับ ๓ ประชาธิปัตย์ นายสมศักดิ์ ด้วงโสน ๑๖,๒๑๖ ๑๒.๙๓%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๔๑๘,๒๒๕ ๔๙.๖๔% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๑๘๓,๐๙๐ ๒๑.๗๓% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๑๕๔,๒๗๙ ๑๘.๓๑% อันดับ ๔ ประชาธิปัตย์ ๑๕,๒๓๐ ๑.๘๑%

เขตเลือกตั้งที่ ๘ อำเภอบางบัวทอง (เฉพาะตำบลบางคูรัด, ตำบลบางรักพัฒนา, ตำบลบางรักใหญ่), อำเภอไทรน้อย (ยกเว้นตำบลไทรน้อย, ตำบลคลองขวาง) ผู้มาใช้สิทธิ ๑๐๓,๑๙๖ คน ๗๘.๑๐% อันดับ ๑ ก้าวไกล นายนนท์ ไพศาลลิ้มเจริญกิจ ๔๑,๗๓๔ ๔๐.๔๔% อันดับ ๒ เพื่อไทย นายภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ ๒๔,๓๓๕ ๒๓.๕๘% อันดับ ๓ ภูมิใจไทย นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์ ๑๔,๐๙๐ ๑๓.๖๕%

คะแนนบัญชีรายชื่อรวม อันดับ ๑ ก้าวไกล ๔๗,๙๒๘ ๔๖.๔๔% อันดับ ๒ เพื่อไทย ๒๕,๐๗๔ ๒๔.๓๐% อันดับ ๓ รวมไทยสร้างชาติ ๑๔,๘๕๒ ๑๔.๓๙%^{๘๑}

^{๘๑} กรุงเทพมหานคร, การเมือง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/politics/1068356> [๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗].

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเมือง

พระประเสริฐ เทชโก (ชาภักดี) ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพเศรษฐกิจและการเมืองในอดีต คือ สิ่งแรกที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้ง เพราะหากเศรษฐกิจดี ประชาชนอยู่ดีกินดี ย่อมแสดงถึงเสถียรภาพทางการเมืองที่เข้มแข็ง รองลงมา คือ รูปแบบที่ใช้ในการหาเสียง นโยบายพรรค ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผลงานในอดีตเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเอาใจใส่ในการบริหารจัดการของนักการเมืองที่ต้องการเข้าไปแก้ปัญหาให้ประชาชนอย่างแท้ หากผลงานดีย่อมสามารถสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น^{๘๒}

สุกั นิธิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถมเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๔ ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินและการจัดลำดับผู้รับเลือกตั้ง ส่วนด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชน แขวงบ้านพานถมเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งแตกต่างกัน ส่วนประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน^{๘๓}

ร้อยตำรวจเอก กษิต รอดน้อย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชาชนมีทัศนคติความเชื่อ ค่านิยมทางการเมืองของครอบครัว ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มเพื่อนในท้องถิ่นชุมชน บุคคลที่มีความสนิทสนมกัน วัฒนธรรมชุมชนที่มีที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้นเป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว ระบบเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ ความเชื่อความศรัทธาความเคารพยอมรับนับถือกันให้ความเคารพผู้ใหญ่ เกรงใจผู้นำ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลดูแลซึ่งกันและกันระหว่างนักการเมือง

^{๘๒} พระประเสริฐ เทชโก (ชาภักดี), การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

^{๘๓} สุกั นิธิ, “การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร”, **วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๔) : ๑๗๑.

ท้องถิ่นกับประชาชน ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถาบันครอบครัว ($\bar{X} = 4.36$) กลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 4.31$) สถาบันทางการเมือง ($\bar{X} = 2.69$) สื่อมวลชน ($\bar{X} = 2.62$) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.45$) ตามลำดับ และหลักสารณียธรรม ๖ สามารถลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๔๔}

อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยส่งเสริมความไว้วางใจ ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านการสื่อสาร และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ได้ร้อยละ ๘๖.๐^{๔๕}

โปรดปราน เสริญวงศ์สัตย์ “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปของการส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้สมัคร คือ มีคุณสมบัติของความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาคำพูด ด้านนโยบายของผู้สมัคร คือ มีนโยบายที่เกิดขึ้นจากการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีนโยบายเพื่อประชาชน เน้นประโยชน์เพื่อประชาชนเป็นที่ตั้ง และด้านความสามารถในการสื่อสารของผู้สมัคร คือ เป็นผู้รู้ มีวาทีศิลป์ สื่อสารได้ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีความสร้างสรรค์ ไม่สร้างความขัดแย้ง สร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้ ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีพบว่า การสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี มี ๓ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๓๖.๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาข่าวสารสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๔๓.๓ ด้านผู้รับสารสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๓๗.๙ และด้านช่องทางการสื่อสาร สามารถร่วมกัน

^{๔๔} ร้อยตำรวจเอก กษิตศิ รอดน้อย, “ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

^{๔๕} อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดชลบุรี”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

ทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๑๗.๓๓ตามลำดับ ปัจจัยหลักสลับ
 ปุริสธรรม ๗ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี มี ๔ ด้าน มีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .๐๐๑ และ .๐๕ โดยสามารถร่วมกันทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัด
 ปทุมธานี ได้ร้อยละ ๕๑.๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมัตตัญญูตา การรู้ประมาณ สามารถ
 ร่วมกันทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๕๔.๒ ด้านปริสญญตา
 การรู้จักชุมชน สามารถร่วมกันทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ
 ๒๑.๐ ด้านกาลัญญตา การรู้จักกาล สามารถร่วมกันทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัด
 ปทุมธานี ได้ร้อยละ ๑๗.๑ และด้านอัตถัญญตา การรู้จักผล สามารถร่วมกันทำนายนการตัดสินใจไปเลือกตั้ง
 ของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๙.๘ ตามลำดับ^{๘๖}

อัมพกา ขมพู และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต เลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า
 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขต เลือกตั้งที่ ๑
 จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของ
 ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X}$ = ๓.๔๕, S.D. = ๐.๓๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ($\bar{X}$ = ๓.๕๐,
 S.D. = ๐.๔๓) รองลงมาคือ ด้านวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X}$ = ๓.๔๕, S.D. = 0.52) ด้านพรรค
 การเมือง ($\bar{X}$ = ๓.๔๔, S.D. = ๐.๔๕) และด้านนโยบาย ($\bar{X}$ = ๓.๔๑, S.D. = ๐.๔๑) มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
 ระดับปาน กลางตามลำดับ^{๘๗}

สัญญา เคนาภูมิ ได้วิจัยเรื่อง “การตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย : แนวคิดและ
 รูปแบบลักษณะ” ผลการวิจัยพบว่า การเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการเมืองที่ให้ความสำคัญกับ
 พลเมืองของรัฐเป็นหลัก ซึ่งมีฐานคิดว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจ
 อธิปไตย และอำนาจอธิปไตยที่ใช้ไปก็เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน สามหลักการดังกล่าวนำมาสู่การ
 พิจารณากระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการตัดสินใจทาง
 การเมืองมันมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย รูปแบบและวิธีการใช้อำนาจ
 อธิปไตย ตลอดจนผลประโยชน์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามการตัดสินใจทางการเมืองที่เกิดขึ้น
 ย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานของอรรถประโยชน์ทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นอธิบายด้วยทฤษฎีปัจจัยกำหนด ทฤษฎีการ
 แลกเปลี่ยน ทฤษฎีจิตวิทยา และทฤษฎีความสำนึก เชิงเหตุผล ผลของการตัดสินใจทางการเมืองที่ปรากฏ
 ออกมาสามารถสรุปโดยสังเขปเป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่ บทบาทผู้สังเกตการณ์ บทบาทผู้มีส่วนร่วม และ

^{๘๖} ไพรตปราน เสริญวงศ์สัตย์, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของ
 ประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี”, **คุณุณินพนธ์ ปรัชญาคุณุณินพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา
 จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

^{๘๗} อัมพกา ขมพู และคณะ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ
 ประชาชนในเขต เลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดนครสวรรค์”, **วารสารวิจัยวิชาการ**, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน 2566)
 : ๓๒๓-๓๓๔.

บทบาทความเป็นหุ้นส่วน รัฐในฐานะที่เป็นองค์กรกำหนดทิศทางของประเทศจำเป็นต้องพิจารณาประกอบการกำหนดนโยบายสาธารณะที่ต้อมุงทั้งการตอบสนองความต้องการของพลเมืองและการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน^{๘๘}

รัชฎากร เอี่ยมอำไพ ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ประชาชนใช้เทคโนโลยีทำให้สะดวกในการติดตามข่าวสารมากยิ่งขึ้น ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป ประชาชนจะนำข้อมูลจากการที่ติดตามข่าวสารทางการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลักเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ด้านการเขาเป็นแนวร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง ชุมชนหรือประเทศชาติและด้านการสนับสนุนพรรคการเมืองของประชาชนจะแสดงออกไปในการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปหรือการสนับสนุนทางความคิดของพรรคการเมืองหรือนักการเมืองนั้น ๆ โดยพิจารณาจากนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลักเช่นเดียวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ส่วนผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก^{๘๙}

^{๘๘} สัญญา เคนาภูมิ, “การตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย : แนวคิดและรูปแบบลักษณะ”, **มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์**, ๓๓ (๒) (พ.ศ. - ส.ศ. 2559) : ๘๙ – ๑๑๙.

^{๘๙} รัชฎากร เอี่ยมอำไพ , “รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔).

ตารางที่ ๒.๑๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระประเสริฐ เตชโก (ชาวกักดี)	สภาพเศรษฐกิจและการเมืองในอดีตคือ สิ่งแรกที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้ง เพราะหากเศรษฐกิจดี ประชาชนอยู่ดีกินดี ย่อมแสดงถึงเสถียรภาพทางการเมืองที่เข้มแข็ง รองลงมา คือ รูปแบบที่ใช้ในการหาเสียง นโยบายพรรค ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผลงานในอดีตเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเอาใส่ใจในการบริหารจัดการของนักการเมืองที่ต้องการเข้าไปแก้ปัญหาให้ประชาชนอย่างแท้ หากผลงานดีย่อมสามารถสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตัดสินใจออกไปใช้สิทธิ เลือกตั้งมากขึ้น
สุภี นะที	ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๔ ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
ร้อยตำรวจเอก กษิตศ รอดน้อย	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๘$)

ตารางที่ ๒.๑๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยส่งเสริมความไว้วางใจ ประกอบด้วย ด้านนโยบายด้านการสื่อสาร และด้านพฤติกรรมส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ได้ร้อยละ ๘๖.๐
โปรตปราน เสริญวงศ์สัตย์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี มี ๓ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ และ .๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๓๖.๒
สัญญา เคนาภูมิ	การเมืองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการเมืองที่ให้ความสำคัญกับพลเมืองของรัฐเป็นหลัก ซึ่งมีฐานคิดว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย และอำนาจอธิปไตยที่ใช้ไปก็เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน สามหลักการดังกล่าวนำมาสู่การพิจารณากระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการตัดสินใจทางการเมืองมันมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย รูปแบบและ

ตารางที่ ๒.๑๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
รัชฎากร เอี่ยมอำไพ	วิธีการใช้อำนาจอธิปไตย ตลอดจนผลประโยชน์หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ประชาชนใช้เทคโนโลยีทำให้สะดวกในการติดตามข่าวสารมากยิ่งขึ้น ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป ประชาชนจะนำข้อมูลจากการที่ติดตามข่าวสารทางการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลักเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ด้านการเข้าเป็นแนวร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง ชุมชน หรือประเทศชาติและด้านการสนับสนุนพรรคการเมืองของประชาชนจะแสดงออกไปในการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปหรือการสนับสนุนทางความคิดของพรรคการเมืองหรือนักการเมืองนั้น ๆ โดยพิจารณาจากนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลักเช่นเดียวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป ส่วนผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก

๒.๗.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสื่อสารทางการเมือง

พระชินกร สุจิจิโต (ทองดี) ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปของการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑.๑) ด้านรู้เข้าใจหลักการส่งสาร จะต้องอาศัยความจริงตัวสารเป็นความจริง มีทักษะในการสื่อสาร มีทัศนคติที่ดีถูกต้อง ต้องไม่มีอคติและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างจริง ๆ ๑.๒) ด้านรู้เท่าทันข้อมูลเนื้อหา เนื้อหาของสารที่ส่งออกไปจะต้องสื่อความหมายตรงประเด็นและชัดเจน จะต้องเป็นความจริงเป็นข้อเท็จจริง ต้องเป็นคำสัตย์คำจริง และต้องเป็นของจริง เป็นเรื่องที่จริง เป็นเรื่องแท้ มีประโยชน์ มีความตรงเวลา และเป็นเรื่องที่ชอบธรรม ๑.๓) ด้านรู้เลือกใช้สื่อหรือช่องทางหลากหลายสื่อทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น ส่งผ่านทาง เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตาแกรม (Instagram) ยูทูบ (YouTube) ไลฟ์ (Live) และ

คลับเฮาส์ (Clubhouse) เป็นต้น สื่อทางออนไลน์ทุก ๆ ชนิดที่เป็นการเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วถือว่าเป็นอำนาจสื่อยุคใหม่และต้องเป็นสื่อที่ไม่ขัดต่อหลักความเชื่อและศรัทธา ๑.๔) ด้านรู้คิดวิเคราะห์แยกแยะอย่างมีวิจารณญาณต้องมีสติความระลึกรู้ตัว สัมผัสปัญญะความรู้ตัว และมีทัศนคติการรับรู้ แนวคิดที่ดี และมีเหตุผลในการวิเคราะห์ผู้รับสารว่าสิ่งไหนตรง สิ่งไหนแย้ง สิ่งไหนขัดต่อหลักพื้นฐานความเป็นจริง และจะต้องมีการพิจารณาโดยใช้การ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ ในข้อมูลที่แท้จริงและถูกต้องชัดเจน ๒. กระบวนการสื่อสารทางการเมือง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D. = ๐.๕๙) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้รับสาร (Receiver) มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๐.๗๑) รองลงมาคือ ด้านสื่อหรือช่องทาง (Channel) ($\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. = ๐.๗๐) และต่ำที่สุดคือ ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ($\bar{X} = ๓.๖๑$, S.D. = ๐.๖๓)^{๙๐}

พระครูธรรมธรรณูเที่ยง พุทธสาวิโก (ลักษณะพลวงค์) ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองที่เสริมสร้างความสมานฉันท์ พบว่า การสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๖๓$, S.D.= ๐.๙๕) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านผู้รับสาร ($\bar{X}=๓.๘๔$, S.D.=๐.๙๘) รองลงมาได้แก่ ด้านสาร($\bar{X}=๓.๖๒$, S.D.=๐.๙๘) ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X}=๓.๕๘$, S.D.= ๐.๙๑) และด้านช่องทางการสื่อสาร($\bar{X}=๓.๕๑$, S.D.=๐.๐๕)^{๙๑}

พิบูลย์ เพียรพานิชกุล ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสื่อสารทางการเมืองเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีโดยการเน้นกระบวนการสื่อสารทั้ง ๔ ด้าน ด้านผู้ส่งสารควรยึดหลักของคุณธรรมจริยธรรม มีวาจาที่สุภาพ ไม่พูดเบียดเบียนผู้อื่น มีเจตนาที่จะสื่อสารให้กับประชาชนได้รับรู้มีความคิดเห็นที่ตรงกัน ด้านเนื้อหาสารควรมีข้อมูลที่ เป็นความจริง มีแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ ถูกต้อง ตามหลักกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านช่องทางการสื่อสารควรมีการพบปะพูดคุยลงพื้นที่ การใช้สื่อสังคม(Social Media) เพื่อการหาเสียง ด้านผู้รับสารควรมีสติสัมผัสปัญญะ มีองค์ความรู้ ต้องมีระเบียบวินัยในตนเองที่สูง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้ดี^{๙๒}

^{๙๐} พระชินกร สุจิตโต (ทองดี) , “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔).

^{๙๑} พระครูธรรมธรรณูเที่ยง พุทธสาวิโก (ลักษณะพลวงค์), “การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔).

^{๙๒} พิบูลย์ เพียรพานิชกุล, “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี”, **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๕).

พระสังฆวน เขมปณโณ (สายเนตร) และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมือง” ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางการสื่อสารทางการเมืองมีองค์ประกอบด้วยสถาบันทางการเมืองต่างๆ เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ หรือกลุ่มมวลชนอื่นๆที่สามารถเชื่อมประชาชนเข้ากับผู้นำได้ ซึ่งองค์กรเหล่านี้ อาจมีโครงสร้างที่ถาวรหรือกึ่งถาวรก็ได้และอาจไม่จำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ติดต่อกันด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย แนวทางพัฒนาบทบาทสื่อมวลชนเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองสำหรับแนวทางพัฒนาสื่อมวลชนควรเริ่มต้นจากด้านการบริหารจัดการภายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรสื่อมวลชนควรจะต้องเป็นอิสระจากรัฐบาล ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจทุนเจ้าของสื่อหรือทุนทางการเมือง มีการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ให้มีความรู้ความสามารถ ในงานข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ และต้องยึดถือการทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และไม่ใช้เสรีภาพที่มีในการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนในการปลุกระดม ใช้ความรุนแรง ด้วยการบิดเบือนข้อเท็จจริงขณะที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่ กำกับดูแลเรื่องจรรยาบรรณ จริยธรรม คุณธรรมของสื่อมวลชน ด้วยการไม่ให้ร้ายผู้อื่นหรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นที่ชัดเจน เพื่อคุ้มครองผู้เกี่ยวข้อง และมีความพร้อมที่จะตรวจสอบสื่ออย่างจริงจัง^{๙๓}

มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์” ผลการวิจัยพบว่า บริบทการสื่อสารทางการเมืองของไทย พ.ศ.๒๕๕๙ - พ.ศ.๒๕๖๓ ๑.มีวิวัฒนาการไม่หยุดนิ่ง ๒) ในกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร “ศาสตร์ทางการเมืองตลาด” มีบทบาทในการเจาะกลุ่มเป้าหมาย ขณะที่ผู้รับสารในสังคมไทยมีความแตกต่างกัน แต่มีลักษณะเฉพาะร่วม คือ อ่อนไหวง่ายต่อกระแสสังคมและนิยมหวังพึ่งวีรบุรุษซึ่งตรงกับลักษณะมีมีสีแดงในทฤษฎีเกลียวพลวัต จึงทำให้การสื่อสารแบบปากต่อปาก (Viral Marketing) ใช้ได้ผลดี ๓) ปรากฏการณ์หลอมรวมสื่อสังคมออนไลน์เป็นนวัตกรรมสื่อใหม่ที่ขับเคลื่อนมวลชนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เอื้อต่อ “ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่” ผลักดันขอบเขตของ “พื้นที่สาธารณะ” ทั้งมีติกายภาพและออนไลน์ช่วยให้การผลิตชุดข้อมูลซ้ำเป็นไปได้สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ผูกติดกับสถานที่หรือเวลา ๔) ปัจจัยความสำเร็จของการสื่อสารทางการเมืองภายใต้บริบทสังคมไทยประกอบด้วย “ผู้ส่งสาร” ที่มีทักษะการพูดดี เข้าใจกลยุทธ์การตลาดและทักษะดิจิทัล “สาร” ที่ตรงกับพฤติกรรมและรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย “ช่องทางการสื่อสาร” แบบหลอมรวมระหว่างสื่อใหม่กับสื่อเก่าโดยใช้นวัตกรรมช่วย และ “ผู้รับสาร” ที่พร้อมสนองตอบอย่างรวดเร็ว^{๙๔}

พิบูลย์ เพียรพานิชกุล และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรม” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำที่มีต่อประชาชนในสังคมปัจจุบัน คือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เพราะปัจจุบันการสื่อสารทางการเมืองในประเทศไทยจะประสบปัญหาจากผู้สื่อสาร เนื่องจากผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ยังขาดทักษะในการสื่อสาร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักมา

^{๙๓} พระสังฆวน เขมปณโณ (สายเนตร) และคณะ, “การสื่อสารทางการเมือง” วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๓๕๗ - ๓๖๘.

^{๙๔} มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข, “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์”, วารสารปรัชญาปริทรรศน์, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565) : ๖๓ - ๘๐.

จากข้อจำกัดหลายด้าน อาทิเช่น ผู้ส่งสารขาดทักษะในการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่รู้จักจริง กระบวนการส่งสารไม่มีความชัดเจน เครื่องมือสื่อสารยังไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และผู้รับสารยังไม่สามารถเข้าถึงสารที่ผู้ส่งสารส่งมาได้อย่างแท้จริง จึงนำมาสู่การเขียนบทความวิชาการชิ้นนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการสื่อสารในทางการเมืองสู่สังคมภาคประชาชน อาทิเช่น ผู้ปกครองของรัฐรวมถึงนักการเมืองระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นตลอดจนประชาชนทั่วไปให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันภายใต้ระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ยึดมั่นในหลักพุทธศาสนาในการสื่อสารทางการเมืองแบบตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เพื่อดำรงไว้ในหลักการมีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยยึดหลักการสื่อสารทางการเมืองเป็นพื้นฐานในการประกอบกิจต่าง ๆ ในสังคม เศรษฐกิจ การเมือง อย่างยั่งยืนต่อไป^{๙๕}

ตารางที่ ๒.๑๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระชินกร สุจิตโต (ทองดี)	กระบวนการสื่อสารทางการเมืองพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๕, S.D. = ๐.๕๙) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้รับสาร (Receiver) มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D. = ๐.๗๑) รองลงมาคือ ด้านสื่อหรือช่องทาง (Channel) ($\bar{X}$ = ๓.๘๑, S.D. = ๐.๗๐) และต่ำที่สุดคือ ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ($\bar{X}$ = ๓.๖๑, S.D. = ๐.๖๓)
พระครูธรรมธรรณบุญเที่ยง พุทธสาวโก (ลักษณะพลวงค์)	การสื่อสารทางการเมืองที่เสริมสร้างความสมานฉันท์ พบว่า การสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๖๓, S.D. = ๐.๙๕) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

^{๙๕} พิบูลย์ เพียรพานิชกุล และคณะ, “การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรม”, วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๕๕ - ๑๖๗.

ตารางที่ ๒.๑๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสื่อสารทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พิบูลย์ เพียรพานิชกุล	กระบวนการสื่อสารทางการเมืองเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีโดยการเน้นกระบวนการสื่อสารทั้ง ๔ ด้าน ด้านผู้ส่งสารควรยึดหลักของคุณธรรมจริยธรรม มีวาจาที่สุภาพ ไม่พูดเบียดเบียนผู้อื่น มีเจตนาที่จะสื่อสารให้กับประชาชนได้รับรู้มีความคิดเห็นที่ตรงกัน
พระสังฆวน เขมปณโณ (สายเนตร) และคณะ	ช่องทางการสื่อสารทางการเมืองมีองค์ประกอบด้วยสถาบันทางการเมืองต่างๆเช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ หรือกลุ่มมวลชนอื่นๆที่สามารถเชื่อมประชาชนเข้ากับผู้นำได้ ซึ่งองค์กรเหล่านี้ อาจมีโครงสร้างที่ถาวรหรือกึ่งถาวรก็ได้และอาจไม่จำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ติดต่อกันด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย
มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	มีวิวัฒนาการไม่หยุดนิ่ง ในกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร ปรากฏการณ์ หลอมรวมสื่อสังคมออนไลน์เป็นนวัตกรรมสื่อใหม่ที่ขับเคลื่อนมวลชนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยความสำเร็จของการสื่อสารทางการเมืองภายใต้บริบทสังคมไทยประกอบด้วย “ผู้ส่งสาร” ที่มีทักษะการพูดดี เข้าใจกลยุทธ์การตลาดและทักษะดิจิทัล
พิบูลย์ เพียรพานิชกุล และคณะ	การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำที่มีต่อประชาชนในสังคมปัจจุบัน คือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เพราะปัจจุบันการสื่อสารทางการเมืองในประเทศไทยจะประสบปัญหาจากผู้สื่อสาร เนื่องจากผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ยังขาดทักษะในการสื่อสาร ซึ่งเป้นปัจจัยหลักมาจากข้อจำกัดหลายด้าน

๒.๗.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักจัสสุจิริต ๔

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับหลักจัสสุจิริต ๔ ซึ่งมีผู้วิจัยได้ศึกษาคำคว้งงานวิจัยไว้ ดังนี้

เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี ได้วิจัยเรื่อง “การใช้จัสสุจิริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า การใช้จัสสุจิริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ใน ๕ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอแก่นักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และ (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน^{๙๖}

พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การนำหลักสุจิริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการนำหลักสุจิริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการศึกษาถึงความหมายของความหมายของนักการเมือง เพื่อมาพัฒนาศักยภาพการเมืองท้องถิ่น ตามหลักการเมืองท้องถิ่นตามหลักสุจิริต ๓ คือ ๑) กายสุจิริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางกาย มี ๓ อย่าง ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักขโมย และเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ๒) วจสุจิริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางวาจา มี ๔ ได้แก่ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียดไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพ้อเจ้อ และ ๓) มโนสุจิริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ อนภิชฌา ไม่เพ่งอยากได้ของผู้อื่น อพยาบาท ไม่มีจิตประทุษร้ายใครและสัมมาทิฐิ มีความเห็นชอบ ดังนั้นการใช้การใช้หลักสุจิริต ๓ จึงมีความสำคัญสำหรับนักการเมืองท้องถิ่นนั้น คือ สุจิริต ๓ ประการเป็นฐานเบื้องต้น ในการประยุกต์ใช้ทั้งตนเองและสังคมรอบตัว เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์นั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้านจิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์หลักของกายสุจิริตในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ที่อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกายสุจิริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ต้งาม มีความประพฤติที่ต้งามในการนำหลักสุจิริตมา พัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืนมั่นคงสืบไป^{๙๗}

^{๙๖} เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี, “การใช้จัสสุจิริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕ - ๑๖๑.

^{๙๗} พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ, “การนำหลักสุจิริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น”, วารสารมหาจุฬาลงกรณปริทรรศน์ ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๔๐ - ๔๖.

พิชญ มากไชย ได้วิจัยเรื่อง “การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต” ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมโนสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวจีสุจริต และ ด้านกายสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ส่วนอายุ ชั้นยศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ปัญหา คือ บางคนมักจะทำตามใจตนเอง ไม่ค่อยพอเพียงในสิ่งที่ตนเองมีอยู่, บางคนขาดเมตตา กรุณาในผู้อื่น บางคนกล่าวคำไม่เพราะกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ คดีความ เสียค่าปรับ แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานควรนิมนต์พระมาให้ความรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะสุจริต ๓ และศีล ๕ ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ข้าราชการตำรวจควรฝึกการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ควรกล่าวคำไพเราะกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ และควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าผลตอบแทน^{๔๘}

ศิริ พันธทา ได้วิจัยเรื่อง “หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน” ผลการวิจัยพบว่า การเป็นนักบริหารองค์การต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร รวมถึงวิธีการในการบริหารด้วยความเที่ยงธรรม นักบริหารที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารสามารถบูรณาการการบริหารได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้เมื่อนำหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารองค์การอย่างยั่งยืน จึงปรากฏแนวทางบริหารซึ่งประกอบด้วย ๑. การวางแผนด้วยความสุจริต คือ วิธีการวางแผนด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมตีมถูกต้อง ๒. การจัดองค์การด้วยความสุจริต โดยวางรากฐานของบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน ๓. การบริหารงานบุคคลด้วยความสุจริต เป็นวิธีการในการจัดการองค์การอย่างสร้างสรรค์ ปรับกระบวนการทำงานให้มีความหลากหลาย ๔. การอำนวยการด้วยความสุจริต มีขั้นตอนและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม ระเบียบขององค์การ ๕. การประสานงานด้วยความสุจริต เป็นการสร้างบรรทัดฐานในการทำงานอย่างเป็นกลาง ๖. การรายงานด้วยความสุจริต นำเสนอด้วยข้อมูลที่

^{๔๘} พิชญ มากไชย, “การนำหลักสุจริต ๓ ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต”, วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๓๕-๕๔.

เป็นจริงตามขั้นตอนและกระบวนการของงาน ๗. การงบประมาณด้วยความสุจริต ชี้แจงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในการบริหารองค์การอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้^{๙๙}

พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบล บ้านกลาง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสุจริตธรรมมาจากสุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ๑) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการไม่พูดปดหลอกลวงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่พูดปดหลอกลวงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๓) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่และมุ่งมั่นตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จโดยไม่พูดปดหลอกลวงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน และ ๔) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความพยายามในการทำงานอย่างแข็งขันมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยไม่พูดปดหลอกลวงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน^{๑๐๐}

นางสาวทิพวรรณ เงินยู่ ได้วิจัยเรื่อง “วจีทุจริตในสังคมไทยตามหลักพุทธศาสนาเถรวาท” ผลการวิจัยพบว่า วจีทุจริตในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ (๑) มุสาวาท (การพูดเท็จ) ได้แก่ เจตนากล่าวเท็จทั้งที่รู้ เพื่อประสงค์ให้ผู้อื่นเข้าใจผิด (๒) ปสุณวาจา (การพูดส่อเสียด) ได้แก่ เจตนากล่าวถ้อยคำที่ทำให้ผู้อื่นแตกความสามัคคีกัน (๓) ผรุสวาจา (การพูดคำหยาบ) ได้แก่ เจตนากล่าวถ้อยคำเสียดแทงที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บใจ (๔) สัมผัสปลาปะ (การพูดเพ้อเจ้อ) ได้แก่ เจตนากล่าวถ้อยคำที่ไร้สาระ พระพุทธเจ้าได้ตรัสห้ามกระทำชั่วทางวาจาอย่างเด็ดขาดว่าเป็นการใช้วาจาที่สังคมไม่ยอมรับ และทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ในสังคมไทยปัจจุบันปรากฏว่า มีการพูดที่เข้าข่ายอาจจะเปื้อนวจีทุจริตที่ควรหลีกเลี่ยงและแก้ไข อย่างไรก็ตาม การพูดวจีทุจริตในบางกรณีพออนุโลมให้ทำได้เพราะมีโทษน้อย มีประโยชน์หรือความจำเป็น และคนส่วนมากไม่ดำเนินเช่นแพทย์พูดโกหกเพื่อช่วยคนไข้ ส่วนแนวทางการแก้ปัญหาธรรมวจีทุจริต 4 ตามหลักการพระพุทธศาสนา คือ การแก้ปัญหาระดับปัจเจก ด้วยการฝึกฝนอบรมตนเอง และการแก้ปัญหาระดับ

^{๙๙}ศิริ พันธธา, “หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน”, *Journal of Modern Learning Development*, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑-๖.

^{๑๐๐}พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ, “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”, *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2563) : ๖๗ - ๘๑.

สังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหา เช่น สื่อมีการควบคุมการให้ข้อมูล ข่าวสาร สถาบันการศึกษาให้การศึกษอบรมนักเรียนและนักศึกษาให้ไม่พุดวจีทุจริต^{๑๐๑}

ตารางที่ ๒.๑๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวจีสุจริต ๔

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี	๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ ๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด การตัดสินใจ และการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยเน้นให้การเรียนรู้เป็นประสบการณ์ที่ครอบคลุมและมีความหมาย ๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมควรมีสถานที่ที่เหมาะสมและเพียงพอในการจัดอบรมจริยธรรม รวมถึงการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ๔) ด้านการสอนและการนิเทศ: ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมจริยธรรม โดยมุ่งเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู และมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ๕) ด้านการวัดและประเมินผล: ครูควรมีความรู้และความเข้าใจในการวัดและประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน เพื่อให้การประเมินมีความถูกต้องและเป็นธรรม

^{๑๐๑} นางสาวทิพวรรณ เงินยุหะ, “วจีทุจริตในสังคมไทยตามหลักพุทธศาสนาเถรวาท”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา, (คณะศิลปศาสตร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

ตารางที่ ๒.๑๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสุจริต ๔ (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ	การใช้การใช้หลักสุจริต ๓ มีความสำคัญสำหรับ นักการเมืองท้องถิ่นนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้าน จิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการ ประยุกต์หลักของกายสุจริตในการพัฒนาสังคม ให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับ มนุษย์ที่อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกาย สุจริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ดีงาม มีความ ประพฤติที่ดีงามในการนำหลักสุจริตมา พัฒนา ศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มั่นคงสืบไป
พิภูษณ มากไชย	การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับ มาก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้น ยศ ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ปัญหา ข้าราชการตำรวจบางคนทำตามใจตนเอง ไม่พอเพียงในสิ่งที่มี ขาดเมตตาและกรุณา กล่าว คำไม่สุภาพกับประชาชน แนวทางแก้ไข นิมนต์ พระมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมสุจริต 3 และ ศีล 5 ฝึกควบคุมอารมณ์และใช้ภาษาที่สุภาพ มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลตอบแทน ส่วนบุคคล
ศิริ พันธธา	การนำหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารองค์การ อย่างยั่งยืน จึงปรากฏแนวทางบริหารซึ่ง ประกอบด้วย ๑. การวางแผน วางแผนอย่าง ถูกต้องและดีงาม ๒.การจัดองค์การ จัด

๒.๑๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวจีสุจริต ๔ (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ	บุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ๓. การบริหารงานบุคคล จัดการสร้างสรรค์และหลากหลาย ๔. การอำนวยการ ปฏิบัติงานตามระเบียบ ๕. การประสานงาน ทำงานเป็นกลางและมีบรรทัดฐาน ๖. การรายงาน นำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ๗. การงบประมาณ จัดทำงบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ องค์ประกอบสุจริตธรรมวาจาสุจริตประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ๑) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการไม่พูดพลดลอกลงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่พูดพลดลอกลงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๓) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่และมุ่งมั่นตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จโดยไม่พูดพลดลอกลงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน และ ๔) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความพยายามในการทำงานอย่างแข็งขันมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยไม่พูดพลดลอกลงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน
นางสาวทิพวรรณ เงินยุหะ	วจีสุจริตในพุทธศาสนาเถรวาท แบ่งเป็น 4 ประเภท มุสาวาท (การพูดเท็จ) พูดเท็จเพื่อหลอกลวงให้ผู้อื่นเข้าใจผิด ปิสุณาวาจา (การพูดส่อเสียด) พูดให้ผู้อื่นแตกแยกและขัดแย้งกัน ผรุสวาจา (การพูดคำหยาบ) พูดคำที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บใจสับสนฉุปฉาปะ (การพูดเพ้อเจ้อ) พูด

๒.๑๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวจีสุจริต ๔ (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
	ไร้สาระไม่มีประโยชน์ แนวทางแก้ไข ระดับปัจเจก ผักผ่อนและอบรมตนเองระดับสังคม ใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น สื่อควบคุมข่าวสาร และการศึกษาอบรมนักเรียนในทั้งดพุดวจีทุจริตการพูดวจีทุจริตในบางกรณีอาจอนุโลมได้ เช่น การโกหกเพื่อช่วยเหลือ แต่ควรหลีกเลี่ยงและแก้ไขตามหลักการพระพุทธศาสนา

๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีกรอบแนวคิดที่สำคัญในลักษณะของกระบวนการและวิธีการศึกษาวิจัย รวมทั้งผลลัพธ์จากการศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีมาจากหลากหลายแหล่งที่มาประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารทางการเมือง^{๑๐๒} ได้แก่ ๑) ด้านผู้ส่งสาร ๒) ด้านสาร ๓) ด้านช่องทางการสื่อสาร ๔) ด้านผู้รับสาร

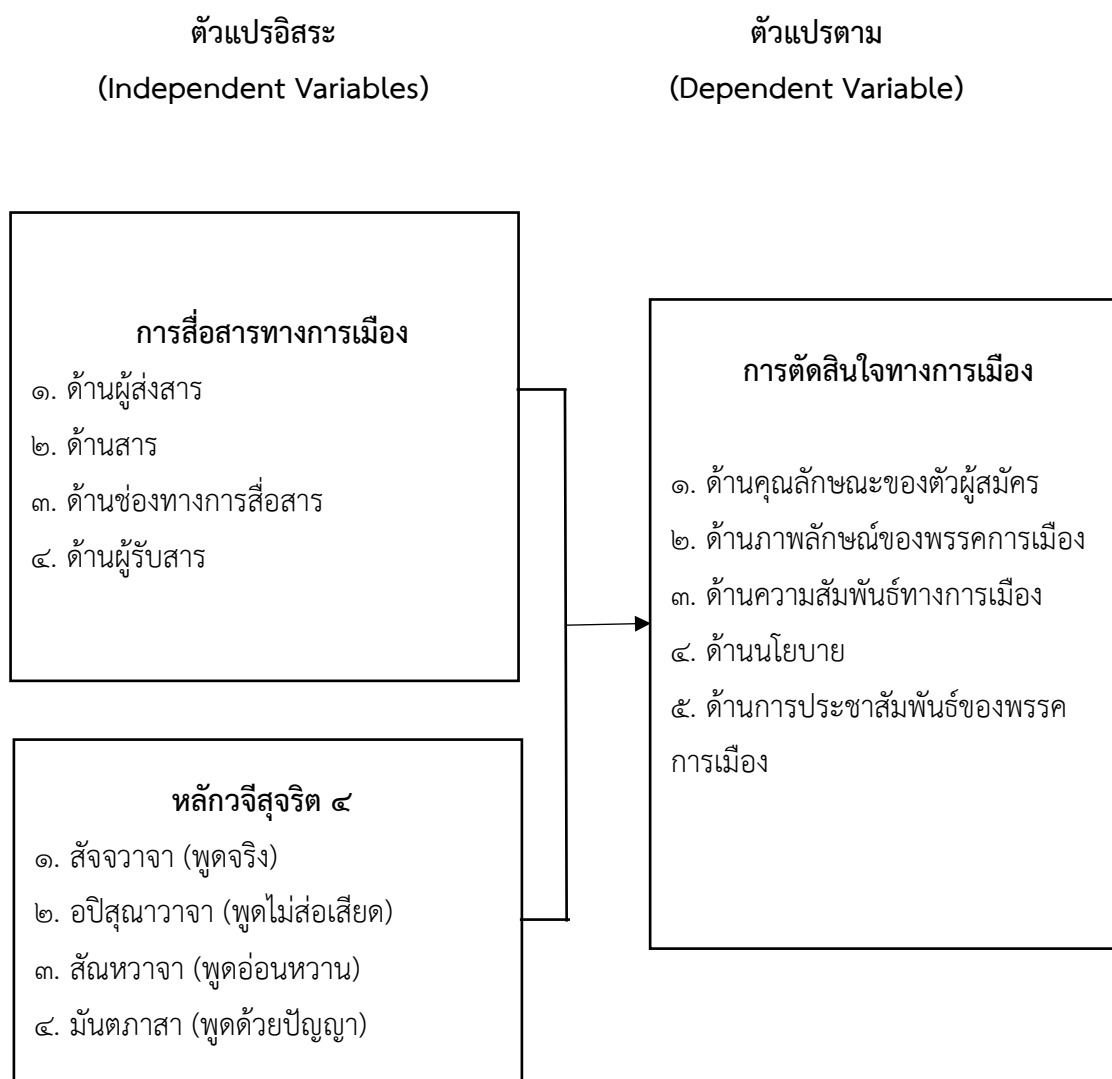
๒. หลักวจีสุจริต ๔^{๑๐๓} ได้แก่ ๑) สัจจวาจา (พูดจริง) ๒) อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓) สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔) มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี^{๑๐๔} ได้แก่ ๑) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ๒) ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ๔) ด้านนโยบาย ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

^{๑๐๒} David K. Berlo, *The Process of Communication; an Introduction to Theory and Practice*, (San Francisco: Rinehart Press, 1960), p. 45.

^{๑๐๓} อ.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๒๒๑/๓๓๘-๓๓๙.

^{๑๐๔} นันทนา นันทวโรภาส, *สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*, (พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า 98.

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. เพื่อศึกษาการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๓. เพื่อศึกษาการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์หลักพุทธรธรรม การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research by Questionnaires)

๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ

การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มตั้งแต่โจทย์หรือคำถามการวิจัย การเลือกพื้นที่ศึกษา และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการที่เกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน

๓.๒.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการที่เกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์โดยตรงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน ๑๘ รูปหรือคน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ รูป

๑. พระเทพวชิรนนทธารณ์	เจ้าคณะจังหวัดนนทบุรี
๒. พระปลัดสุรเชษฐ์ สุรเชฐโรจน์,ดร.	เจ้าอาวาสวัดโดนด
๓. นายธานี พิกุลทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนนทบุรี

กลุ่มที่ ๒ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๒ คน

๔. รศ. ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
๕. รศ.อนุกุมิ ไชวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

กลุ่มที่ ๓ นักการเมือง จำนวน ๓ คน

๖. นายอนุศักดิ์ เรืองชู	อดีตรัฐมนตรีจังหวัดนนทบุรี
๗. นายสุรศักดิ์ วิชินโรจน์จรัส	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองบางกรวย
๘. นายวันชัย วันชาญเวช	นายกเทศมนตรีตำบลบางสีทอง

กลุ่มที่ ๔ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒ คน

๙. นางสาวชุลีพร ชาญใบพัด ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดนนทบุรี
- ๑๐ นายสมหมาย อุบลวรรณ รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดนนทบุรี

กลุ่มที่ ๕ ตัวแทนประชาชน จำนวน ๘ คน

๑๑. นายจิรศักดิ์ บุญภาค ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๒. นางสาวนิชานาถ ภาวินทุ ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๓. นายพิทักษ์ ชีพอุดม ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๔. นายอภิชาติ สุขวนชัย ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๕. นายชัยธร สุคนธสังข์ ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๖. นางสาวอิสริย์ วรกุลชัยศรี ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๗. นางสาวกัญจน์ณัฐ ฤทธิพัฒน์ ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี
๑๘. นายชัยวัฒน์ ดอนอุบล ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตาม
วัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

๑) สื่อมวลชล ประกอบด้วย สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
แบบใหม่ มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร

๒) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการปฏิบัติตามหลักวจีสุจริต ๔ ประกอบด้วย
๑. สัจจาจา (พูดจริง) ๒. อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มันทภาสา
(พูดด้วยปัญญา) ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ.
๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี หรือไม่ อย่างไร

๓) การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ใน
จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง
ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ด้านนโยบาย ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง ควรเป็น
อย่างไร

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีรายละเอียดดังนี้

๑.๑) คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ เชี่ยวชาญ รวมทั้งมีประสบการณ์โดยตรงและสามารถให้ข้อมูลในการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ได้เป็นอย่างดี ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ๑) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา ๒) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ นักการเมือง เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตัวแทนประชาชน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ รูปหรือคน

๑.๒) ออกหนังสือจากภาควิชารัฐศาสตร์ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้วจึงนำส่งให้กับผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมกำหนดวัน เวลา และสถานที่เพื่อเข้าไปสัมภาษณ์

๑.๓) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามเวลานัด ใช้เวลาสัมภาษณ์ต่อคนไม่เกิน ๖๐ นาที โดยใช้วิธีการจดบันทึกและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในการสนทนา เพื่อนำมาใช้ถอดความสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งหลังจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วได้ขอบคุณพร้อมกับถ่ายภาพ

๑.๔) สรุปผลจากการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอข้อมูลเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๘ รูปหรือคน นำมาเขียนสรุปเป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล พรรณนาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ข้อมูล เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีหรือตอบปัญหาของการวิจัยให้เหมาะสม พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเป็นองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

๓.๓ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนนทบุรี ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๐๕๖,๓๖๔ คน^๑

๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนนทบุรี ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๔๐๐ คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตร Taro Yamane กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง^๒ ดังนี้

สูตร	n	=	$\frac{N}{1+N(e)^2}$
โดย	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๔๐๐ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

n	=	$\frac{1,056,364}{1+1,056,364(0.05)^2}$
n	=	$\frac{1,056,364}{1+2,640.91}$
n	=	$\frac{1,056,364}{2,641.91}$
n	=	399.84
n	=	400

๒.๒) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น ๘ เขตการเลือกตั้ง แล้วทำการสุ่มตัวอย่าง

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14 [๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗].

^๒ สุรพล สุขะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ, ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐๖-๑๐๗.

แบบอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม รายละเอียด
 ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งตามสัดส่วนที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ ที่	เขตการเลือกตั้ง	จำนวน ประชากร (คน)	สัดส่วน	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
๑	เขตเลือกตั้งที่ ๑	๑๓๙,๗๑๔	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๙,๗๑๔}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๕๓
๒	เขตเลือกตั้งที่ ๒	๑๒๓,๖๖๘	$\frac{๔๐๐ \times ๑๒๓,๖๖๘}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๔๗
๓	เขตเลือกตั้งที่ ๓	๑๓๓,๔๕๗	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๓,๔๕๗}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๕๑
๔	เขตเลือกตั้งที่ ๔	๑๒๖,๘๓๑	$\frac{๔๐๐ \times ๑๒๖,๘๓๑}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๔๘
๕	เขตเลือกตั้งที่ ๕	๑๓๐,๙๑๖	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๐,๙๑๖}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๔๙
๖	เขตเลือกตั้งที่ ๖	๑๓๕,๐๙๙	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๕,๐๙๙}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๕๑
๗	เขตเลือกตั้งที่ ๗	๑๓๔,๕๔๖	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๔,๕๔๖}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๕๑
๘	เขตเลือกตั้งที่ ๘	๑๓๒,๑๓๓	$\frac{๔๐๐ \times ๑๓๒,๑๓๓}{๑,๐๕๖,๓๖๔}$	๕๐
รวม		๑,๐๕๖,๓๖๔	รวมกลุ่มตัวอย่าง	๔๐๐

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี แบ่งเป็น ๕ ตอน

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นแบบสอบถาม ประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน ๑๒ ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านผู้ส่งสาร

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านสาร

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านช่องทางการสื่อสาร

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านผู้รับสาร

จำนวน ๓ ข้อ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักวจีสุจริต ๔ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน ๑๒ ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

สัจจวาจา (พูดจริง)

จำนวน ๓ ข้อ

อปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

จำนวน ๓ ข้อ

สัณหาวาจา (พูดอ่อนหวาน)

จำนวน ๓ ข้อ

มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา)

จำนวน ๓ ข้อ

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมืองเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน ๑๕ ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านนโยบาย

จำนวน ๓ ข้อ

ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

จำนวน ๓ ข้อ

ตอนที่ ๕ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ผู้ตอบคำถามเลือกตอบได้อย่างเสรี

แบบสอบถามใน ตอนที่ ๒ ถึงตอนที่ ๔ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามโดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale^๓ ซึ่งจะมีข้อคำถามแบบประมาณค่าที่ใช้วัด ๕ ระดับ (Rating Scale) และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	๕	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	๔	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	๓	คะแนน

^๓ Likert, Rensis, “The Method of Constructing and Attitude Scale”, **Reading in Attitude Theory and Measurement**. (Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son, 1967), pp. 90-95.

น้อย	ให้คะแนน	๒	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	๑	คะแนน

๒) เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย^๔ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๓.๑) ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และสร้างเครื่องมือเป็นแบบบันทึกเอกสาร เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ เก็บผลการวิเคราะห์ไว้ในแบบบันทึกเอกสาร

๓.๒) นำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา โดยการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการนำข้อมูลสรุปประเด็นจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาจัดทำเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๑๓ ตัวแปร รวมข้อคำถามทั้งสิ้น ๓๙ ข้อคำถาม ภายใต้คำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC มากกว่า ๐.๖ ขึ้นไป

๓.๓) นำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและผลการวิเคราะห์องค์ประกอบมาเป็นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบหลัก “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” และการหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

^๔ Best, J.W., *Research in Education*, New jersey: Prentice – Hall, p. 482.

๔) การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการหาค่าความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังต่อไปนี้

๔.๑) การหาค่าความตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ดำเนินการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ตรวจ จากนั้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมของโครงสร้างแล้วนำมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะประเมินให้คะแนน ๓ ระดับ คือ +๑ = มีความสอดคล้อง ๐ = ไม่แน่ใจ -๑ = ไม่สอดคล้อง แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

๔.๒) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๕ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๗๙ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้และสามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

๔.๓) แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลจากการทดลองใช้ในขั้นตอนที่ผ่านมาทำการปรับปรุงแก้ไขโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การศึกษา “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” คือ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน

๒) ขอนหนังสืออนุญาตใช้สถานที่เก็บข้อมูลวิจัย เมื่อได้รับหนังสือดังกล่าว เรียบร้อยแล้ว นำส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยกำหนดวัน เวลาและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูล

๓) ลงพื้นที่แจกและเก็บแบบสอบถามสำหรับการวิจัยกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดนนทบุรี ตามที่กำหนดไว้ จำนวน ๔๐๐ คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

^๕ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬนพพิลขิง จำกัด, ๒๕๕๗), หน้า ๑๙๑.

๔) เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด จำนวน ๔๐๐ ชุด แล้วซึ่งคิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำข้อมูลวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลโดยโปรแกรมประมวลผลทางสถิติสำเร็จรูป ให้ทำการประมวลผลตามสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (Level of Significance) การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม จะทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา

๑.๑ ข้อมูลในตอนต้นที่ ๑ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

๑.๒ ข้อมูลตอนที่ ๒ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักจริยธรรม ๔ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดย การใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๑.๓ ข้อมูลตอนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับสื่อมวลชน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย การใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๑.๔ ข้อมูลตอนที่ ๔ คำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๑.๕ ข้อมูลตอนที่ ๕ ข้อเสนอแนะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

๒. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

เป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบ Stepwise เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามหนึ่งตัว ซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี และ ๓. เพื่อศึกษานำเสนอการสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

๔.๑ สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๔.๒ ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๔.๓ การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๔.๔ องค์ความรู้

๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

๔.๑ สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเรียบเรียงได้ดังต่อไปนี้

๑. ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร

๑) ผู้สมัครมีบุคลิกภาพที่เป็นมิตรและเข้าถึงง่าย สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน มีวิธีในการสื่อสารที่อบอุ่นและเปิดกว้าง ช่วยให้ประชาชนรู้สึกสบายใจในการพูดคุยและแลกเปลี่ยนปัญหา การแสดงความสนใจจริงการแสดงออกถึงความสนใจและความห่วงใยต่อปัญหาของประชาชนโดยตรง ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าผู้สมัครเป็นคนที่จริงใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือ^๑

๒) คุณสมบัติรวมถึงความเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ สุจริต มีผลงานที่เด่นชัด และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังจากนักการเมือง ประชาชนจะเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนในการบริหารประเทศและชุมชน อีกทั้งการเป็นคนที่ช่วยเหลือและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้สมัครได้รับความไว้วางใจและความสนใจจากชุมชนมากขึ้น^๒

๓) ผู้นำที่ดีต้องมีความกล้าในการตัดสินใจ สามารถรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่าย และมีทักษะในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นเพื่อผลักดันนโยบายและพัฒนาประเทศให้ดีขึ้น^๓

๔) ประชาชนมีความคาดหวังสูงต่อผู้สมัคร มีความสามารถในการนำนโยบายมาปฏิบัติได้จริง ที่จะส่งผลต่อชีวิตของประชาชน คุณสมบัติของผู้สมัครที่ประชาชนคาดหวัง การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการศึกษา และการสังกัดพรรคการเมือง นโยบายของพรรคจะนำมาสู่การพัฒนาที่แท้จริง จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากขึ้น^๔

๕) ผู้สมัครหน้าใหม่มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย นำเสนอนโยบายที่แตกต่างหรือแปลกใหม่ จะได้ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่ จะต้องมีความคิดสร้างสรรค์และแนวทางที่ทันสมัยในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่สำคัญคือการนำเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาประเทศ เอนโยบายที่สามารถจับต้องได้มาพูดคุย จึงทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่ต้องการ^๕

^๑ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๒ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๓ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๔ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๕ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๖) ประชาชนโดยส่วนมากมีความคาดหวังที่จะได้นักการเมืองที่ดีและมีคุณธรรม เพราะบทบาทของนักการเมืองมีความสำคัญในการบริหารบ้านเมือง พัฒนาประเทศ และส่งเสริมเศรษฐกิจให้เติบโต เป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังจากนักการเมือง^๖

๗) การเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะในการเข้าสังคมและมีคนรู้จักเยอะ รวมถึงมีผลงานที่เด่นชัด เป็นผู้ที่มีความสมบัติสำคัญสำหรับการมีบทบาทในทางการเมือง ต้องอาศัยการสื่อสารที่ดีและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง คุณลักษณะนี้สามารถทำให้ประชาชนยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมากขึ้น^๗

๘) ผู้สมัครที่มีความตั้งใจในการทำงานอย่างแท้จริงในการเป็นผู้แทนของประชาชน จะต้องแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะรับใช้ประชาชนและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่จะมองที่บทบาทของการเป็นผู้แทนประชาชนว่าเป็นโอกาสในการขับเคลื่อนในการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น^๘

๙) การดึงดูดคนรุ่นใหม่ พรรคการเมืองที่มีฐานเสียงเก่าจะต้องการปรับตัวให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ โดยเปิดโอกาสให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค และบางครั้งสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพราะโดยส่วนมากความหวังของประชาชนต้องการอยากได้การเมืองแบบใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อยากได้นักการเมืองใหม่ๆ มีความคิดใหม่ๆ มาแก้ปัญหาของประเทศ คนรุ่นใหม่ต้องการนักการเมืองรุ่นใหม่มาบริหารงาน พร้อมเสนอแนะให้ผู้สมัครเผยแพร่ข้อมูลนโยบายผ่านออนไลน์เพื่อเข้าถึงคนรุ่นใหม่ให้มากขึ้น^๙

๑๐) คุณลักษณะของผู้สมัครจะต้องเป็นที่รู้จักของประชาชน เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในวงการการเมือง เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินกิจการทางการเมือง เป็นที่รู้จักของประชาชนมีลักษณะบุคลิกที่น่าเชื่อถือ แสดงออกอย่างมีพลัง ตลอดทั้งสื่อสารที่ชัดเจนกับประชาชน จะทำให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองในช่วงที่ผ่านมา^{๑๐}

๑๑) ประชาชนส่วนมากอยากที่จะไปเลือกตั้งเพราะนักการเมืองผู้ลงสมัครมีพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติที่ดี เป็นผู้มีจิตอาสา ตั้งใจในการทำงานคอยช่วยเหลือสังคม อุทิศตนบำเพ็ญตนเป็นให้เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมส่วนรวม สำนวณสังครอบด้านว่าประชาชนต้องการอะไร เมื่อชาวบ้านเดือดร้อนสามารถยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือเท่าที่ทำได้ไม่มากนัก^{๑๑}

^๖ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๗ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

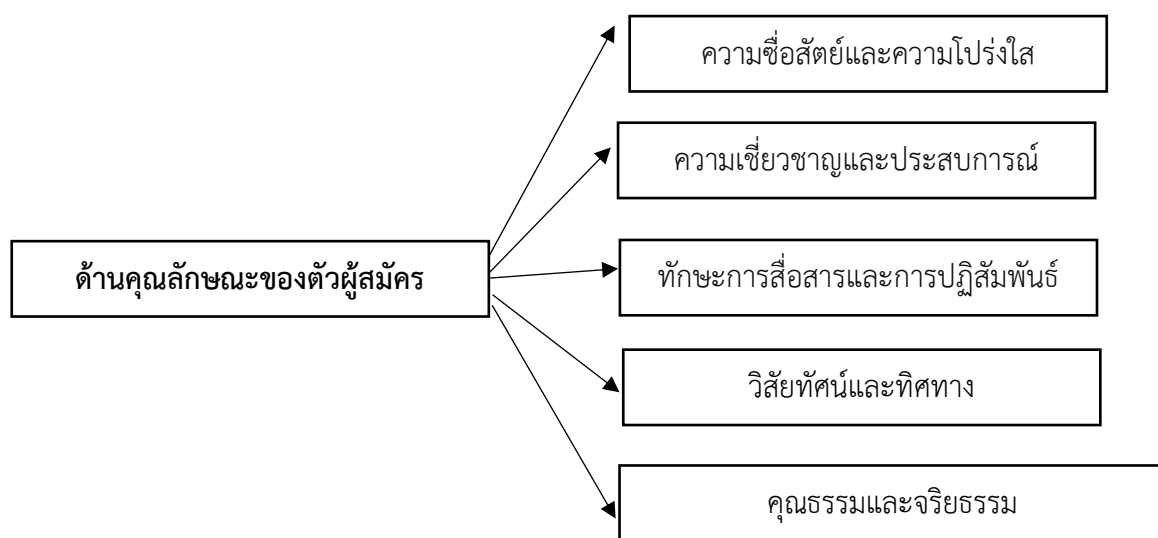
^๘ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^๙ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

สรุปได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร คือความซื่อสัตย์และความโปร่งใส ผู้สมัครควรมีความซื่อสัตย์ในคำพูดและการกระทำ โดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลหรือทำสัญญาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลและแผนการทำงานอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาช่วยสร้างความเชื่อมั่น ผู้สมัครควรมีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหารจัดการ การเงิน หรือการพัฒนาสังคม ตลอดทั้งประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำงานหรือการเมืองช่วยให้ผู้สมัครมีความเข้าใจในปัญหาและวิธีการแก้ไข

แผนภาพที่ ๔.๑ ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง

๑) การช่วยเหลือประชาชนในการแจกล้างของต่างๆ ให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือประสบภัยต่างๆ จะสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบ การที่นักการเมืองแสดงความรับผิดชอบในการช่วยเหลือประชาชนในช่วงเวลาที่เดือดร้อน จะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อสังคม ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชน^{๑๒}

๒) การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือในสถานการณ์วิกฤตต่างๆ เป็นภาพลักษณ์ที่ดีให้กับนักการเมือง ทำให้ประชาชนยอมรับในฐานะผู้นำที่มีคุณธรรมและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

^{๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

การที่พรรคสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้ประชาชนรู้สึกถึงพรรคการเมืองเอาใจใส่ประชาชนและมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา^{๑๓}

๓) มีความเป็นกันเองและการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน พรรคที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน โดยเฉพาะในการเข้าถึงรวมถึงได้เข้าไปพูดคุยกับประชาชนในพื้นที่ จะได้รับความนิยมมาก เพราะประชาชนจะรู้สึกได้รับการดูแลและเข้าใจ^{๑๔}

๔) การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ หรือโครงการที่ต้องการของประชาชน อย่างเช่น การฝึกอบรมหรือการให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ จะช่วยให้ประชาชนแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองได้ เป็นวิธีที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับพรรคการเมือง ^{๑๕}

๕) พรรคที่มีความโดดเด่นและเอกลักษณ์ สามารถแสดงออกถึงความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของตัวเอง จะดึงดูดความสนใจจากประชาชนได้ดี และทำให้พรรคมีความแตกต่างจากพรรคอื่นๆ^{๑๖}

๖) การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่มีความชัดเจน พรรคสามารถสื่อสารนโยบายการจัดทำเอกสารที่สรุปนโยบายหลักและเป้าหมายที่พรรค และแผนงานอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมารวมถึงวิธีการที่จะดำเนินการและผลลัพธ์ที่จะได้รับ จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจและมองเห็นภาพของพรรคได้ดีขึ้น^{๑๗}

๗) การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์และเข้าถึงประชาชน ช่วยเพิ่มการรับรู้ของประชาชน การใช้เทคโนโลยีและสื่อในการประชาสัมพันธ์ทำให้ผู้สมัครรักษาภาพลักษณ์ของตัวเองได้ เป็นการเผยแพร่ข้อมูลที่มีคุณภาพช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ^{๑๘}

๘) เมื่อนักการเมืองอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของประชาชน ภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองทำงานและเสียสละของนักการเมืองจะสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของพรรคในการทำงานเพื่อประชาชน จะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในใจของประชาชนโดยใช้ความรู้และความเข้าใจในการช่วยเหลือเกื้อกูลและสงเคราะห์ประชาชนให้อยู่ดีมีสุข^{๑๙}

๙) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองแสดงความรับผิดชอบต่อปัญหาในพื้นที่ที่นักการเมืองดูแล ไม่เลี่ยงหรือผลักดันความรับผิดชอบ จะทำให้ประชาชนเห็นถึงความจริงใจ

^{๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

ในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ถึงความเอาใจใส่และมุ่งมั่นต่อการแก้ไขปัญหาของประชาชน^{๒๐}

๑๐) เปิดเผยและโปร่งใสในการทำงานดำเนินงานอย่างโปร่งใส ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานยังเป็นการแสดงถึงความบริสุทธิ์ใจ^{๒๑}

๑๑) ลงพื้นที่และทำงานใกล้ชิดกับประชาชน จะเป็นการมองเห็นสภาพความเป็นจริงของชุมชน เข้าใจปัญหาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การพบปะพูดคุยกับประชาชนโดยตรงทำให้นักการเมืองรับรู้ถึงปัญหาที่ลึกซึ้งและซับซ้อนยิ่งขึ้นจะช่วยสร้างสัมพันธภาพที่แข็งแกร่งให้กับนักการเมืองและประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในชุมชน^{๒๒}

๑๒) เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นของนักการเมือง เป็นแนวทางในการหาเสียงและประชาชนตัดสินใจเลือกนักการเมือง นักการเมืองที่ลงพื้นที่บ่อยครั้งและใส่ใจความต้องการของประชาชนจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่เอาใจใส่และมีความผูกพันกับคนในชุมชน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ยังคงมีพื้นฐานแนวคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์และเรื่องบุญคุณอยู่มาก^{๒๓}

๑๓) มีความต่อเนื่องในการลงพื้นที่พบปะประชาชนไม่ควรลงพื้นที่เฉพาะช่วงเวลาเลือกตั้งเท่านั้น แต่ควรลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชน นักการเมืองที่แสดงให้เห็นว่าตนทำงานเพื่อประชาชนตลอดเวลาจะได้รับความนิยมจากประชาชนในพื้นที่มากขึ้น^{๒๔}

๑๔) ประชาชนเลือกนักการเมืองเพราะความรู้สึกถึงบุญคุณที่ได้รับจากการได้รับการช่วยเหลือของนักการเมืองในอดีต ระบบอุปถัมภ์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยประชาชนจะเลือกนักการเมืองที่เคยให้ความช่วยเหลือเป็นการตอบแทนบุญคุณ^{๒๕}

๑๕) ภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองที่ดี นักการเมืองต้องมีธรรมาจริยธรรม เนื่องจากภาพลักษณ์ที่ดีสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้กับพรรคการเมืองได้ การที่นักการเมืองมีท่าทีที่ไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิดเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความนับถือจากประชาชน^{๒๖}

สรุปได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ต้องมีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือในภาพลักษณ์

^{๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.

^{๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗.

^{๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๗.

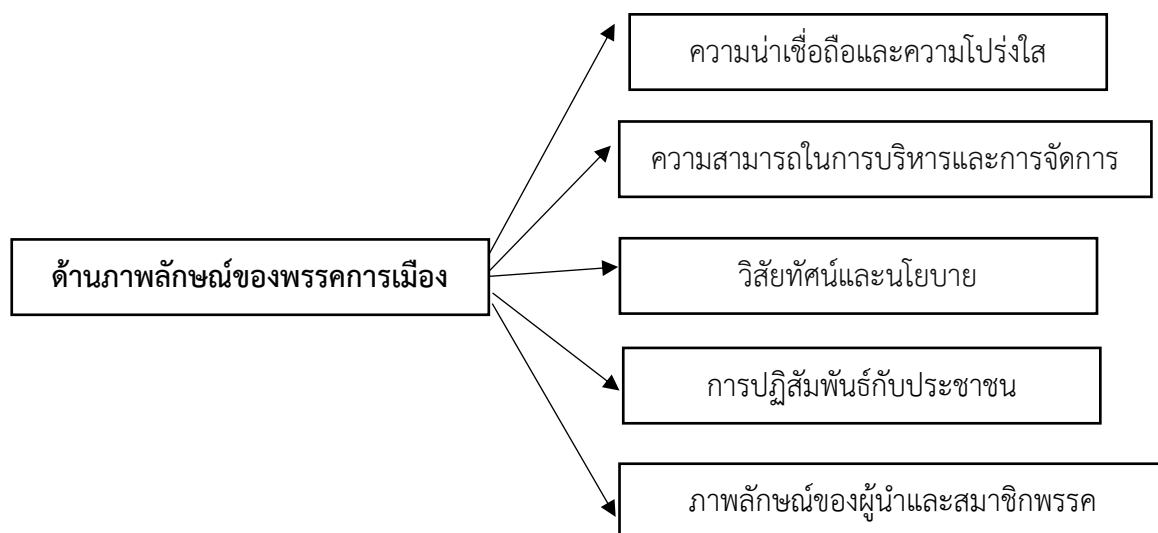
^{๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๒๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๒๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

ของพรรคการเมืองต้องสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือ โดยการแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานและการบริหาร วิสัยทัศน์และนโยบาย พรรคการเมืองควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและแผนการที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม การเสนอแนวทางนโยบายที่ตอบโจทย์ความต้องการและปัญหาของประชาชน

แผนภาพที่ ๔.๒ ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง

๑) ความสัมพันธ์ทางการเมืองจะเกิดจากความร่วมมือ การเจรจาต่อรอง และการสร้างพันธมิตรระหว่างนักการเมือง พรรคการเมือง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจทางการเมือง การตัดสินใจทางการเมืองได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากระบบอุปถัมภ์ นักการเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผลประโยชน์จะต้องตอบสนองความสนับสนุนนั้นในการตัดสินใจหรือการออกนโยบาย^{๒๗}

๒) ฐานเสียงในการตัดสินใจเลือกนักการเมือง มาจากเครือข่ายที่เป็นคนในชุมชน จากผู้นำชุมชน มีอิทธิพลในการตัดสินใจทางการเมือง มีความสำคัญมากของความเชื่อมั่นในตัวนักการเมืองที่จะถูกเลือกตั้งเป็นผู้ชนะ^{๒๘}

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๒) นักการเมืองมีความใกล้ชิดกับผู้นำชุมชนจะได้รับการสนับสนุนในการเลือกตั้ง ช่วยให้ นักการเมืองมีฐานเสียงที่มั่นคง และใช้ความสัมพันธ์สร้างความมั่นใจในการสนับสนุนที่ต่อเนื่องในการ เลือกตั้ง^{๒๙}

๓) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้นำท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี หัวหน้าชุมชน จะสร้าง พันธมิตรที่แข็งแกร่งในการหาเสียงเลือกตั้ง^{๓๐}

๔) สื่อสารผ่านเครือข่ายท้องถิ่นระหว่างนักการเมืองเข้าถึงประชาชนได้ง่ายขึ้น ผู้นำ ชุมชนหรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จะเป็นตัวกลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่นโยบาย ได้รับการ สนับสนุนและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครแก่ประชาชน การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ จะพึ่งพาเครือข่ายในการตัดสินใจเลือกตั้ง^{๓๑}

๕) นักการเมืองที่ทำงานใกล้ชิดกับชุมชนเป็นเวลานานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน จะได้รับความเชื่อถือจากประชาชน^{๓๒}

๖) การตัดสินใจทางการเมืองตามเครือข่ายความสัมพันธ์ การตัดสินใจเลือกตั้งของ ประชาชนไม่ได้พิจารณาที่นโยบายของผู้สมัคร แต่รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและชุมชน การมีผู้นำที่ใกล้ชิดกับชุมชนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ทำให้ประชาชนและตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่ ไว้วางใจ^{๓๓}

๗) การรักษาฐานเสียงด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ สามารถสร้างฐานเสียงจาก พ่อแม่แนะนำลูกหลานให้เลือกนักการเมืองที่ครอบครัวสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองที่ช่วย เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการสนับสนุนทางการเมือง^{๓๔}

๘) นักการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับเครือข่ายในท้องถิ่นจะได้รับโอกาสทางการเมืองได้ เร็วกว่า นักการเมืองสามารถใช้เครือข่ายในการประสานงานและสนับสนุนให้ฐานเสียงกลับมามั่นคง^{๓๕}

๙) นักการเมืองปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่นสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ ท้องถิ่นจะสามารถปรับตัวและปรับนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ที่จะช่วยเพิ่ม โอกาสในการสนับสนุนจากประชาชนในช่วงการเลือกตั้ง^{๓๖}

^{๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๓๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๓๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๓๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๓๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๓๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๓๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๑๐) ความสัมพันธ์ระหว่างนักรการเมืองและประชาชนจะต้องใกล้ชิดกับประชาชน ทำงานใกล้ชิดและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนการลงพื้นที่ พบปะประชาชนในชุมชน หรือจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนโดยตรงไปตรงมา^{๓๗}

๑๑) ความสัมพันธ์ระหว่างนักรการเมืองและพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับผู้นำหรือสมาชิกในพรรคการเมืองเดียวกันจะได้รับการสนับสนุนทางการเมือง ความสัมพันธ์นี้ช่วยในการสร้างกลยุทธ์การหาเสียง^{๓๘}

๑๒) ความสัมพันธ์ในชุมชนทำให้นักรการเมืองสามารถเชื่อมโยงกับประชาชนในระดับชุมชนและได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี อันจะก่อให้เกิดการตัดสินใจทางการเมืองในการออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง^{๓๙}

๑๓) นักรการเมืองจะต้องสร้างความสัมพันธ์โดยการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนชุมชน จึงจะได้รับความไว้วางใจและได้รับการสนับสนุนในการเลือกตั้งหรือกระบวนการทางการเมืองต่างๆ^{๔๐}

๑๔) ความสัมพันธ์ทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในทุกระดับ นักรการเมืองที่รักษาความสัมพันธ์ที่ดีได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ผู้นำท้องถิ่น พรรคการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญในการประสบความสำเร็จในการเมือง^{๔๑}

สรุปได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการสร้างพันธมิตรและการร่วมมือ พรรคการเมืองต้องมีความสามารถในการสร้างพันธมิตรและการร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ หรือพรรคการเมืองอื่นเพื่อเสริมสร้างฐานเสียงและเพิ่มโอกาสในการชนะการเลือกตั้งความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือกลุ่มทางการเมืองอื่นๆ ช่วยให้สามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ดีขึ้น การมีความสัมพันธ์ที่ดีและการสื่อสารที่เปิดกว้างกับประชาชนช่วยให้พรรคการเมืองเข้าใจความต้องการและข้อกังวลของประชาชน การตอบสนองต่อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนอย่างรวดเร็วและเหมาะสมช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับสื่อมวลชนช่วยให้พรรคการเมืองสามารถเผยแพร่ข้อมูลและนโยบายไปยังประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการข่าวสารและการตอบสนองต่อข่าวสารอย่างมืออาชีพช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของพรรค

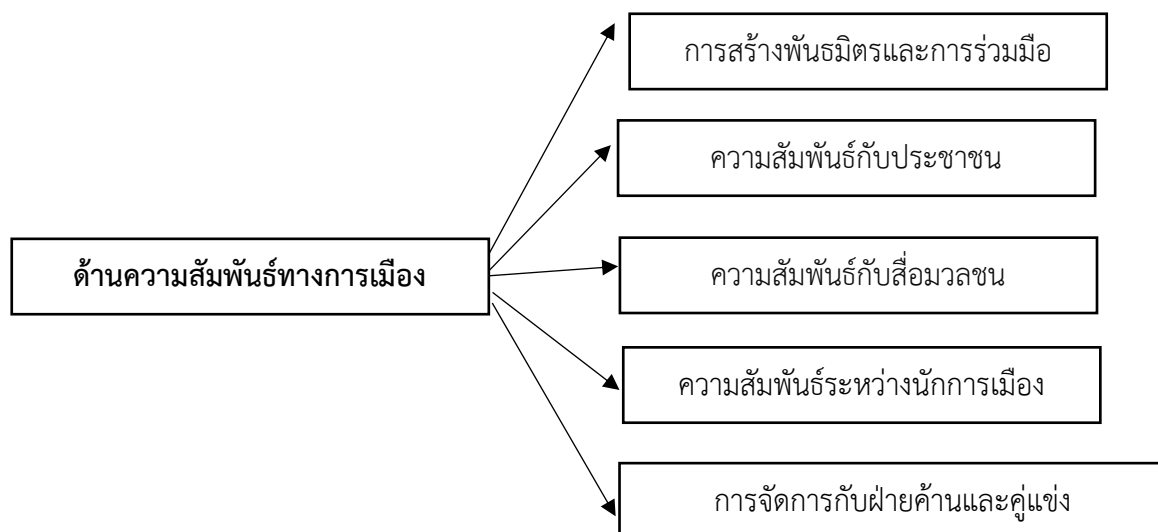
^{๓๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๓๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๓๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๓ ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๔. ด้านนโยบาย

๑) นโยบายเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน โดยประชาชนจะพิจารณาที่นโยบายของผู้สมัครหรือนโยบายของพรรคการเมือง เพื่อตัดสินใจว่าผู้สมัครคนนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชน ด้านนโยบายเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกตั้ง^{๔๒}

๒) นโยบายที่เน้นการสร้างงาน เพิ่มรายได้ ช่วยลดความยากจนจะได้รับความสนใจจากประชาชน เนื่องจากความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิตของทุกคน นโยบายที่ได้รับความสนใจให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่สามารถสร้างผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจให้กับประชาชนในชุมชน^{๔๓}

๓) นโยบายที่ชัดเจนและจับต้องได้เน้นนโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำสำหรับคนทำงาน และยังมีนโยบายที่เจาะกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก (SME) อย่างเช่นโครงการ "ห่วยไบเซ่รีจ" เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้ธุรกิจทำบัญชีโปร่งใส^{๔๔}

^{๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๔) การเข้าถึงฐานเสียงในหลายกลุ่มอายุได้รับการสนับสนุนทุกกลุ่มโดยไม่เน้นที่กลุ่มคนรุ่นใหม่ แต่ยังรวมถึงคนทำงานและผู้สูงอายุที่มองว่านโยบายของพรรคมีความยั่งยืนและเป็นประโยชน์ในระยะยาว^{๔๕}

๕) นโยบายแบบใหม่ ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงระบบเดิม ระบบเครือญาติของตน กลุ่มมีอำนาจเปลี่ยนแปลงเป็นระบบคัดเลือกโดยความสามารถและชูนโยบายแบบจับต้องได้ เห็นชัดและชัดเจน^{๔๖}

๖) นโยบายที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นลำดับแรกๆ เรื่องการกินดีอยู่ดี มีงานทำ ขึ้นค่าแรง เงินเดือน เป็นนโยบายที่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา ให้ความสำคัญ พรรคการเมืองหลายพรรคจะเน้นการแข่งขันกันด้านนโยบายเศรษฐกิจ เพราะปัญหาปากท้องเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนไทยทั่วประเทศ โดยเฉพาะในภาคการเกษตรที่เกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะราคาพืชผลตกต่ำ ไม่มีที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายจนต้องกู้หนี้ยืมสิน หรือแม้แต่คนทำมาหากินหาเช้ากินค่ำก็ต้องเผชิญกับปัญหาค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ ณ วันนี้คนในสังคมจำนวนไม่น้อยต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบากมากยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาเศรษฐกิจ จึงเป็นสิ่งที่พรรคการเมืองต่างมุ่งนำเสนอและเสนอนโยบายต่าง ๆ ออกมาเรียกคะแนนเสียง^{๔๗}

๗) นโยบายที่เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด คือนโยบายที่ทำให้ประชาชนเกิดรายได้ นโยบายที่เกิดสวัสดิการแก่ประชาชน นโยบายที่ประชาชนรากหญ้าเข้าถึง^{๔๘}

๘) ต้องแบ่งออกเป็นกลุ่มถ้าเป็นกลุ่มชาวบ้าน กลุ่มผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร เน้นอนเลยนโยบายต้องมุ่งเน้นไปถึงเรื่องปากท้อง ปากท้องการอยู่ดีมีสุขของพี่น้องประชาชน ส่วนคนรุ่นใหม่ก็ต้องมุ่งเน้นไปในเรื่องของเทคโนโลยีความก้าวหน้าทางด้านสังคม อย่างน้อยแต่ละพรรคจะทำนโยบายต้องคำนึงถึงทั้งคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ด้วย อย่างเช่นพรรคเสรีรวมไทยเขาจะไขว่คว้านโยบาย ๖ หยุต ประกอบไปด้วย ๑) หยุตความยากจน แก้ปัญหาปากท้อง สร้างความกินดีอยู่ดี ๒) หยุตคอร์รัปชั่น นักรบราชบัลลังก์ ๓) หยุตยาเสพติด ขจัดผู้มีอิทธิพล ๔) หยุตเผด็จการ และปฏิรูปทหาร ๕) หยุตไฟใต้สร้างสังคมสันติสุข และ ๖) หยุตสงครามสี่เสือสร้างความปรองดองก้าวสู่อนาคต^{๔๙}

๙) นโยบายของพรรคด้านเศรษฐกิจมีส่วนทำให้เกิดการตื่นตัว นโยบายเศรษฐกิจของแต่ละพรรคการเมืองมีนโยบายที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาภาคการเกษตร และ SME ซึ่งเป็นฐานรากของ

^{๔๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๔๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๔๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

เศรษฐกิจ นโยบายไหนถูกใจก็เป็นตัวเลือกให้ประชาชนได้พิจารณา นโยบายด้านเศรษฐกิจของแต่ละพรรคล้วนกำหนดทิศทาง การดำเนินธุรกิจในอนาคตว่าจะไปต่อกันอย่างไร นโยบายด้านเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้ละเอียดเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงคะแนนเลือกพรรคที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์กับธุรกิจของประชาชนมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือเพื่อวางแผนการดำเนินธุรกิจหากพรรคที่คุณเลือกอาจไม่ชนะการเลือกตั้งคุณจะได้เตรียมตัวไว้เสียแต่เนิ่น ๆ ในแต่ละพรรคมีนโยบายเศรษฐกิจอย่างไรบ้างและส่งผลต่อธุรกิจอย่างไร^{๕๐}

๑๐) การเปลี่ยนพรรคเพื่อที่จะทำให้ปัญหาของประเทศชาติได้รับการแก้ไขโดยตั้งสโลแกนว่า เราจะไม่แบ่งสี ไม่แบ่งฝ่าย เราจะเลิกทะเลาะกัน ในเจตนารมณ์แรก ๆ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ยอมให้คนในบ้านเมืองทะเลาะกัน ส่วนนโยบายก็ล้อในลักษณะแบบนี้เช่นเดียวกัน^{๕๑}

๑๑) ประชาชนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะพิจารณาจากนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลัก เลือกพรรคการเมืองที่ขึ้นชอถึงแม้จะทราบว่าลงคะแนนให้กับพรรคนั้น ๆ จะไม่ชนะคะแนนเสียงก็ยังลงคะแนนให้เพราะถือว่าเป็นการใช้สิทธิของตนเองเต็มที่ สำหรับระบบการเลือกตั้งทั่วไปที่ผ่านมา^{๕๒}

๑๒) นโยบายทางเศรษฐกิจของพรรคการเมือง สามารถชวนเชื่อให้ประชาชนอยากไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะนโยบายสามารถสร้างเศรษฐกิจให้คนในจังหวัดให้มีกินมีใช้ สามารถนำไปปฏิบัติได้ ต้องไม่เป็นนโยบายขายฝัน^{๕๓}

๑๓) ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งมาก ประชาชนมีการตื่นตัวมากที่จะออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นโยบายของพรรคเป็นความหวังของประชาชนจึงทำให้ประชาชนเกิดการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง^{๕๔}

๑๔) นโยบายของนักการเมืองต้องสามารถปฏิบัติให้ประชาชนเห็นได้จริงได้ว่าสามารถทำให้การทํามาหากินดีขึ้น ภายใต้กฎหมายและอำนาจหน้าที่ นโยบายที่สามารถแก้ปัญหาคาความเดือดร้อนของประชาชนไม่ขัดกับความคิดเห็นของประชาชน^{๕๕}

๑๕) ด้านสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยสภาพการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วขึ้น การที่เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆของพรรคการเมือง เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เป็นผลดีต่อการตัดสินใจเลือก จากนโยบายที่โดนใจ อาจจะเป็นนโยบายทางด้านเศรษฐกิจก็ได้

^{๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๕๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๕๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

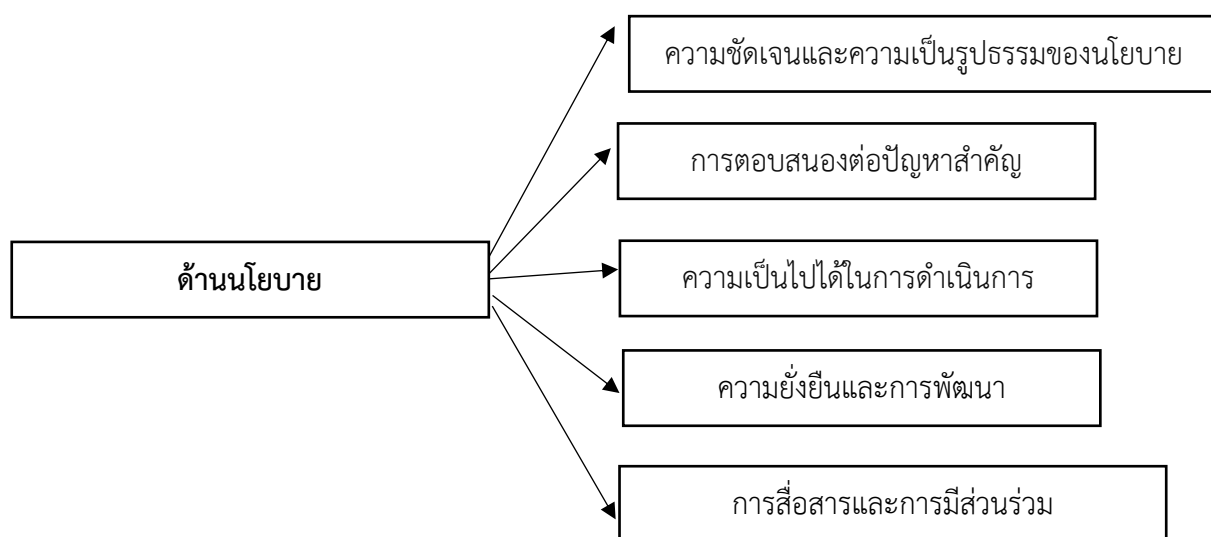
^{๕๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๕๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๕๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

นโยบายทางด้านสังคมก็ได้ นโยบายทางด้านการเมืองก็ได้ เป็นนโยบายที่ตรงตามความต้องการหรือเป็นนโยบายที่เขาคิดว่าเป็นประโยชน์ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก^{๕๖}

สรุปได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านนโยบาย ความชัดเจนและความเป็นรูปธรรมของนโยบาย นโยบายที่เสนอควรมีความชัดเจนในการแสดงถึงวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการ ไม่คลุมเครือหรือสร้างความสับสน นโยบายต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการและแผนการที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สามารถประเมินผลได้ นโยบายต้องตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการที่สำคัญของประชาชน เช่น การศึกษา สุขภาพ เศรษฐกิจ หรือความมั่นคง การเสนอแนวทางแก้ไขที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพต่อปัญหาที่ประชาชนให้ความสำคัญ

แผนภาพที่ ๔.๔ ด้านนโยบาย

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

๑) การให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมประชาธิปไตยและการเลือกตั้งที่ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย จัดการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง สร้างการสื่อสารให้ความรู้จากเทคโนโลยี และสื่อต่างๆ กระจายสู่ประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกพลเมือง เพื่อให้รู้สิทธิ หน้าที่ มีความ

^{๕๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

รับผิดชอบ และสร้างการมีส่วนร่วม ขยายการสร้างเครือข่ายสื่อบุคคลหรือสื่อทางตรง ในชุมชนหมู่บ้าน^{๕๗}

๒) ต้องใช้ทุกวิธีเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ เป็นสื่อหลากหลายอย่าง สื่อบุคคล สื่อ Social กิจกรรมระหว่างเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเดินรณรงค์ การเชิญชวนโดยนักเรียน นักศึกษา เชิญชวนผู้ปกครอง เป็นต้น^{๕๘}

๓) ในปัจจุบันการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในหลายลักษณะ การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ถูกต้องและครบถ้วนแก่ประชาชนจะทำให้ประชาชนสามารถออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงได้อย่างถูกต้อง^{๕๙}

๔) ในปัจจุบันประชาชนสนใจการเมืองมากขึ้น โดยในยุคปัจจุบันการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ประชาชนเข้าถึงการเลือกตั้งมากขึ้น และในปัจจุบันใช้โซเชียลและเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการณรงค์ จึงทำให้พี่น้องประชาชนมีพฤติกรรมในการตื่นตัวมากขึ้นอย่างมาก^{๖๐}

๕) การรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ทางการเมือง การได้รับชักชวนคนอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยอิสระ สอดส่องดูแลไม่ให้มีการโกงเลือกตั้ง หากรู้เห็นว่ามีมีการโกงเลือกตั้งหรือข้อเสียงให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทันที ดังนั้นพื้นฐานการแสดงออกพฤติกรรมทางการเมืองที่ดีจะส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ดีขึ้น^{๖๑}

๖) การประชาสัมพันธ์การจูงใจของผู้นำชุมชน การบอกประโยชน์และสิทธิจากการเลือกตั้งที่จะได้รับ การทำงานเชิงรุกของผู้นำชุมชน การพูดถึงประโยชน์การเลือกตั้งเพื่อยังผลประโยชน์แก่ส่วนรวม^{๖๒}

๗) ต้องทำให้รู้จักความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย รู้จักคุณค่าของประชาธิปไตย และจกว่าเราจะมีส่วนร่วมได้อย่างไรบ้าง ซึ่งถ้าเข้าใจเรื่องนี้ถือเวลาการมีส่วนร่วมไม่ใช่แค่การเลือกตั้ง การนั่งกินกาแฟตอนเช้า พูดคุยกันถึงเรื่องชุมชน พูดคุยกันถึงเรื่องผู้นำ พูดคุยถึงความล้มเหลวของราชการ เหล่านี้ก็ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง^{๖๓}

^{๕๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๕๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๕๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๖๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๖๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

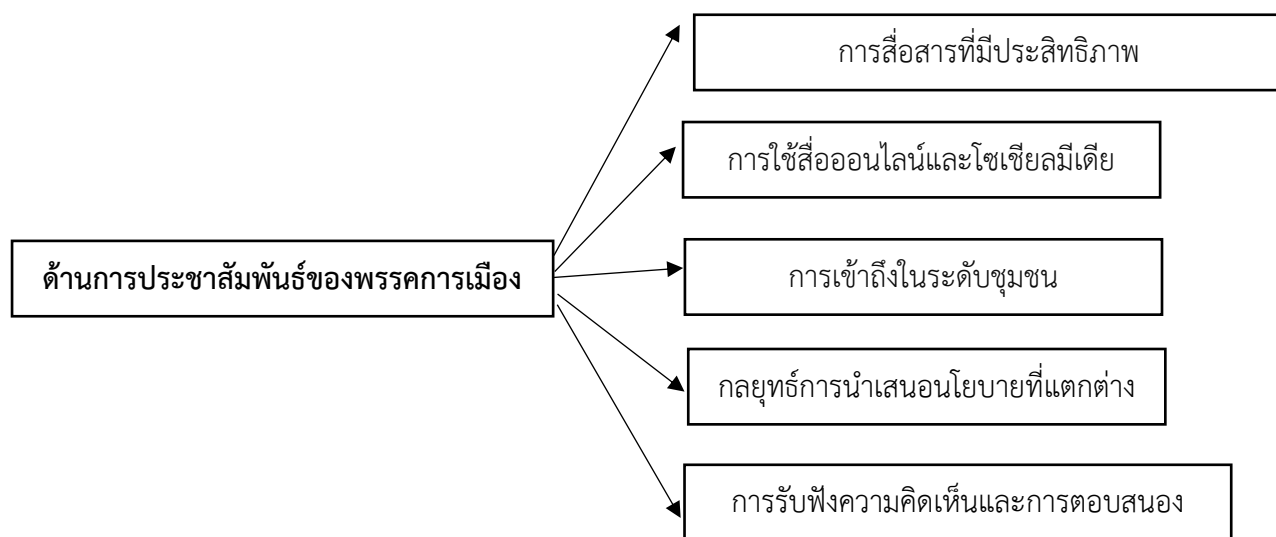
^{๖๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๖๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๘) พรรคการเมืองที่สามารถสื่อสารนโยบายและเป้าหมายของตนได้อย่างชัดเจนจะสามารถเข้าถึงผู้เลือกตั้งได้ดีกว่า การนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง เข้าใจง่าย และครอบคลุมปัญหาสำคัญที่คนในสังคมเผชิญมีผลอย่างมากในการสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ^{๖๔}

๙) การสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำพรรค โดยเฉพาะในเรื่องความสามารถ ความซื่อสัตย์ และความเป็นกันเอง หากผู้นำพรรคสามารถสื่อสารกับประชาชนได้อย่างใกล้ชิดและเปิดเผยจะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการพรรคมีความเข้าใจในปัญหาของพวกเขา^{๖๕}

สรุปได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องสามารถสื่อสารนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของตนได้อย่างชัดเจน กระชับ และเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเน้นการสื่อสารที่สะท้อนความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางหลักในการประชาสัมพันธ์ช่วยให้พรรคสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางขึ้น รวดเร็วขึ้นยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้สนับสนุนและประชาชนทั่วไป ในการสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและตอบโต้ความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ภาพลักษณ์ของพรรคหรือผู้สมัครจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน โดยเฉพาะในประเด็นของความเป็นกันเอง ความซื่อสัตย์ และความสามารถในการบริหาร

แผนภาพที่ ๔.๕ ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

^{๖๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๖๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๔.๒ ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

๑) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=๔๐๐)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
๑. ชาย	๒๕๐.๐๐	๖๒.๕๐
๒. หญิง	๑๕๐.๐๐	๓๗.๕๐
รวม	๔๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
อายุ		
๑. ๑๘-๓๐ ปี	๑๘๑.๐๐	๔๕.๒๕
๒. ๓๑-๔๐ ปี	๗๗.๐๐	๑๙.๒๕
๓. ๔๑-๕๐ ปี	๗๘.๐๐	๑๙.๕๐
๔. ๕๑-๖๐ ปี	๔๙.๐๐	๑๒.๒๕
๖. มากกว่า ๖๐ ปี	๑๕.๐๐	๓.๗๕
รวม	๔๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษา		
๑. ประถมศึกษา	๔๕.๐๐	๑๑.๒๕
๒. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๑๒๐.๐๐	๓๐.๐๐
๓. อนุปริญญา / ปวส.	๑๕๘.๐๐	๓๙.๕๐
๔. ปริญญาตรี	๓๑.๐๐	๗.๗๕
๕. ปริญญาโท	๒๕.๐๐	๖.๒๕
๖. ปริญญาเอก	๒๑.๐๐	๕.๒๕
รวม	๔๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

(n=๔๐๐)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
๑. ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	๔๒.๐๐	๑๐.๕๐
๒. ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๖๘.๐๐	๔๒.๐๐
๓. ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๔๒.๐๐	๓๕.๕๐
๔. ๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๑๑.๐๐	๒.๗๕
๕. ๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๑.๐๐	๗.๗๕
๖. ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๖.๐๐	๑.๕๐
รวม	๔๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
อาชีพ		
๑. นิสิต/นักศึกษา	๖๗.๐๐	๑๖.๗๕
๒. เกษตรกร	๙๘.๐๐	๒๔.๕๐
๓. พนักงานเอกชน	๑๕๒.๐๐	๓๘.๐๐
๔. รับจ้าง	๖๖.๐๐	๑๖.๕๐
๕. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑๐.๐๐	๒.๕๐
๖. ธุรกิจส่วนตัว	๗.๐๐	๑.๗๕
รวม	๔๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ ส่วนเพศหญิง จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๑๘-๓๐ ปี มีจำนวน ๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๕ อายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๐ อายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๕ อายุ ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๕ อายุ มากกว่า ๖๐ ปี จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๕ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา / ปวส. จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕๐ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๕ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๕ มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๕ มีการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน ๒๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๕ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๐ มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๐ มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๐ มีรายได้ต่อเดือน ๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๕ มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๕ มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๐ ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๐ มีอาชีพเกษตรกร จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๐ มีอาชีพนิสิต/นักศึกษา จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๕ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๐ มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๕ ตามลำดับ

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง ๑. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ๔. ด้านนโยบาย ๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง
โดยภาพรวม

(n=๔๐๐)

การตัดสินใจทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร	๓.๘๒	๐.๗๗	มาก
๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง	๓.๖๗	๐.๘๔	มาก
๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง	๓.๗๓	๐.๘๘	มาก
๔. ด้านนโยบาย	๔.๕๑	๐.๙๑	มากที่สุด
๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง	๔.๔๗	๐.๓๗	มาก
รวม	๔.๐๔	๐.๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า การตัดสินใจทางการเมือง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D. = ๐.๕๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านนโยบาย ($\bar{X} = ๔.๕๑$, S.D. = ๐.๙๑) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง ($\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D. = ๐.๓๗) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = ๐.๗๗) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ($\bar{X} = ๓.๗๓$, S.D. = ๐.๘๘) และด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ($\bar{X} = ๓.๖๗$, S.D. = ๐.๘๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง
จำแนกเป็นรายด้าน

(n=๔๐๐)

การตัดสินใจทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร			
๑. ผู้สมัครมีความน่าเชื่อถือ และ ซื่อสัตย์สุจริต	๓.๕๑	๐.๙๓	มาก
๒. ผู้สมัครมีประสบการณ์ในการบริหารหรือการทำงาน ในด้านการเมือง	๓.๘๐	๐.๙๒	มาก
๓. ผู้สมัครมีความสามารถในการเป็นผู้นำ	๔.๑๔	๑.๐๕	มาก
ภาพรวม	๓.๘๒	๐.๗๗	มาก
๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง			
๑. พรรคการเมืองมีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ และได้รับ ความไว้วางใจจากประชาชน	๓.๖๖	๑.๐๔	มาก
๒. พรรคการเมืองมีทัศนคติและจุดยืนที่สอดคล้องกับ ค่านิยมและความเชื่อของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	๓.๖๔	๐.๙๗	มาก
๓. พรรคการเมืองมีผลงานในอดีต ที่ประสบความสำเร็จ หรือเป็นที่น่าพอใจ	๓.๗๒	๐.๙๓	มาก
ภาพรวม	๓.๖๗	๐.๘๔	มาก
๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง			
๑. ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับกลุ่ม การเมืองอื่นๆ	๓.๖๑	๑.๑๐	มาก
๒. พรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับชุมชนหรือกลุ่ม ประชาชน	๓.๖๐	๑.๒๓	มาก
๓. พรรคการเมืองมีความสัมพันธ์ทางการเมืองในระดับ ท้องถิ่น	๓.๙๙	๐.๙๓	มาก
ภาพรวม	๓.๗๓	๐.๘๘	มาก

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง
จำแนกเป็นรายด้าน (ต่อ)

(n=๔๐๐)

การตัดสินใจทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๔. ด้านนโยบาย			
๑. นโยบายที่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	๔.๓๒	๐.๕๗	มาก
๒. นโยบายที่พรรคการเมืองเสนอมีการรับฟังความเห็นจากประชาชน	๔.๕๐	๐.๕๓	มาก
๓. นโยบายที่พรรคเสนอมีความแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่น	๔.๗๑	๒.๕๗	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๕๑	๐.๙๑	มากที่สุด
๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง			
๑. พรรคการเมืองมีการใช้ ช่องทางประชาสัมพันธ์อย่างครอบคลุมและเข้าถึงประชาชน	๔.๕๑	๐.๕๔	มากที่สุด
๒. พรรคการเมืองใช้ โซเชียลมีเดีย หรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์	๔.๔๔	๐.๕๒	มาก
๓. พรรคการเมืองใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี ของพรรคและผู้สมัคร	๔.๔๘	๐.๕๒	มาก
ภาพรวม	๔.๔๗	๐.๓๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า กับการตัดสินใจทางการเมือง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D. = ๐.๕๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านนโยบาย ($\bar{X} = ๔.๕๑$, S.D. = ๐.๙๑) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง ($\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D. = ๐.๓๗) ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D. = ๐.๗๗) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ($\bar{X} = ๓.๗๓$, S.D. = ๐.๘๘) และด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ($\bar{X} = ๓.๖๗$, S.D. = ๐.๘๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

๓) ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง ๑. ด้านผู้ส่งสาร ๒. ด้านสาร ๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร ๔. ด้านผู้รับสาร ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง
โดยภาพรวม

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านผู้ส่งสาร	๓.๒๙	๑.๐๗	ปานกลาง
๒. ด้านสาร	๓.๕๑	๐.๘๘	มาก
๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร	๓.๖๓	๐.๖๕	มาก
๔. ด้านผู้รับสาร	๓.๘๘	๐.๗๗	มาก
รวม	๓.๕๘	๐.๗๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การตัดสินใจทางการเมือง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๘, S.D. = ๐.๗๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านผู้รับสาร ($\bar{X}$ = ๓.๘๘, S.D. = ๐.๗๗) ด้านช่องทางการสื่อสาร ($\bar{X}$ = ๓.๖๓, S.D. = ๐.๖๕) ด้านสาร ($\bar{X}$ = ๓.๕๑, S.D. = ๐.๘๘) และด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X}$ = ๓.๒๙, S.D. = ๑.๐๗) ($\bar{X}$ = ๓.๖๗, S.D. = ๐.๘๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
จำแนกเป็นรายด้าน

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านผู้ส่งสาร			
๑. ผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือและความสามารถ ในการสื่อสารนโยบายของพรรค มีความเข้าใจในประเด็นทางการเมือง	๓.๔๙	๑.๒๒	ปานกลาง
๒. ผู้ส่งสารมีบุคลิกภาพและท่าทีที่เป็นมิตร และเข้าถึงได้ง่าย	๓.๒๘	๑.๑๕	ปานกลาง
๓. ผู้ส่งสารมีความสามารถในการโน้มน้าว และกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง	๓.๑๑	๑.๐๗	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๒๙	๑.๐๗	ปานกลาง
๒. ด้านสาร			
๑. พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอ มีความชัดเจนและตรงประเด็นประชาชนสามารถเข้าใจ	๓.๔๐	๑.๒๕	ปานกลาง
๒. พรรคการเมืองสื่อถึงความคิดสร้างสรรค์และใหม่ ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาประเทศ	๓.๗๐	๐.๙๐	มาก
๓. พรรคการเมืองนำเสนอให้กับประชาชนและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี	๓.๔๒	๑.๑๓	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๕๑	๐.๘๘	มาก

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
จำแนกเป็นรายด้าน

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร			
๑. พรรคการเมืองใช้ โซเชียลมีเดีย หรือสื่อออนไลน์ เพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายหลากหลาย เช่น วัยรุ่นหรือผู้สูงอายุได้	๓.๒๒	๑.๐๕	ปานกลาง
๒. พรรคการเมืองหรือผู้สมัครมีการใช้ สื่อดั้งเดิม เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ในการสื่อสาร	๓.๕๗	๑.๐๘	มาก
๓. พรรคการเมืองใช้ กิจกรรมภาคสนาม เช่น การเดินหาเสียง การประชุมชุมชน หรือกิจกรรมทางการเมืองในชุมชน เพื่อเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ	๔.๑๐	๐.๗๙	มาก
ภาพรวม	๓.๖๓	๐.๖๕	มาก
๔. ด้านผู้รับสาร			
๑. ผู้รับสารสามารถ เข้าใจสารหรือนโยบาย ที่พรรคการเมืองนำเสนอได้ชัดเจน	๓.๙๘	๐.๘๘	มาก
๒. ผู้รับสารมีการตรวจสอบข้อมูล หรือพิจารณาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบก่อนตัดสินใจตัดสินใจ	๓.๘๑	๐.๘๑	มาก
๓. ผู้รับสารสามารถวิพากษ์วิจารณ์และวิเคราะห์ สารที่ได้รับจากพรรคการเมือง	๓.๘๕	๐.๙๙	มาก
รวม	๓.๘๘	๐.๗๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การสื่อสารทางการเมือง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. = ๐.๗๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านผู้รับสาร ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๗๗) ด้านช่องทางการสื่อสาร ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D. = ๐.๖๕) ด้านสาร ($\bar{X} = ๓.๕๑$, S.D. = ๐.๘๘) และด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X} = ๓.๒๙$, S.D. = ๑.๐๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

๓) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักวจีสุจริต ๔

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา) ดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักวจีสุจริต ๔

โดยภาพรวม

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. สัจจวาจา (พูดจริง)	๔.๓๓	๐.๖๕	มาก
๒. อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)	๔.๒๕	๐.๖๕	มาก
๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน)	๔.๒๔	๐.๗๓	มาก
๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา)	๓.๑๑	๑.๑๑	ปานกลาง
รวม	๓.๙๘	๐.๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การตัดสินใจทางการเมือง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๘, S.D. = ๐.๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ สัจจวาจา (พูดจริง) ($\bar{X}$ = ๔.๓๓, S.D. = ๐.๖๕) อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ($\bar{X}$ = ๔.๒๕, S.D. = ๐.๖๕) สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ($\bar{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = ๐.๗๓) และมันทภาสา (พูดด้วยปัญญา) ($\bar{X}$ = ๓.๑๑, S.D. = ๑.๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักวจีสุจริต ๔
จำแนกเป็นรายด้าน

(n=๔๐๐)

หลักวจีสุจริต ๔	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. สัจจวาจา (พูดจริง)			
๑. พรรคการเมืองมีการนำเสนอนโยบายที่เป็นไปได้จริง	๔.๒๗	๐.๘๖	มาก
๒. พรรคการเมืองนำเสนอมีความโปร่งใสและสามารถ ตรวจสอบ ประชาชนสามารถยืนยันความถูกต้องของ ข้อมูลที่นำเสนอได้	๔.๔๒	๐.๗๑	มาก
๓. พรรคการเมืองมีการเปิดเผย ผลลัพธ์ ของการ ดำเนินงานในอดีตอย่างตรงไปตรงมา	๔.๓๐	๐.๗๓	มาก
ภาพรวม	๔.๓๓	๐.๖๕	มาก
๒. อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)			
๑. ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีการใช้ถ้อยคำที่สุภาพ และไม่ใช้คำพูดที่เสียดสีหรือโจมตีคู่แข่งในการหาเสียง	๔.๒๑	๐.๘๖	มาก
๒. พรรคการเมืองนำเสนอมีการสื่อสารที่สร้างสรรค์ และไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งหรือแบ่งแยกในสังคม	๔.๓๗	๐.๘๒	มาก
๓. พรรคการเมืองสามารถแสดงความเห็นต่างจากคู่แข่ง ได้โดยไม่ใช้คำพูดที่ทำลายชื่อเสียงของกันและกัน	๔.๑๗	๐.๖๗	มาก
ภาพรวม	๔.๒๕	๐.๖๕	มาก

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักวจีสุจริต ๔
จำแนกเป็นรายด้าน

(n=๔๐๐)

หลักวจีสุจริต ๔	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน)			
๑. ผู้สมัครใช้ภาษาที่สุภาพและมีการพูดจาอ่อนหวาน เป็นผู้นำที่น่าศรัทธาและไว้วางใจ	๓.๙๘	๑.๐๐	มาก
๒. ผู้สมัครใช้คำพูดที่นุ่มนวลสร้างความสัมพันธ์และผูกพันทางอารมณ์กับประชาชน	๔.๓๑	๐.๘๒	มาก
๓. ผู้สมัครพูดชัดเจนสื่อสารนโยบายเข้าใจง่ายทำให้ประชาชนเข้าใจนโยบายและเป้าหมายของผู้สมัครได้ดี	๔.๔๓	๐.๗๓	มาก
ภาพรวม	๔.๒๔	๐.๗๓	มาก
๔. มั่นทภาษา (พูดด้วยปัญญา)			
๑. ผู้สมัครพูดด้วยปัญญาแสดงถึงความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง	๓.๔๔	๑.๐๘	ปานกลาง
๒. ผู้สมัครสามารถอธิบายนโยบายได้อย่างละเอียด ชัดเจน และเข้าใจง่าย ทำให้ประชาชนสามารถมองเห็นภาพว่าแต่ละนโยบายจะสามารถแก้ปัญหา หรือพัฒนาสังคมได้	๓.๐๒	๑.๓๔	ปานกลาง
๓. ผู้สมัครสามารถนำเสนอวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนได้อย่าง สมเหตุสมผล ทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง	๒.๘๗	๑.๓๑	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๑๑	๑.๑๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า กกับการสื่อสารทางการเมือง หลักวจีสุจริต ๔ โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๘, S.D. = ๐.๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับดังนี้ สัจจวาจา (พูดจริง) ($\bar{X}$ = ๔.๓๓, S.D. = ๐.๖๕) อปิสุนาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ($\bar{X}$ = ๔.๒๕, S.D. = ๐.๖๕) สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ($\bar{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = ๐.๗๓) และม้นทภาษา (พูดด้วยปัญญา) ($\bar{X}$ = ๓.๑๑, S.D. = ๑.๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบผลการศึกษาดังนี้

๔) สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนชื่อตัวแปรและค่าสถิติ เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความกระชับ สะดวก และเข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ยกกำลังสอง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F – distribution
SE_{est}	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Total_X1	แทน	การสื่อสารทางการเมือง
Total_X2	แทน	หลักจริยธรรม ๔
Total_Y	แทน	การตัดสินใจทางการเมือง
SUM_A	แทน	ด้านผู้ส่งสาร
SUM_B	แทน	ด้านสาร
SUM_C	แทน	ด้านช่องทางการสื่อสาร
SUM_D	แทน	ด้านผู้รับสาร
SUM_E	แทน	สัจจวาจา (พูดจริง)
SUM_F	แทน	อุปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)
SUM_G	แทน	สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน)
SUM_H	แทน	มนตภาษา (พูดด้วยปัญญา)
SUM_I	แทน	ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร
SUM_J	แทน	ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง
SUM_K	แทน	ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง
SUM_L	แทน	ด้านนโยบาย

SUM_M แทน ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง

$\hat{Y}$ แทน ค่าพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Z}_y$ แทน ค่าพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรีในรูปคะแนนมาตรฐาน

Durbin – Watson แทนค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อน

๕) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อใช้สร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในการส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสื่อสารทางการเมืองกับหลักจริยธรรม ๔ และตัวแปรการตัดสินใจทางการเมือง

	SUM_A	SUM_B	SUM_C	SUM_D	SUM_E	SUM_F	SUM_G	SUM_H	Total_X1	Total_X2	Total_Y
SUM_A	1										
SUM_B	.813**	1									
SUM_C	.595**	.576**	1								
SUM_D	.438**	.614**	.445**	1							
SUM_F	.391**	.547**	.309**	.547**	.583**	1					
SUM_G	.213**	.444**	.179**	.714**	.677**	.654**	1				
SUM_H	.630**	.591**	.610**	.496**	.212**	.463**	.340**	1			
Total_X1	.890**	.921**	.758**	.733**	.343**	.540**	.456**	.699**	1		
Total_X2	.485**	.629**	.449**	.767**	.725**	.832**	.813**	.740**	.693**	1	
Total_Y	.475**	.519**	.385**	.606**	.445**	.526**	.643**	.639**	.596**	.746**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า การสื่อสารทางการเมือง และหลักจริยธรรม ๔ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรีทุกด้าน โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองและหลักจริยธรรม ๔ มีความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าอยู่ระหว่าง (.๑๗๙-.๘๙๐) ถือว่าบางคู่มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity จึงต้องมีการทดสอบ (Collinearity Statistics) โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor : VIF) ดังตารางที่ ๔.๘

ตารางที่ ๔.๘ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของการสื่อสารทางการเมือง และหลักจริยธรรม ๔

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
การสื่อสารทางการเมือง		
๑. ด้านผู้ส่งสาร	.264	3.787
๒. ด้านสาร	.230	4.342
๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร	.508	1.968
๔. ด้านผู้รับสาร	.275	3.637
หลักจริยธรรม ๔		
๑. สัจจวาจา (พูดจริง)	.389	2.572
๒. อปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)	.416	2.404
๓. สันตวาจา (พูดอ่อนหวาน)	.332	3.014
๔. มั่นตภาสา (พูดด้วยปัญญา)	.458	2.185

ตารางที่ ๔.๘ พบว่า ดัชนีบอกภาวะร่วมเส้นตรงพหุคูณ ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ได้ค่าระหว่าง .๒๓๐ - .๕๐๘ ซึ่งมากกว่าค่าที่กำหนดไว้คือ .๑๙๐ และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าระหว่าง ๑.๙๖๘-๔.๓๔๒ ซึ่งมีค่าไม่เกิน ๕.๓ การสื่อสารทางการเมืองและหลักจริยธรรม ๔ ทุกด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิดปัญหา Multicollinearity จึงสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ การกล่อมเกล้าทางการเมือง อย่างน้อย ๑ ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง อย่างน้อย ๑ ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษา คือ ๑. ด้านผู้ส่งสาร ๒. ด้านสาร ๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร ๔. ด้านผู้รับสาร

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัวแปร แล้วสามารถอธิบายความของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๙ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๙ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของหลักวิธีสุจริต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

การสื่อสารทางการเมือง	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	2.399	.100		24.037**	.000
ด้านผู้รับสาร (SUM_D)	.321	.028	.493	11.614**	.000
ด้านผู้ส่งสาร (SUM_A)	.121	.020	.259	6.109**	.000

Multiple R = .650^b R² = .422 Adjusted R² = .419 Std. Error = .380

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ตัวแปรการสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มี ๒ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ ด้านผู้รับสาร ด้านผู้ส่งสาร และพบว่ามี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ ด้านสารและด้านช่องทางการสื่อสาร

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๖๕๐ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) เท่ากับ .๔๒๒ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .๔๑๙ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๓๘๐ แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๔๑.๙ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.399 + .321(\text{SUM_D}) + .121(\text{SUM_A})$$

$$Z_Y = .493Z_{(\text{SUM_D})} + .259Z_{(\text{SUM_A})}$$

สมมติฐานที่ ๒ หลักวีสัจจิต ๔ ประกอบด้วย ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปิสุนาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) ๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา) อย่างน้อย ๑ ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับหลักวีสัจจิต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise ซึ่งมีตัวแปรที่ศึกษา คือ ๑. ด้านผู้ส่งสาร ๒. ด้านสาร ๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร ๔. ด้านผู้รับสาร รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๐ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของหลักวีสัจจิต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักวีสัจจิต ๔	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.979	.093		21.321**	.000
สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) (SUM_G)	.329	.023	.481	14.506**	.000
มนตภาสา (พูดด้วยปัญญา) (SUM_H)	.215	.015	.475	14.321**	.000

Multiple R = .783^b R² = .613 Adjusted R² = .611 Std. Error = .311

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ตัวแปรหลักวีสัจจิต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มี ๒ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) มนต์ภาสา (พูดด้วยปัญญา) และพบว่ามี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ สัจจวาจา (พูดจริง) และอปิสุนาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๗๘๓ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) เท่ากับ .๖๑๓ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ .๖๑๑ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๓๑๑ แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๖๑.๑ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.979 + .329(\text{SUM_G}) + .215(\text{SUM_H})$$

$$Z_Y = .481Z_{(\text{SUM_G})} + .475Z_{(\text{SUM_H})}$$

๖) ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้ส่งสาร ๒) ด้านสาร ๓) ด้านช่องทางการสื่อสาร และ ๔) ด้านผู้รับสาร โดยจากการสัมภาษณ์ พบผลสัมภาษณ์ ดังนี้

๑. ด้านผู้ส่งสาร

๑) ผู้สมัครมีความน่าเชื่อถือมีประวัติความเป็นมาชัดเจน มีผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชนและมีการแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ทำให้เกิดความไว้วางใจของประชาชนมากกว่า หากผู้สมัครดูไม่น่าเชื่อถือทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลังเลอาจไม่เลือกได้^{๖๖}

๒) เป็นผู้มีความสามารถในการเรื่องของการสื่อสาร มีวิธีในการสื่อสารถึงนโยบายของผู้สมัครทำให้มีผลต่อความเข้าใจในการยอมรับของประชาชน ผู้สมัครสื่อสารให้เห็นถึงภาพชัดเจน เข้าใจง่าย อีกทั้งสามารถตอบคำถามหรือข้อกังวลของประชาชนได้อย่างตรงไปตรงมา ทำให้ประชาชนสนับสนุนมากขึ้น^{๖๗}

๓) มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้นำที่มีความจริงใจพูดตรงไปตรงมา มีความเข้มแข็งจริงจัง มีความสุภาพ กล่าวที่จะพูดอีกทั้งยังเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย ไม่มีพิธีรีตองหรือเจ้ายศเจ้าอย่าง ประชาชนสามารถเข้าถึงไม่ยาก มีความเรียบง่ายกลมกลืนเข้ากับกับประชาชนได้เป็นอย่างดี^{๖๘}

๔) มีสัมพันธภาพอันดีของนักการเมืองที่มีต่อประชาชน มีอัธยาศัยไมตรีจิตที่ดีในการแสดงความยินดี การรับฟังทุกปัญหาหรือความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเมื่อประชาชนที่ร้องขอมา^{๖๙}

๕) มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานเพื่อประชาชน มีความเป็นธรรมชาติไม่ประดิษฐ์ปรุงแต่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด การวางตัว รู้ เข้าใจ และปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชน

^{๖๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๖๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๖๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๖๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

อย่างเต็มความสามารถ อาสาทำเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนโดยไม่ต้องรอให้ประชาชนร้องขอ^{๗๐}

๖) การสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างนักการเมืองและประชาชนในพื้นที่ มีการพูดคุยทำความเข้าใจในทุกเรื่องทุกนโยบายที่จะทำ มีการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างถี่ถ้วน มีการถามความคิดเห็นก่อนดำเนินงานใด ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนใน รวมถึงมีการอภิปรายหาข้อเสนอใหม่ ๆ รวมถึงข้อสรุปที่เป็นประโยชน์และพึงพอใจต่อทุกฝ่าย^{๗๑}

๗) มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีวิธีสื่อสารที่เข้าใจง่าย ไม่ใช้ภาษาวิชาการ มีการสรุปให้กระชับ เพื่อสื่อสารแนวทงนโยบาย การบริหารจัดการ การพัฒนา การแก้ไขปัญหา หรือเรื่องอื่น ๆ แก่ประชาชนได้รับทราบและหาข้อสรุปร่วมกัน^{๗๒}

๘) ผู้สมัครนำเสนอวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจนและน่าสนใจ ที่ตรงกับความต้องการของประชาชนที่จะได้รับการสนับสนุนต่อไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะพิจารณาว่าผู้สมัครสามารถนำพาชุมชนหรือประเทศไปในทิศทางที่ต้องการได้หรือไม่^{๗๓}

๙) การสร้างเสริมจิตสาธารณะให้กับประชาชนให้เกิดการช่วยกันสอดส่องดูแลสาธารณะประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานทางการเมืองทุกระดับ เพื่อคงไว้ซึ่งแนวปฏิบัติหรือทรัพย์สินส่วนรวมให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยาวนาน เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณภาษีของแผ่นดิน^{๗๔}

๑๐) ผู้สื่อสารต้องแสดงให้เห็นถึงการทำงานเป็นทีมหรือการมีเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายทางด้านเครือข่ายทางด้านเครือญาติ เครือข่ายทางวิชาชีพ เครือข่ายทางสถาบันการศึกษาหรือความเป็นศิษย์เก่าต่าง ๆ เพื่อสร้างจุดร่วมให้เกิดขึ้นในการสื่อสารกับประชาชน รวมถึงทีมงานที่เกี่ยวข้องว่าจะสามารถทำงานหรือประสานงานร่วมกันภายในเครือข่ายได้อย่างราบรื่น^{๗๕}

^{๗๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๑๑) การลดความขัดแย้ง สร้างความสามัคคีปรองดอง เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความเบียดเบียนที่เกิดจากการโจมตีกันไปมาหรือการสร้าง ความขัดแย้งกัน หาวิธีแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมหรือเรื้อรังมานาน หรือมุ่งไปที่การสร้าง ความเข้าใจระหว่างกันจะดีที่สุด^{๗๖}

๑๒) การใช้ศาสนาเข้ามาประกอบในการสื่อสารกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการใช้หลักธรรมต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการสื่อสาร หรือใช้กิจกรรมทางศาสนาให้เป็นพื้นที่ทางสังคมที่นักการเมืองได้ทำกิจกรรมร่วมกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดที่มีชื่อเสียงอันดีในเรื่องพุทธศาสนา นักการเมืองเองก็ควรปฏิบัติตนให้ใกล้ชิดกับศาสนาหรือเคารพต่อสิ่งที่ประชาชนให้ความเคารพศรัทธา การทำกิจกรรมตามจารีตประเพณีร่วมกับประชาชนเป็นการสร้างความใกล้ชิดผูกพันระหว่างกัน และควรปฏิบัติแบบเดียวกันกับศาสนาอื่น ๆ^{๗๗}

๑๓) ผู้ส่งสารจะต้องเป็นผู้บุคลิกมีความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาชน ไม่ว่าจะป็นด้านความรู้ ด้านความสามารถ อีกทั้งประวัติการทำงานของผู้สมัครที่ผ่านมา พร้อมทั้งต้องมีความซื่อสัตย์และเป็นผู้ที่มีภาพลักษณ์ที่ดีมีผลอย่างมากในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง^{๗๘}

๑๔) เป็นคนมีความรู้รวมถึงต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนโยบายและปัญหาของ ประเทศ จะได้รับการยอมรับจากประชาชน มีทักษะในการอธิบายประเด็นซับซ้อนให้เข้าใจง่ายมีความสำคัญเช่นกัน^{๗๙}

๑๕) ความสามารถในการพูด ทั้งการแสดงออก การใช้ภาษา และการปรับบุคลิกการสื่อสารให้เข้ากับผู้ฟัง ผู้ส่งสารที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจน มีพลัง และกระตุ้นให้ประชาชนรู้สึกถึงความสำคัญของประเด็นนั้น ๆ จะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง^{๘๐}

สรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองด้านผู้ส่งสาร ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งด้านผู้ส่งสารต้องมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องนโยบายสาธารณะและปัญหาของ ประเทศ บุคลิกภาพของผู้ส่งสารที่เป็นกันเองและสามารถเข้าถึงได้ ความสามารถในการพูด การแสดงออก การใช้ภาษา ผู้ส่งสารที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจน มีพลัง และกระตุ้นให้ประชาชนรู้สึกถึงความสำคัญของประเด็นนั้น ๆ จะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คุณสมบัติ

^{๗๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

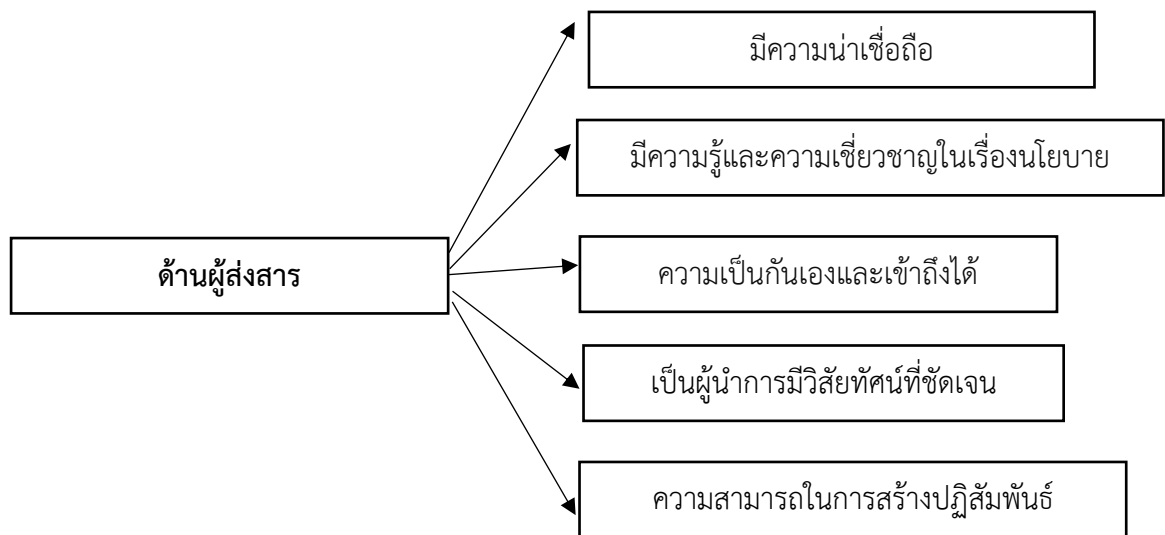
^{๗๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๗๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๘๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

ของความเป็นผู้นำ มีความมั่นใจ การตัดสินใจที่เฉียบขาด และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน อีกทั้งสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจและใกล้ชิดกับประชาชน จะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในนโยบายหรือทิศทางของพรรค

แผนภาพที่ ๔.๖ ด้านผู้ส่งสาร

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมลลี บุญเรือง

๒. ด้านสาร

๑) เรื่องสิ่งที่พูดคุยนั้นควรพิจารณาคำพูดที่ง่าย ๆ ผู้คนสามารถเข้าใจได้ทุกกลุ่มทุกระดับการศึกษา ใช้ภาษาปกติทั่วไปที่ชาวบ้านเข้าใจได้ หากเนื้อหาหายากหรือซับซ้อนเกินไปอาจจะทำให้เกิดบรรยากาศของความไม่เข้าใจจนนำไปสู่ความเบื่อหน่ายในการพูดคุยรับฟังได้^{๘๑}

๒) เนื้อหาการสื่อสารที่สนุกสนานจะช่วยให้ผู้ฟังหรือประชาชนจดจำและเข้าใจได้ง่าย นักการเมืองควรสามารถใช้มุกตลกสร้างบรรยากาศได้ มีการเปรียบเปรยอุปมาอุปไมยง่าย ๆ เพื่อเปรียบเทียบให้ประชาชนเห็นภาพได้ชัดเจน^{๘๒}

๓) ประชาชนไม่ได้ต้องการนักการเมืองที่พูดเก่งเพียงอย่างเดียว แต่หากเรื่องที่พูดหรือเนื้อหาที่สร้างความสนใจและจดจำได้เป็นอย่างดี บางครั้งการพูดน้ำไหลไฟดับอย่างเดียวอาจจะสร้าง

^{๘๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

ความสนใจได้เพียงชั่วครู่ชั่วคราว อาจจะมีการใช้สื่อหรือวิธีการอื่นมาประกอบด้วย เช่น การสาธิต การทำชาร์ต แผ่นพับ หรือใช้คลิปวิดีโอหรือรูปภาพต่าง ๆ^{๘๓}

๕) สิ่งที่ดีมากอย่างหนึ่งคือการให้ประชาชนร่วมสื่อสารด้วย จะได้เนื้อหาสาระที่น่าสนใจ เพราะเนื้อหาในการพูดการสื่อสารจากประชาชนด้วยกันเองจะชัดเจนและตอบโจทย์ได้มากกว่า^{๘๔}

๖) การเปิดโอกาสให้มีการเสนอความคิดเห็นจากหลายภาคส่วนโดยเฉพาะจากชาวบ้าน เป็นสิ่งที่นักการเมืองควรให้ความสำคัญและจัดให้มีขึ้น เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากสภาพจริงและครอบคลุม^{๘๕}

๗) ว่าด้วยเรื่องสารก็คือเนื้อหาสาระ ก่อนจะสื่อสารออกไปต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนเสมอ ไม่ใช่ใช้ข้อมูลที่คลุมเครือ กำกวม ที่อาจจะสร้างปัญหาทั้งระหว่างการสื่อสารและภายหลังการสื่อสาร ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีได้^{๘๖}

๘) หากได้รับข้อมูลใดมาแต่ไม่มั่นใจไม่ควรแสดงความคิดเห็นหรือสื่อสารออกไป ควรพิจารณาข้อมูลนั้นให้ถี่ถ้วนก่อน และควรยอมรับในความไม่มั่นใจนั้นและขอเวลาเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในแนชัดเสียก่อน เมื่อมั่นใจแล้วจึงค่อยแจ้งหรือสื่อสารในภายหลังเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดเสียหายจากการสื่อสารบนข้อมูลที่มีความคลุมเครือ^{๘๗}

๙) ข้อมูลที่ถูกนำมาใช้เพื่อบอกกล่าวสื่อสารไปยังประชาชนควรมีการเรียบเรียงอย่างดี กำหนดโครงสร้างเนื้อหาก่อน-หลังให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่กระโดดไปกระโดดมาจนสร้างความสับสน หากทำส่วนนี้ได้ดีจะถือว่าผู้นั้นมีความคิดที่เป็นระบบระเบียบ มีการเตรียมตัวมาอย่างดี^{๘๘}

๑๐) มีการใช้สื่อที่สะดุดตา สวยงามทั้งรูปลักษณ์ทั่วไป การใช้สีสันทดสวย เอฟเฟกต์ต่าง ๆ การมองเห็นได้ง่ายและดึงดูดความสนใจได้ รวมถึงสื่อความหมายให้ผู้ฟังผู้ชมได้รวดเร็ว เห็นแล้วเข้าใจได้ทันทีหรือทำให้อยากรู้มากขึ้น^{๘๙}

^{๘๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

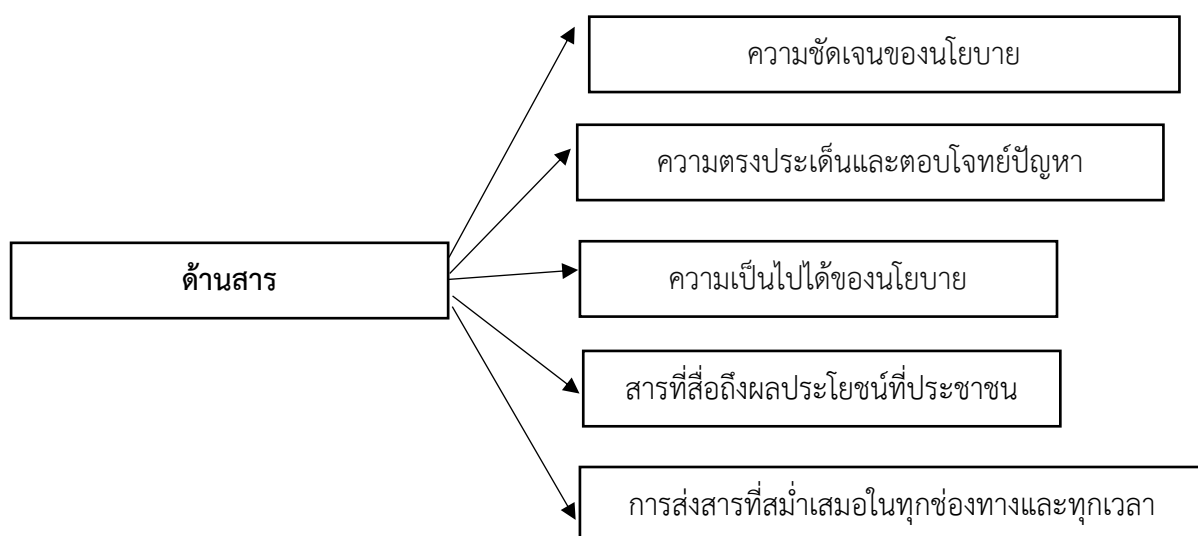
^{๘๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๘๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๑๑) เนื้อหาของการสื่อสารควรมีความหลากหลาย ไม่พูดเรื่องเดียวหรือเรื่องเดิมซ้ำ ๆ ไม่วกไปวนมา สามารถหยิบยกประเด็นที่อยู่ในความสนใจของชาวบ้านมาพูดคุยได้ นักการเมืองเองก็ต้องมีความรู้รอบตัว ควรจะตอบประเด็นซักถามได้ในเบื้องต้น^{๙๐}

๑๒) การสื่อสารถึงประโยชน์ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องการเห็นว่าผลลัพธ์ที่ได้รับจากนโยบายที่เสนอนั้นสามารถวัดผลได้จริง สารที่สื่อถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับในระยะสั้นและระยะยาว จะสร้างแรงจูงใจให้พวกเขาสนับสนุน^{๙๑}

สรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองด้านผู้ส่งสาร ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งด้านสาร สารที่ส่งออกมาควรมีความชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถรับรู้และเข้าใจถึงนโยบายหรือจุดยืนของพรรคได้อย่างถูกต้อง สารที่ตรงประเด็นและปัญหาหรือความต้องการของประชาชน สารที่แสดงถึงนโยบายที่เป็นไปได้จริงและสามารถปฏิบัติได้ สารต้องมีความสม่ำเสมอและไม่ขัดแย้งกันในทุกครั้งที่ถูกสื่อสาร สารที่แสดงถึงความโปร่งใสและความซื่อสัตย์ของพรรคหรือผู้สมัคร จะช่วยสร้างความไว้วางใจจากประชาชน

แผนภาพที่ ๔.๗ ด้านสาร

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

^{๙๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร

๑) ช่องทางการสื่อสาร ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจไปเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ พรรคการเมืองสามารถเลือกใช้หลายช่องทางการสื่อสารเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยแต่ละช่องทางมีบทบาทและความสำคัญ^{๙๒}

๒) ช่องทางออนไลน์ Line, Facebook, Twitter, Instagram, Tiktok ผู้คนใช้กันเยอะเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้จำนวนมากอย่างกว้างขวางไม่ว่าจะอยู่พื้นที่ไหน เข้าถึงได้หลายกลุ่ม และสื่อสารได้รวดเร็วมาก และมีการส่งต่อหรือกระจายข้อมูลระหว่างกันที่รวดเร็วมาก^{๙๓}

๓) แม้ช่องทางออนไลน์จะได้รับความนิยม แต่กับประชาชนในหลายพื้นที่ก็ยังต้องอาศัยการสื่อสารด้วยวิธีดั้งเดิม เช่น วิทยุชุมชน แผ่นพับ ป้ายประกาศ หนังสือพิมพ์ รวมถึงหอกระจายข่าว/เสียงตามสายในหมู่บ้าน^{๙๔}

๔) ช่องทางด้านวัฒนธรรมก็เป็นอีกหนึ่งการสื่อสารที่น่าสนใจ เป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ในวงกว้าง สร้างการรับรู้ได้อย่างทั่วถึงโดยใช้การสื่อสารผ่านงานบุญ งานประเพณี หรือวัฒนธรรม ตลอดจนจารีต/ความบันเทิงพื้นบ้าน เป็นช่องทางที่ประชาชนเปิดรับได้ง่ายช่องทางหนึ่งเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สร้างความรื่นเริงให้แก่ประชาชน^{๙๕}

๕) ช่องทางหนึ่งที่ยังใช้ได้ผลมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือ การใช้รถกระจายเสียงไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นอีกช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงและกระตุ้นความสนใจได้ดี อีกทั้งสามารถกระจายเสียงได้ไกล แต่ละบ้านมีระยะที่ห่างกัน การใช้รถกระจายเสียงจะทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ได้ผ่านเสียงแม้จะอยู่ห่างไกลออกไป^{๙๖}

๖) ช่องทางการสื่อสารง่าย ๆ อีกประการคือ การบอกปากต่อปาก การใช้เครือข่ายชาวบ้าน ผู้นำชุมชน หรือเครือข่ายที่สร้างจุดร่วมกับชาวบ้านในการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับงานของภาครัฐ ตลอดจนให้เพื่อหาเสียงหรือสื่อสารผลงานในช่วงที่มีการเลือกตั้ง^{๙๗}

^{๙๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๙๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๓) มีช่องทางที่สามารถให้ประชาชนในชุมชนสามารถสื่อสาร แจ้งเหตุร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะได้ทั้งส่วนที่เป็นออนไลน์และออฟไลน์ และมีการนำไปหารือหรือไปปฏิบัติรวมถึงแจ้งให้ประชาชนได้ทราบ^{๙๘}

๔) มีช่องทางดั้งเดิมที่ยังนิยมใช้กันเพราะได้ผลดีและสนใจประชาชนได้จำนวนมาก คือ การสื่อสารแบบกลุ่ม ที่คุ้นเคยดีก็คือ การจัดเวทีปราศรัย การอภิปราย หรือการจัดประชุมกลุ่มย่อย ๆ ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในชุมชน^{๙๙}

๕) ปัจจุบันมีรายการโทรทัศน์ชุมชนเยอะมากจากอิทธิพลความสำเร็จของทีวีดาวเทียม จึงเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่น่าสนใจ สามารถทำรายการให้มีความหลากหลายได้ ทั้งในลักษณะของข่าว การให้ความรู้ การแถลงต่าง ๆ และรายการบันเทิง^{๑๐๐}

๑๐) หากมีการค้นพบข้อจำกัดหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางช่องทางการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นช่องทางใด ควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อให้สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และดูแลป้องกันไม่ให้เกิดความชำรุดเสียหาย เช่น เสาส่งสัญญาณ ถนนหนทาง หอประชุม เวทีประชุม อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือ และอื่น ๆ^{๑๐๑}

๑๑) ควรมีการสำรวจพลวัตรของประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอว่าประชาชนในแต่ละชุมชนนั้นชื่นชอบหรือนิยมนับข้อมูลผ่านช่องทางใดมากที่สุด หรือช่องทางใดมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด^{๑๐๒}

๑๒) การจะใช้ช่องทางการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องบูรณาการให้หลากหลาย เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม โดยต้องเข้าใจสภาพความแตกต่างของผู้คนและลักษณะวิถีชีวิตของผู้คนแต่ละพื้นที่หรือแต่ละช่วงวัย^{๑๐๓}

สรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองด้านผู้ส่งสาร ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ช่องทางการสื่อสาร พรรคการเมืองหรือผู้สมัครควรใช้ช่องทางการสื่อสารที่ครอบคลุมผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างทั่วถึง เช่น การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน โซเชียลมีเดีย โทรทัศน์ วิทยุ รวมถึงการสื่อสารในชุมชน

^{๙๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๙๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

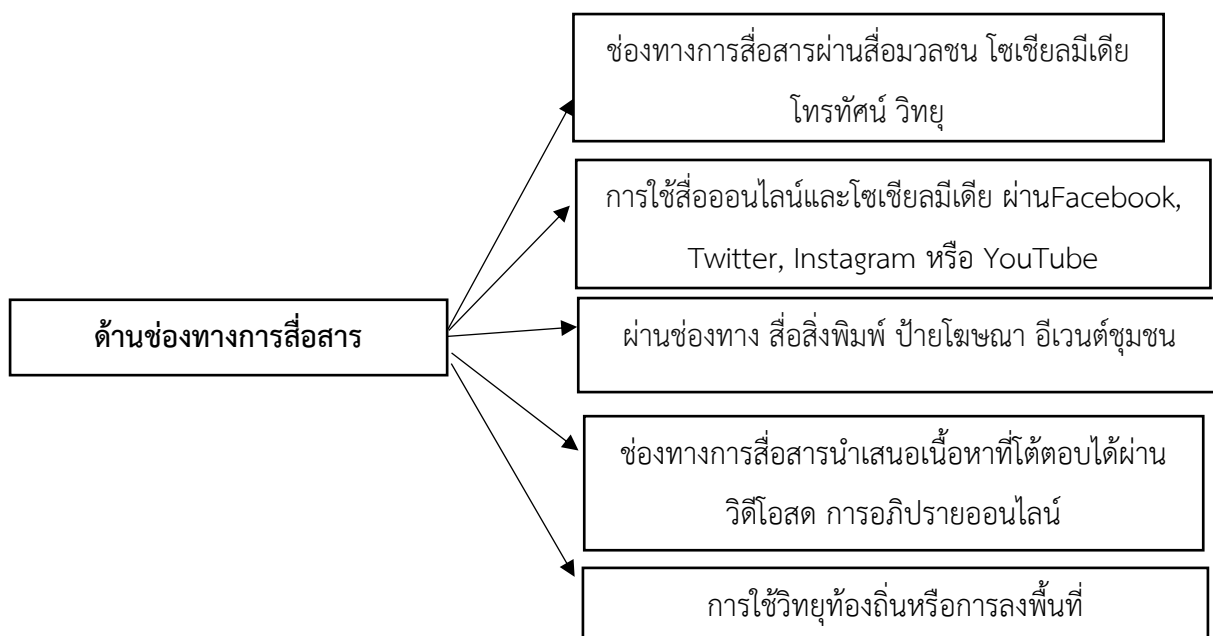
^{๑๐๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

ท้องถิ่น เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย การใช้สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Twitter, Instagram หรือ YouTube การสื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณา อีเวนต์ชุมชน รวมถึงการเข้าถึงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งผ่านกิจกรรมภาคสนาม เช่น การพบปะในชุมชน จะช่วยเพิ่มโอกาสในการได้รับความสนใจและสนับสนุน ช่องทางการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ห่างไกลหรือชุมชนที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล เช่น การใช้วิทยุท้องถิ่น หรือการลงพื้นที่ จะช่วยให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ครบถ้วน

แผนภาพที่ ๔.๘ ด้านช่องทางการสื่อสาร

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๔. ด้านผู้รับสาร

๑) ผู้รับสารเป็นได้ทั้งประชาชน นักการเมืองชุมชน พรรคการเมือง หรือแม้แต่องค์กรภาครัฐ เพราะทั้งสองฝ่ายต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน มีการถามการตอบ หรือให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน มีโอกาสในการเป็นผู้รับสารระหว่างกัน^{๑๐๔}

^{๑๐๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๒) มีความรู้และสามารถเข้าใจการสื่อความต่าง ๆ ที่ได้รับรู้รับฟังมาเป็นอย่างดี แปลความหมายของสารได้อย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาไม่บิดเบือน รวมถึงถ่ายทอดต่อให้คนอื่นเข้าใจได้ด้วย โดยไม่มีการเพิ่มหรือตัดทอนสิ่งที่ได้ยินมา เป็นการถ่ายทอดไปยังผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาตามสารที่ได้รับมาแต่แรกเริ่ม^{๑๐๕}

๓) มีทัศนคติอันดีในการรับฟังผู้อื่น มีความเปิดกว้างไม่ด่วนตัดสินหรือตีตราผู้อื่นโดยอคติส่วนตัว ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หลีกเลี่ยงการไม่เปิดโอกาสหรือกีดกันโอกาสในการสื่อสารเพียงเพราะไม่ชอบหรือไม่คุ้นเคย สามารถเปิดใจเพื่อรับข้อมูลจากหลายฝ่ายได้แม้แต่ฝ่ายที่ตนไม่ชอบ^{๑๐๖}

๔) เป็นผู้มีวิจรรณญาณ สามารถรับฟังสิ่งต่าง ๆ แล้วนำไปไตร่ตรองคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล ไม่หาเหตุผลเพียงเพื่อเอนเอียงเข้าหาความเชื่อของตน หากแต่มีความเชื่อมั่นในข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ได้มากกว่าความนิยมชมชอบหรือกระแสสังคม^{๑๐๗}

๕) มีจุดร่วมทางลักษณะพื้นฐาน ภาษา และวัฒนธรรมเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันที่จะทำให้การสื่อสารระหว่างกันมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะในการสื่อสารกับประชาชน การมีจุดร่วมหรือมีความรู้เรื่องภาษาถิ่นจะทำให้สามารถเข้าใจประชาชนได้ดียิ่งขึ้น^{๑๐๘}

๖) มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงหรือเพื่อยืนยันความรู้ความเข้าใจของตนเองว่าสิ่งที่ได้รับฟังหรือเห็นมานั้นจริงเท็จประการใด เชื่อถือได้หรือไม่ แม้มีหลักฐานก็ต้องพิสูจน์ความจริงเสียก่อน ไม่ปักเชื่อข้อมูลข่าวสารโดยปราศจากหลักฐานที่เป็นจริง^{๑๐๙}

๗) มีส่วนร่วมในการแสดงออกทางความคิดเห็น และแสวงหาโอกาสเพื่อร่วมแสดงออกร่วมสื่อสารเสมอ ถ้าตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบเพื่อไขข้อข้องใจ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาทั้งปัญหาส่วนตัวและส่วนรวม รวมถึงการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์^{๑๑๐}

^{๑๐๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๐๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๐๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๐๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๘) มีการปรับตัวให้เหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อการเปิดรับข้อมูล หรือการสื่อสารที่เข้ามาจากหลากหลายช่องทางและหลากหลายรูปแบบ และสามารถเลือกรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้ รู้ว่าข้อมูลใดจะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้ และคัดกรองข้อมูลที่ไม่เป็นประโยชน์ออกไปได้^{๑๑๑}

๙) รู้เท่าทันการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เป็นเหมือนการมีฟิลเตอร์ไว้กรองข้อมูลที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นประโยชน์ออกไป ไม่ใช่อารมณ์หรืออคติส่วนตัวในการรับรู้ข้อมูลหรือการสื่อสาร ไม่ว่าในสถานการณ์ใด และยอมรับในการรับรู้ข้อมูลของผู้อื่นที่อาจจะแตกต่างจากเรา^{๑๑๒}

๑๐) มีความพร้อมในการรับรู้การสื่อสาร คือพร้อมที่จะรับฟังและคิดวิเคราะห์ตามได้ หากมีความผิดพลาดหรือเข้าใจผิดในการสื่อสารควรรีบแก้ไข หรือทำความเข้าใจใหม่ให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันความเสียหายในการส่งต่อข้อมูลแบบผิด ๆ ที่อาจจะส่งผลเสียในวงกว้างได้^{๑๑๓}

๑๑) เลือกรับข้อมูลหรือการสื่อสารจากช่องทางหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือ สามารถตรวจสอบได้ และพร้อมเปลี่ยนแปลงความคิด ค่านิยม หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้องมากกว่า โดยยึดตามหลักความเชื่อ ๑๐ ประการ คือการพิจารณาก่อนเชื่อ ในพุทธปรัชญาเรื่องกาลามสูตรตามหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า^{๑๑๔}

๑๒) ควรมีการส่งเสริมการเป็นผู้ฟังหรือผู้รับสารที่มีคุณภาพร่วมกันภายในชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนมีการคิดวิเคราะห์ในเรื่องที่ได้ยินได้ฟังมาอย่างมีวิจารณญาณร่วมกัน ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันในทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้ความคิดในหลากหลายมุม^{๑๑๕}

สรุปได้ว่า ว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองด้านผู้ส่งสาร ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งด้านผู้รับสาร ผู้รับสารมีความรู้และความเข้าใจในประเด็นทางการเมือง ผู้รับสารจะตัดสินใจเลือกตั้งโดยยึดตามความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ทางการเมือง ประสบการณ์ทางการเมืองในอดีต พรรคการเมืองหรือผู้สมัครที่ผ่านมา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคหนึ่งมาก่อนมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนพรรคเดิม ทักษะคดีที่ผู้รับสารมีต่อพรรคการเมืองหรือผู้สมัคร เช่น ความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ หรือความชอบส่วนตัว จะมีผลต่อการตัดสินใจ

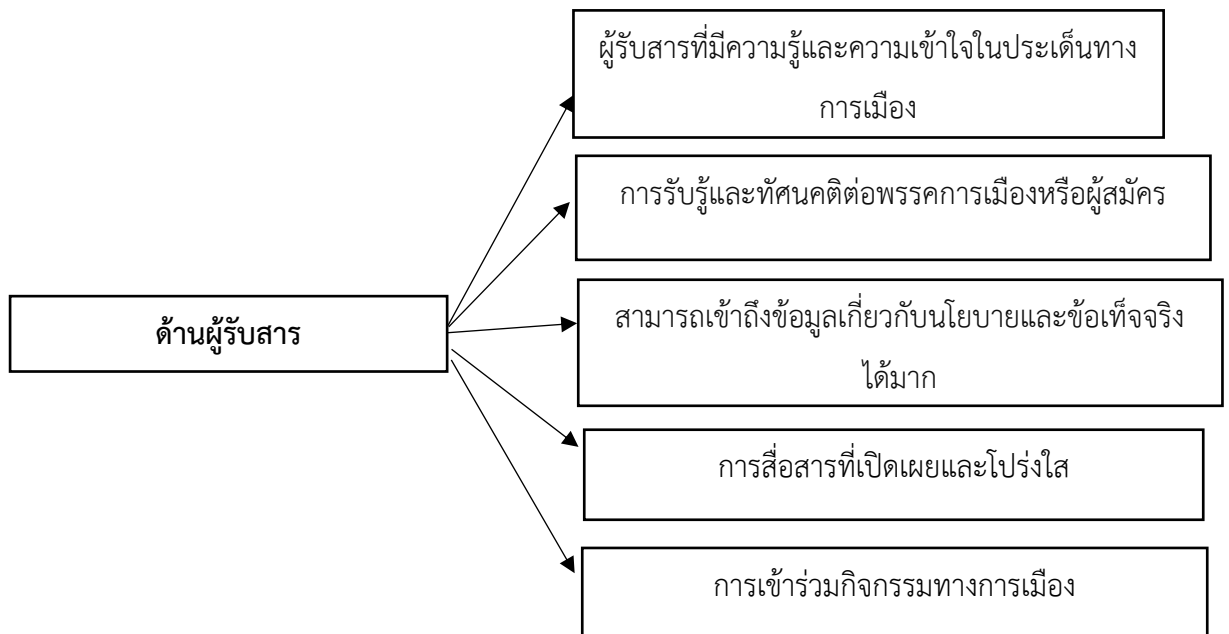
^{๑๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๙ ด้านผู้รับสาร

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๔.๓ การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

ประเด็นสัมภาษณ์ การสื่อสารทางการเมืองตามหลักวจีสุจริต ๔ ประกอบด้วย ๑. สัจจวาจา (พูดจริง) ๒. อปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ๓. สันทวาจา (พูดอ่อนหวาน) และ ๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา) ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ควรเป็นอย่างไร

๑. สัจจวาจา (พูดจริง)

๑) ประชาชนจะต้องเลือกนักการเมืองที่มีความเสียสละทุ่มเทการทำงานให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเมื่อประชาชนประสบความทุกข์ร้อนในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน^{๑๑๖}

^{๑๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๒) ควรมีพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์สุจริต ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นนักพัฒนา ทำงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และมีช่องทางให้ประชาชนร่วมเป็นคณะทำงานในเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน งบประมาณ การรับฟังความคิดเห็น ในการจัดทำโครงการต่างๆ ในท้องถิ่น รับผิดชอบต่อประชาชนและท้องถิ่นด้วยความเต็มใจ^{๑๑๗}

๓) นักการเมืองต้องรักษาทรัพย์สินของทางราชการใช้กันอย่างประหยัด เพื่อจะได้นำงบประมาณไปช่วยเหลือในโครงการต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญพึ่งพาตนเองได้^{๑๑๘}

๔) วางตนเป็นกลาง มีความยุติธรรม ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นแบบอย่างที่ดีในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ขายเสียง สร้างความตระหนักให้ประชาชนทั่ว ๆ ไปเห็นความสำคัญในการเลือกคนดีเข้ามาบริหารท้องถิ่น^{๑๑๙}

๕) พฤติกรรมของแต่ละบุคคลต้องแสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเองที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายไม่ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ควรทำงานด้วยความสุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่น^{๑๒๐}

๖) ให้ความร่วมมือในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เคารพในสิทธิรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตั้งแต่ก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความโปร่งใสเพื่อให้ประชาชนอยู่ดี มีสุข^{๑๒๑}

๗) ความประพฤติที่ดีทางกายต้องมีสำนึกที่ดีว่าตนเองคือ ตัวแทนของประชาชนที่อาสาเข้ามาบริหารงานให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเท่าเทียมกันเสมอภาคกันเพื่อประโยชน์สุขของชุมชนในท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มของตนเอง^{๑๒๒}

๘) มีความเอื้อเฟื้อมีความเห็นอกเห็นใจกันและกันก็จะเกิดเป็นสังคมที่ดีงามมาจากตัวของผู้นำและผู้ตามในชุมชนจะทำให้ไม่เกิดการคอร์รัปชัน จะทำให้ประชาชนโดยทั่วไปนั้นมีความสุขกับการให้ และการเสียสละร่วมกัน^{๑๒๓}

^{๑๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

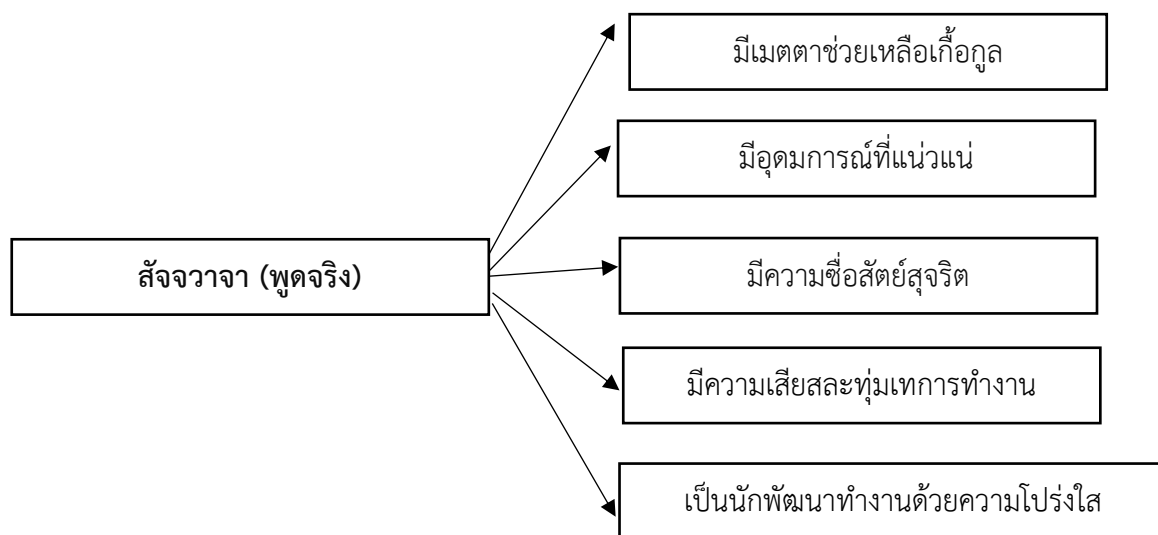
^{๑๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๙) ต้องมีคุณธรรม คือ มีความปรารถนาที่ดีต่อประชาชน นักการเมืองที่ดีนั้นจะต้องมีเหตุผล ไม่ไปทำร้ายบุคคลอื่น เพื่อช่วยลดความขัดแย้ง ทำให้ประชาชนในอำเภอบางกรวยมีความสุข^{๑๒๔}

๑๐) การให้เพราะการให้ คือ การเสียสละ โดยใช้เวลาในเรื่องส่วนตัว มาพัฒนาเพื่อที่จะช่วยเหลือสังคมส่วนรวมให้ได้รับประโยชน์และประสบความสำเร็จ ก็จะทำให้เป็นการส่งเสริมที่ดีทางกายของนักการเมือง^{๑๒๕}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองตามหลักวจีสุจริต ๔ โดยหลักสัจจวาจา (พูดจริง) คือ การสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือการใช้ถ้อยคำที่จริงใจและตรงไปตรงมา ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีความซื่อสัตย์และความโปร่งใส ทำให้ประชาชนรู้สึกเชื่อมั่นในความสามารถและความตั้งใจที่แท้จริง การเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาและการรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำของตนเอง ช่วยสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ป้องกันข่าวสารที่ผิดและโฆษณาชวนเชื่อ การสื่อสารด้วยความจริงช่วยลดการแพร่กระจายของข่าวลือและข้อมูลที่ผิด ซึ่งสามารถช่วยลดความสับสนและความขัดแย้ง

แผนภาพที่ ๔.๑๐ สัจจวาจา (พูดจริง)

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

^{๑๒๔}สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๒๕}สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๒. อภิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

๑) ใช้วาจาที่สุภาพ น่าเชื่อถือ ต้องสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจ โดยเฉพาะเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่นจะต้องให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของท้องถิ่น ของท้องถิ่น ไม่ละเมิดกฎหมายหมายรัฐธรรมนูญ^{๑๒๖}

๒) ควรใช้ถ้อยคำสุภาพ พูดในสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนในเวลาหาเสียงในเวลาประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อทำให้กิจกรรมดังกล่าวสำเร็จและได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากประชาชน^{๑๒๗}

๓) จะต้องรักษาคำพูด รักษาความสัตย์สุจริตที่ไว้กับประชาชนในตอนที่หาเสียงเลือกตั้งให้นโยบายอะไรไว้เมื่อได้รับเลือกตั้งเข้ามาบริหารท้องถิ่นแล้วจะต้องทำในสิ่งที่พูดได้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนส่วนรวม^{๑๒๘}

๔) จะต้องพูดด้วยความสัตย์จริงมีเหตุมีผลตรงไปตรงมาแสดงถึงความปรารถนาดีที่มีต่อประชาชนด้วยความจริงใจโดยไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ จากประชาชน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทำให้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชน^{๑๒๙}

๕) การไม่พูดใส่ร้าย และไม่พูดยุยงเพื่อทำให้เกิดความแตกแยกสร้างความขัดแย้งให้แก่บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นผู้สมัครหรือหน่วยงาน ควรพูดในสิ่งที่เป็นการประโยชน์เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน^{๑๓๐}

๖) จะต้องพูดเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจมีข้อมูลอะไรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเมืองท้องถิ่นหรือสิทธิหน้าที่ที่เกี่ยวกับการกับการเลือกตั้งท้องถิ่นและความเป็นอยู่ของประชาชน ควรจะมีการประชุมปรึกษาพูดคุยกันเพื่อจะได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้ถูกต้อง^{๑๓๑}

๗) นักการเมืองต้องคำพูดที่มีความสุภาพไพเราะ น่าฟัง อ่อนหวาน ถือว่าอยู่ในพื้นฐานทางด้านศีลธรรม และข้อมูลต้องมีความสร้างสรรค์ไม่ทำร้ายบุคคลอื่น ต้องมาจากการวิเคราะห์ การใช้คำพูด การลงมือทำ และประชาชนมีส่วนร่วมในข้อมูล^{๑๓๒}

^{๑๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๓๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

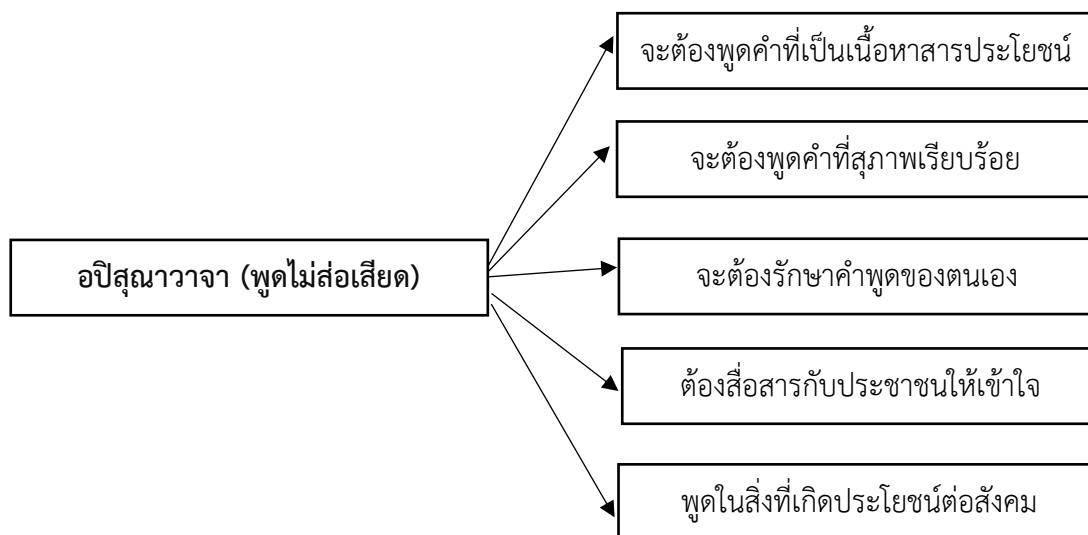
^{๑๓๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๘) วาจาเป็นสิ่งสำคัญ การพูดคำสุภาพเรียบร้อย ไม่ใส่ร้ายผู้อื่น จะทำให้ผู้ใกล้ชิดมีความสุขเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน และจะต้องพูดด้วยน้ำเสียงที่จริงใจทำให้เกิดความน่าเชื่อถือกับประชาชนในท้องถิ่น^{๑๓๓}

๙) ผู้นำที่ดีควรมีวาจาที่สุภาพอ่อนหวานเรียบร้อย ถือว่าเป็นหลักในการทำให้เกิดสันติภาพในการอยู่ร่วมกันไม่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน เป็นการส่งเสริมทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในหมู่ของครอบครัว สังคม และประชาชน^{๑๓๔}

๑๐) จะต้องพูดคำสุภาพ มีทักษะในการพูดครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลให้มีสารประโยชน์เพื่อสร้างแรงจูงใจสร้างความเชื่อมั่นและจะต้องเลือกเรื่องที่จะพูดให้เหมาะสมกับงานให้ถูกกาลเทศะตามบริบทของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ^{๑๓๕}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองตามหลักวจีสุจจริต ๔ โดยหลักอปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) เป็นการสร้างบรรยากาศที่สงบสุข หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ส่อเสียดหรือโจมตีฝ่ายตรงข้าม ช่วยสร้างบรรยากาศที่สงบและลดความตึงเครียดทางการเมือง ทำให้การสนทนาเป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ สร้างความเคารพและความเข้าใจ สื่อสารที่ไม่ส่อเสียดแสดงถึงความเคารพต่อความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในมุมมองที่แตกต่าง

แผนภาพที่ ๔.๑๑ อปิสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

^{๑๓๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๓๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๓๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๓. สันทรวาจา (พูดอ่อนหวาน)

๑) จะต้องมีความคิดที่สุจริตวางตัวเป็นกลางให้ความเสมอภาค มีความตั้งใจในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ โดยให้หน่วยงานของรัฐร่วมมือกับประชาชน เพื่อจะได้แก้ไขให้ถูกต้อง นำมาซึ่ง ประโยชน์สุขของชุมชนในท้องถิ่นต่อไป^{๑๓๖}

๒) นักการเมืองต้องมีเหตุผลคิดแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์ มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตน ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมีจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ทำงานให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่าง เต็มที่ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน^{๑๓๗}

๓) การมีจิตที่เสียสละเต็มไปด้วยการมีน้ำใจที่ดงามพร้อมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ทาง สังคมด้วยข้อมูลที่เป็นจริง การประพฤติประโยชน์ช่วยเหลือชุมชนอย่างทั่วถึงมองเห็นประโยชน์ ร่วมกันและมีความเท่าเทียมกันถือได้ว่าเป็นการสร้างสามัคคีให้กับประชาชนในท้องถิ่น^{๑๓๘}

๔) มีจิตสาธารณะมองโลกในแง่ดีมีความมุ่งมั่นตั้งใจทุ่มเทในการทำงานโดยไม่ใส่ใจว่าจะ เป็นงานหนักหรืองานเบา ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่สังคมและประชาชนในท้องถิ่น^{๑๓๙}

๕) ประพฤติตนให้ดงามมีความยุติธรรมให้ความสำคัญเข้าร่วมกิจกรรมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันพัฒนาโครงการต่าง ๆ เมื่อมีประชาชนมาร้องเรียนขอความช่วยเหลือ เพื่อสร้างความเจริญ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น^{๑๔๐}

๖) มีทัศนคติที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเองและ ส่วนรวม มีความรอบรู้ เห็นประโยชน์บน พื้นฐานที่เป็นจริง ไม่เบียดเบียน ไม่ประทุษร้ายบุคคลอื่น พร้อมทั้งการมีจิตสาธารณะตั้งความ พิจารณาที่ดีที่จะช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความยินดีเต็มใจ^{๑๔๑}

๗) การคิดดีทำดีช่วยเหลือกันและต้องลงมือปฏิบัติด้วยถือว่าเป็นหลักสำคัญ ทางกาย ทาง วาจา และทางใจ การช่วยเหลือสังคมจะต้องปฏิบัติให้เห็นจริงให้เป็นรูปธรรมประจักษ์ชัดเจน เกิด ผลลัพธ์ที่ดีต่อทางสังคม^{๑๔๒}

^{๑๓๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๓๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๓๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๓๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

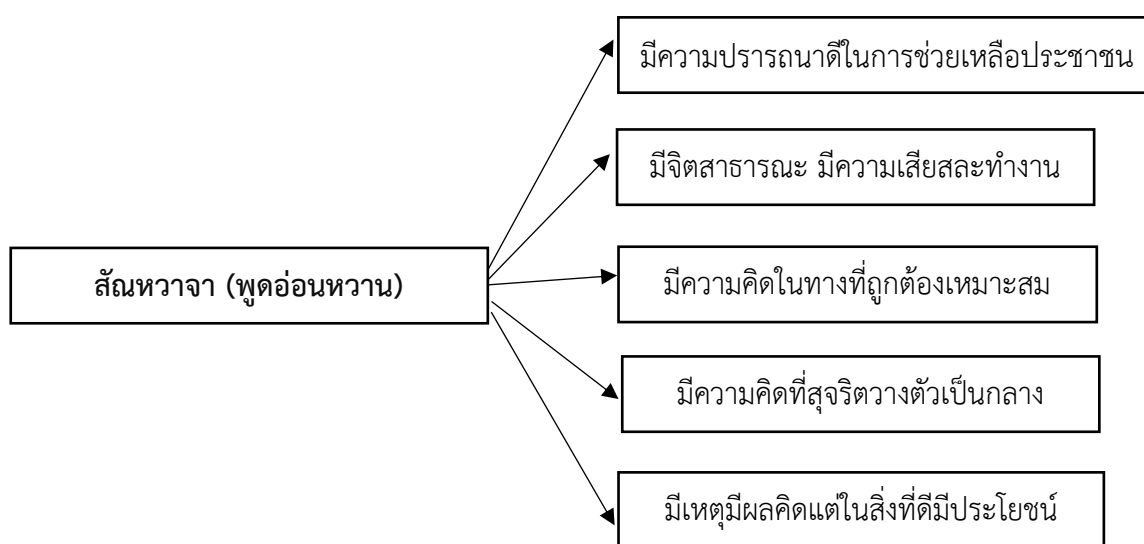
^{๑๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๘) นักการเมืองจะต้องมีจิตสำนึกที่ดี ไม่ทุจริตในโครงการต่าง ๆ ประพฤติปฏิบัติทำหน้าที่ให้ถูกต้องสมบูรณ์ บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับประชาชนในการแก้ไขปัญหา เป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน^{๑๔๓}

๙) เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ หรืองานสาธารณะประโยชน์เพื่อสร้างความสามัคคีให้กับคนในองค์กรและประชาชนในพื้นที่จะต้องวางตัวเป็นกลางให้ความเสมอภาคในการช่วยเหลือชุมชนอย่างทั่วถึงและจะต้องมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน^{๑๔๔}

๑๐) มีความคิดที่ดีบำเพ็ญสิ่งที่เป็นประโยชน์ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา นำไปสู่เป้าหมายหลักให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างยุติธรรม^{๑๔๕}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองตามหลักจรรยาบรรณ ๔ โดยหลักสัณหาจางา (พูดอ่อนหวาน) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีการพูดอ่อนหวานช่วยสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้พูดกับประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นมิตรและเข้าใกล้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมือง การใช้ถ้อยคำที่สุภาพและอ่อนหวานช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้พูด โดยแสดงถึงความมีมารยาท ความเคารพ และความเข้าใจ

แผนภาพที่ ๔.๑๒ สัณหาจางา (พูดอ่อนหวาน)

ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

^{๑๔๓}สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๔}สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๕}สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา)

๑) การใช้ถ้อยคำด้วยความรอบคอบและปัญญาในการสื่อสาร ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน เพราะผู้เลือกตั้งจะตัดสินใจโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับและวิธีการสื่อสารที่มีความสมเหตุสมผล การพูดด้วยปัญญาในการหาเสียงและสื่อสารของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองสามารถส่งผลในหลายแง่มุม^{๑๔๖}

๒) ความน่าเชื่อถือของผู้นำพรรคและผู้สมัคร การสื่อสารด้วยถ้อยคำที่มีเหตุผล สร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ผู้นำหรือผู้สมัครมีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ การพูดอย่างมีปัญญาแสดงให้เห็นถึงความจริงใจ ความรอบคอบ และความรับผิดชอบของผู้ นำ ซึ่งมีผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในตัวผู้สมัครและพรรคการเมือง^{๑๔๗}

๓) หากผู้สมัครพูดด้วยความซื่อสัตย์ ไม่พูดเกินจริง ประชาชนจะรู้สึกว่าเขาเป็นผู้นำที่มีความน่าไว้วางใจและสามารถพึ่งพิงได้^{๑๔๘}

๔) การเสนอแนวคิดและนโยบายที่เป็นรูปธรรม เมื่อใช้คำพูดด้วยปัญญาในการสื่อสารเรื่องนโยบาย พรรคการเมืองจะสามารถอธิบายแนวคิดและแผนการพัฒนาประเทศอย่างชัดเจน โดยไม่ใช้ถ้อยคำที่เป็นเพียงคำสัญญาลอยๆ แต่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้จริง การเสนอแนวทางที่สมเหตุสมผลและมีหลักการทำให้ประชาชนมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจเลือก^{๑๔๙}

๕) การสื่อสารที่แสดงถึงแผนการใช้งบประมาณที่มีเหตุผล มีความเป็นไปได้ และเชื่อมโยงกับปัญหาของสังคมจริงๆ จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับพรรค^{๑๕๐}

๖) การรับฟังและการมีส่วนร่วม การสื่อสารด้วยมณฑาสาช่วยเปิดโอกาสให้ประชาชนรู้สึกว่าเขามีบทบาทในการกำหนดทิศทางของสังคม นักการเมืองที่ใช้การสื่อสารด้วยปัญญาจะสามารถสร้างพื้นที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และตอบกลับด้วยการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การเปิดโอกาสให้มีการสนทนาเชิงบวกทำให้ผู้เลือกตั้งรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ^{๑๕๑}

^{๑๔๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๔๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๕๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

๓) การฟังและตอบสนองอย่างรอบคอบและมีปัญญายังแสดงถึงความเปิดกว้างของพรรคต่อการเรียนรู้จากประชาชน การให้ข้อมูลที่หลากหลายและตรงไปตรงมา ทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเลือกตั้งได้อย่างมีเหตุผล โดยไม่ถูกชักจูงจากข้อมูลที่ผิดหรืออคติ^{๑๕๒}

๔) การป้องกันความขัดแย้งและการสร้างความสามัคคี การใช้มนตภาสาจะช่วยลดการสร้าง ความขัดแย้งหรือการโจมตีซึ่งกันและกันระหว่างพรรคการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจทำให้ประชาชนรู้สึกไม่สบายใจและสร้างความแตกแยก การสื่อสารด้วยปัญญาจะมุ่งเน้นไปที่การสร้าง ความสามัคคีและความร่วมมือในสังคม มากกว่าการเน้นการเอาชนะฝ่ายตรงข้าม^{๑๕๓}

๕) การพูดโดยไม่โจมตีหรือใส่ร้ายคู่แข่งทางการเมือง ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเลือกตั้ง ทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจริง แทนที่จะเป็นความขัดแย้งที่ถูกปลุกปั่น^{๑๕๔}

๑๐) การให้ความรู้ ความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ให้กับประชาชน การสื่อสารที่ดีจะไม่เพียงแต่เป็นการให้ข้อมูล แต่ยังช่วยให้ประชาชนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ ผู้สมัครที่สามารถสอนหรือชี้แจงถึงผลกระทบของนโยบายต่างๆ อย่างชัดเจน จะช่วยให้ผู้เลือกตั้งรู้สึกว่าตนมีข้อมูลที่เพียงพอและเข้าใจถึงทางเลือกของตนเอง^{๑๕๕}

๑๑) การสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับผู้นำ การสื่อสารด้วยปัญญาเป็นการสื่อสารที่ยั่งยืน ไม่ใช่เพียงการใช้คำพูดที่มีผลในระยะสั้น แต่เป็นการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระยะยาว ประชาชนจะรู้สึกว่าคุณนำหรือพรรคการเมืองนั้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงแค่การพูดเพื่อหวังคะแนนเสียง^{๑๕๖}

๑๒) การใช้ มนต์ภาสา (พูดด้วยปัญญา) ในการสื่อสารเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบของพรรคการเมืองและผู้สมัครในการสื่อสารกับประชาชนอย่างมีเหตุผล มีความจริงใจ และสร้างความเชื่อมั่น ส่งผลให้ประชาชนมีข้อมูลที่เพียงพอและตัดสินใจเลือกตั้งได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง^{๑๕๗}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองตามหลักวจีสัจจรีต ๔ โดยหลักมนตภาสา (พูดด้วยปัญญา) การนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนและมีเหตุผล การพูดด้วยปัญญาช่วยให้การสื่อสารมีความชัดเจนและมีเหตุผล โดยการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยให้ประชาชนเข้าใจ

^{๑๕๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

^{๑๕๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.

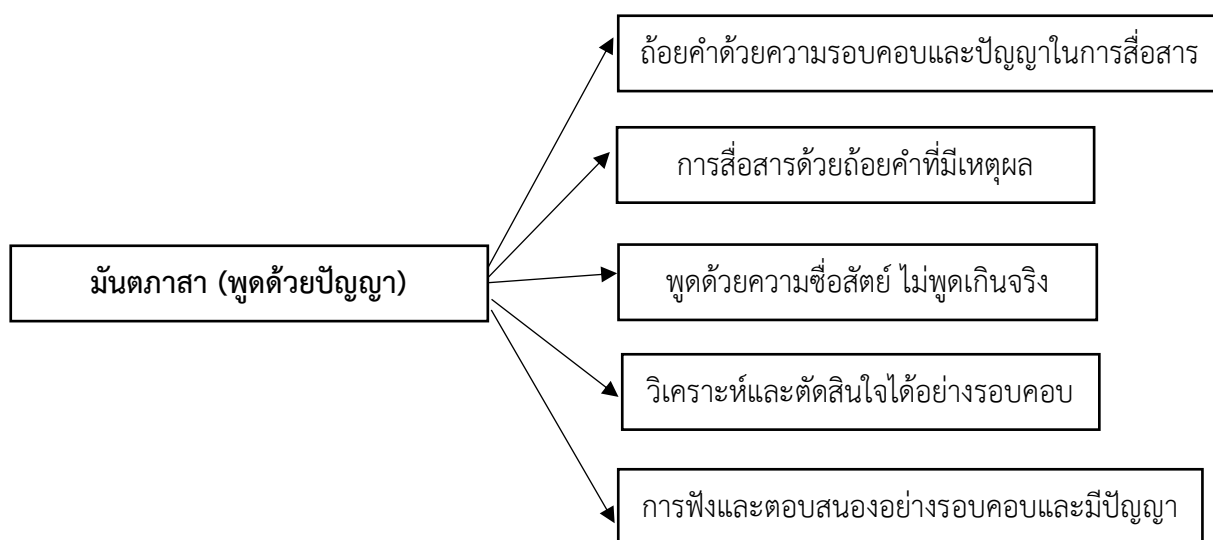
^{๑๕๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๕๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๕๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

^{๑๕๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

นโยบายในการตัดสินใจที่มีข้อมูลและมีเหตุผล การสื่อสารที่มีความคิดลึกซึ้งและมีหลักการช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลและมีเหตุผล โดยการให้ข้อมูลที่ละเอียดและแสดงถึงความเข้าใจในปัญหาและแนวทางการแก้ไข การนำหลัก มันทภาสา มาใช้ในการสื่อสารทางการเมืองในการตัดสินใจเลือกตั้งช่วยให้ประชาชนมีข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นเหตุเป็นผล ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกตั้งได้อย่างมีข้อมูลและเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

แผนภาพที่ ๔.๑๓ มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา)

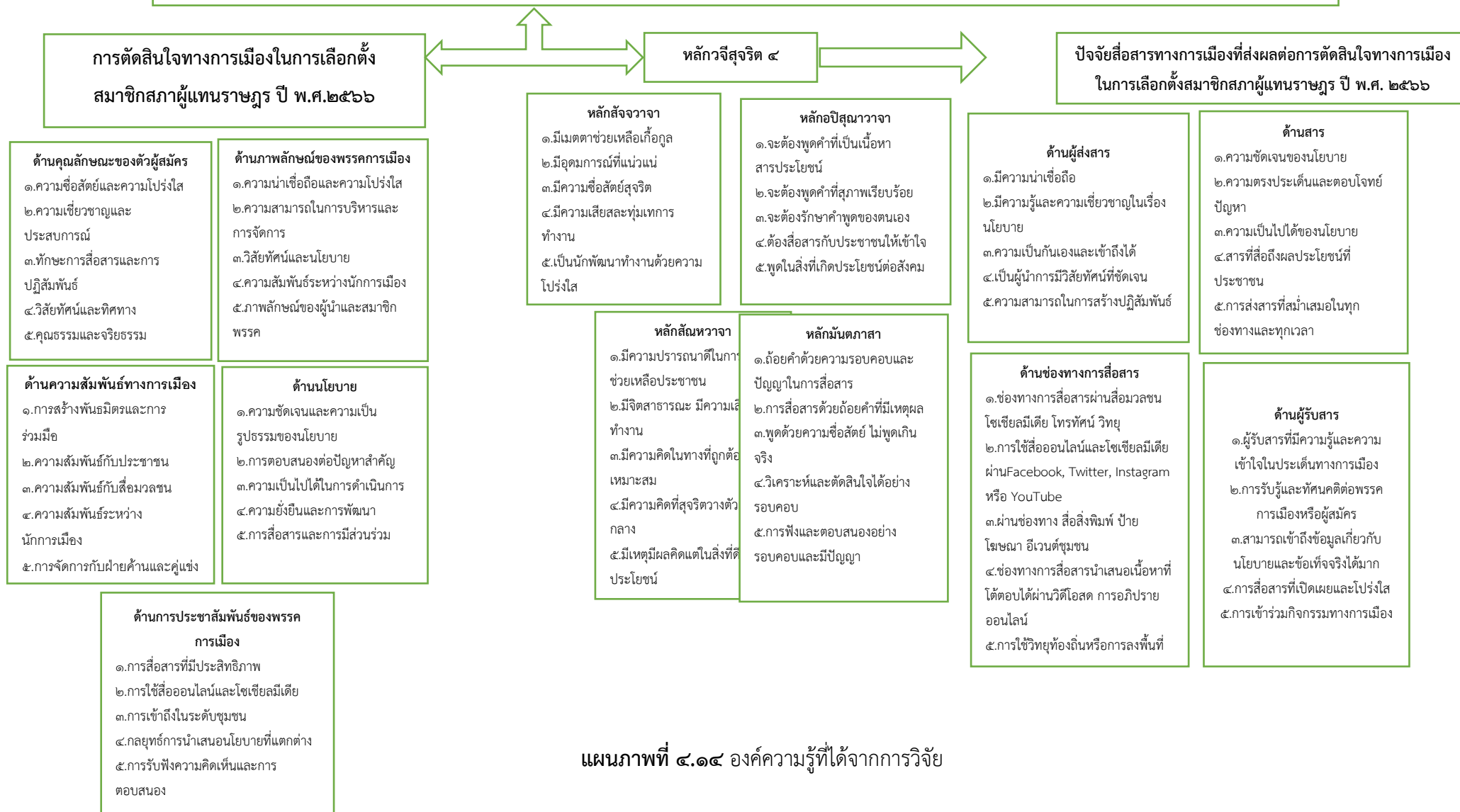
ที่มา : สังเคราะห์โดยผู้วิจัย สุมาลี บุญเรือง

๔.๔ องค์ความรู้

๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๓. เพื่อนำเสนอการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักจิตสูตร ๔ จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังแผนภาพ

การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ใน
จังหวัดนนทบุรี

แผนภาพที่ ๔.๑๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่สังเคราะห์จากการวิจัย แสดงดังแผนภาพที่ ๔.๑๕

แผนภาพที่ ๔.๑๕ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี และ ๓. เพื่อนำเสนอการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎี ๔ ควรเป็นอย่างไร

โดยในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายเปิด และปลายปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๕.๑.๑ สภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ๑) ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ชื่อสัตย์และความโปร่งใส ผู้สมัครควรมีความซื่อสัตย์ในคำพูดและการกระทำ โดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลหรือทำสัญญาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลและแผนการทำงานอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ช่วยสร้างความเชื่อมั่น ๒) ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ต้องมีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือในภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองต้องสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือ โดยการแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานและการบริหาร ๓) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง พรรคการเมือง ต้องมีความสามารถในการสร้างพันธมิตรและการร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ หรือพรรคการเมืองอื่นเพื่อเสริมสร้างฐานเสียงและเพิ่มโอกาสในการชนะการเลือกตั้ง ความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือกลุ่มทางการเมืองอื่นๆ ๔) ด้านนโยบาย ความชัดเจนและความเป็นรูปธรรมของนโยบาย นโยบายที่เสนอควรมีความชัดเจนในการแสดงถึงวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการ ไม่คลุมเครือหรือสร้างความสับสน นโยบายต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการและแผนการที่เป็นรูปธรรม ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมือง ต้องสามารถสื่อสารนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาของตนได้อย่างชัดเจน กระชับ และเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเน้นการสื่อสารที่สะท้อนความต้องการของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง

๕.๑.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี พบผลการศึกษาดังนี้

๑) การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ ด้านผู้รับสาร ด้านผู้ส่งสาร แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๔๑.๙ และพบว่ามี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ ด้านสารและด้านช่องทางการสื่อสาร

๒) หลักทฤษฎีจิต ๔ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรียงลำดับความสำคัญในการคัดเลือกเข้าสมการดังนี้คือ สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) มันทภาษา (พูดด้วยปัญญา) แสดงว่า การสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการ

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ร้อยละ ๖๑.๑ และพบว่า มี ๒ ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คือ สัจจวาจา (พูดจริง) และอุปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)

๕.๑.๓ การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยการประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริต ๔

พบว่า ๑) สัจจวาจา (พูดจริง) มีเมตตาช่วยเหลือเกื้อกูล มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละทุ่มเทการทำงานเป็นนักพัฒนาทำงานด้วยความโปร่งใส ๒) อุปสุณาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด) ต้องพูดเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ พูดคำที่สุภาพเรียบร้อย ต้องสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจ ๓) สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน) มีความปรารถนาดีในการช่วยเหลือประชาชน มีจิตสาธารณะ ๔) มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา) การสื่อสารด้วยถ้อยคำที่มีเหตุผล ไม่พูดเกินจริงวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ การฟังและตอบสนองอย่างรอบคอบและมีปัญญา

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้อภิปรายจากผลการวิจัยในแต่ละวัตถุประสงค์ ทั้ง ๓ วัตถุประสงค์ ดังนี้

๕.๒.๑ การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือความซื่อสัตย์และความโปร่งใส ผู้สมัครควรมีความซื่อสัตย์ในคำพูดและการกระทำ โดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลหรือทำสัญญาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลและแผนการทำงานอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาช่วยสร้างความมีความเชื่อใจในสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริหารจัดการ การเงิน หรือการพัฒนาสังคม ตลอดทั้งประสบการณ์ในการทำงานหรือการเมืองช่วยให้มีความเข้าใจในปัญหาและวิธีการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระประเสริฐ เทชโก (ชาภักดี)** ได้วิจัยเรื่อง “การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพเศรษฐกิจและการเมืองในอดีต คือ สิ่งแรกที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้ง เพราะหากเศรษฐกิจดี ประชาชนอยู่ดีกินดี ย่อมแสดงถึงเสถียรภาพทางการเมืองที่เข้มแข็ง รองลงมา คือ รูปแบบที่ใช้ในการหาเสียงนโยบายพรรค ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และผลงานในอดีตเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงถึงความเอา

ใส่ใจในการบริหารจัดการของนักการเมืองที่ต้องการเข้าไปแก้ปัญหาให้ ประชาชนอย่างแท้ หากผลงานดีย่อมสามารถสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น^๑ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภี นະที** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๔ ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินและการจัดลำดับผู้รับเลือกตั้ง ส่วนด้านการสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชน แขวงบ้านพานถมเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งแตกต่างกัน ส่วนประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน^๒ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ร้อยตำรวจเอก กษิต รอดน้อย** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชาชนมีทัศนคติความเชื่อ ค่านิยมทางการเมืองของครอบครัว ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มเพื่อนในท้องถิ่นชุมชนบุคคลที่มีความสนิทสนมกัน วัฒนธรรมชุมชนที่มีมีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้นเป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว ระบบเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ ความเชื่อ ความศรัทธาความเคารพยอมรับนับถือกันให้ความเคารพผู้ใหญ่ เกรงใจผู้นำ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลดูแลซึ่งกันและกันระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชน ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๒๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

^๑ พระประเสริฐ เทชโก (ชาภักดี), การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, **ดุชนินพนธ์ ปรัชญาดุชนินบัณฑิต (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

^๒ สุภี นະที, “การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร”, **วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๔) : ๑๗๑.

พบว่า สถาบันครอบครัว ($\bar{X} = ๔.๓๖$) กลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = ๔.๓๑$) สถาบันทางการเมือง ($\bar{X} = ๒.๖๙$) สื่อมวลชน ($\bar{X} = ๒.๖๒$) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = ๒.๔๕$) ตามลำดับ และหลักสารณียธรรม ๖ สามารถลดความขัดแย้ง เนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^๓

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยส่งเสริมความไว้วางใจ ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านการสื่อสาร และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ได้ร้อยละ ๘๖.๐^๔ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **โปรตปราน เสริญวงศ์สัถย์** “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปของการส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้สมัคร คือ มีคุณสมบัติของความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาคำพูด ด้านนโยบายของผู้สมัคร คือ มีนโยบายที่เกิดขึ้นจากการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีนโยบายเพื่อประชาชน เน้นประโยชน์เพื่อประชาชนเป็นที่ตั้ง และด้านความสามารถในการสื่อสารของผู้สมัคร คือ เป็นผู้รู้ มีวาทีศิลป์ สื่อสารได้ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีความสร้างสรรค์ ไม่สร้างความขัดแย้ง สร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้ ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีพบว่า การสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัด

^๓ ร้อยตำรวจเอก กษิตศ รอดน้อย, “ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์”, **ดุชนินพนธ์ ปรัชญาดุชนินพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

^๔ อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดชลบุรี”, **ดุชนินพนธ์ ปรัชญาดุชนินพนธ์ (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

ปทุมธานี มี ๓ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ และ .๐๑ โดยสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๓๖.๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาข่าวสารสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๔๓.๓ ด้านผู้รับสารสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๓๗.๙ และด้านช่องทางการสื่อสาร สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๑๗.๓ ตามลำดับ ปัจจัยหลักสัปสุริธรรม ๗ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี มี ๔ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ และ .๐๕ โดยสามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๕๑.๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมัตตัญญูตา การรู้ประมาณ สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๕๔.๒ ด้านปริสัญญูตา การรู้จักชุมชน สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๒๑.๐ ด้านกาลัญญูตา การรู้จักกาล สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๑๗.๑ และด้านอัตถัญญูตา การรู้จักผล สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ ๙.๘ ตามลำดับ^๕

๕.๒.๒ ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

ปัจจัยสื่อสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี อภิปรายได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งการสื่อสารต้องมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องนโยบายสาธารณะและปัญหาของประเทศ บุคลิกภาพเป็นกันเองและสามารถเข้าถึงได้ ความสามารถในการพูด การแสดงออก การใช้ภาษาที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจน มีพลังและกระตุ้นให้ประชาชนรู้สึกถึงความสำคัญของประเด็นนั้น ๆ จะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คุณสมบัติของความเป็นผู้นำ มีความมั่นใจ การตัดสินใจที่เฉียบขาด และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน อีกทั้งสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความเข้าใจและใกล้ชิดกับประชาชน จะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในนโยบายหรือทิศทางของพรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระชินกร สุกจิตโต (ทองดี)** ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปของการสื่อสารทางการเมืองสำหรับ

^๕ โปรตปราน เสริญวงศ์สัตย์, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี”, **ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖).

ประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑.๑) ด้านรู้เข้าใจหลักการส่งสาร จะต้องอาศัยความจริงตัวสารเป็นความจริง มีทักษะในการสื่อสาร มีทัศนคติที่ดีถูกต้อง ต้องไม่มีอคติและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างจริง ๆ ๑.๒) ด้านรู้เท่าทันข้อมูลเนื้อหา เนื้อหาของสารที่ส่งออกไปจะต้องสื่อความหมายตรงประเด็น และชัดเจน จะต้องเป็นความจริงเป็นข้อเท็จจริง ต้องเป็นคำสัตย์คำจริง และต้องเป็นของจริง เป็นเรื่องที่จริง เป็นเรื่องแท้ มีประโยชน์ มีความตรงเวลา และเป็นเรื่องที่ชอบธรรม ๑.๓) ด้านรู้เลือกใช้สื่อหรือช่องทาง หลากหลายสื่อทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น ส่งผ่านทาง เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตาแกรม (Instagram) ยูทูบ (YouTube) ไลฟ์ (Live) และคลับเฮาส์ (Clubhouse) เป็นต้น สื่อทางออนไลน์ทุก ๆ ชนิดที่เป็นการเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วถือว่าเป็นอำนาจสื่อยุคใหม่และต้องเป็นสื่อที่ไม่ขัดต่อหลักความเชื่อและศรัทธา ๑.๔) ด้านรู้คิดวิเคราะห์แยกแยะอย่างมีวิจารณญาณต้องมีสติความระลึกได้ สัมผัสญาณความรู้ตัว และมีทัศนคติการรับรู้ แนวคิดที่ดี และมีเหตุผลในการวิเคราะห์ผู้รับสารว่าสิ่งไหนตรง สิ่งไหนแย้ง สิ่งไหนขัดต่อหลักพื้นฐานความเป็นจริง และจะต้องมีการพิจารณาโดยใช้การ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ ในข้อมูลที่แท้จริงและถูกต้องชัดเจน ๒. กระบวนการสื่อสารทางการเมือง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D. = ๐.๕๙) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้รับสาร (Receiver) มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๐.๗๑) รองลงมาคือ ด้านสื่อหรือช่องทาง (Channel) ($\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. = ๐.๗๐) และต่ำที่สุดคือ ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ($\bar{X} = ๓.๖๑$, S.D. = ๐.๖๓)^๖ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูธรรมธรรณบุญเที่ยง พุทธสาวิโก (ลักษณะพลวงค์) ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองที่เสริมสร้างความสมานฉันท์ พบว่า การสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D. = ๐.๙๕) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านผู้รับสาร ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๐.๙๘) รองลงมาได้แก่ ด้านสาร ($\bar{X} = ๓.๖๒$, S.D. = ๐.๙๘) ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. = ๐.๙๑) และด้านช่องทางการสื่อสาร ($\bar{X} = ๓.๕๑$, S.D. = ๑.๐๕)^๗ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์ เพียรพานิชกุล ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสื่อสารทางการเมืองเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีโดยการเน้นกระบวนการสื่อสารทั้ง ๔ ด้าน ด้านผู้ส่งสารควรยึดหลักของคุณธรรมจริยธรรม มีวาจาที่สุภาพ ไม่พูดเบียดเบียนผู้อื่น มีเจตนาที่จะสื่อสารให้กับประชาชนได้รับรู้มีความคิดเห็นที่ตรงกัน ด้านเนื้อหาสารควรมีข้อมูลที่ความจริง มีแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ ถูกต้อง ตามหลักกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านช่องทางการสื่อสารควรมีการพบปะพูดคุยลงพื้นที่ การใช้สื่อสังคม (Social Media)

^๖ พระชินกร สุจิตโต (ทองดี) , “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, *ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (รัฐศาสตร์)*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔).

^๗ พระครูธรรมธรรณบุญเที่ยง พุทธสาวิโก (ลักษณะพลวงค์), “การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์”, *ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (รัฐศาสตร์)*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔).

เพื่อการหาเสียง ด้านผู้รับสารควรมีสติสัมปชัญญะ มีองค์ความรู้ ต้องมีระเบียบวินัยในตนเองที่สูง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้ดี^{๘๘} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสังวณ เขมปญโญ (สายเนตร) และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมือง” ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางการสื่อสารทางการเมืองมีองค์ประกอบด้วยสถาบันทางการเมืองต่างๆ เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ หรือกลุ่มมวลชนอื่นๆที่สามารถเชื่อมประชาชนเข้ากับผู้นำได้ ซึ่งองค์กรเหล่านี้ อาจมีโครงสร้างที่ถาวรหรือกึ่งถาวรก็ได้และอาจไม่จำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ติดต่อกันด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย แนวทางพัฒนาบทบาทสื่อมวลชนเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองสำหรับแนวทางพัฒนาสื่อมวลชนควรจะเริ่มต้นจากการบริหารจัดการภายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรสื่อมวลชนควรจะต้องเป็นอิสระจากรัฐบาล ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจทุนเจ้าของสื่อหรือทุนทางการเมือง มีการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ให้มีความรู้ความสามารถ ในงานข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ และต้องยึดถือการทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และไม่ใช่เสรีภาพที่มีในการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนในการปลุกกระดุม ใช้ความรุนแรง ด้วยการบิดเบือนข้อเท็จจริงขณะที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน จะต้องทำหน้าที่ กำกับดูแลเรื่องจรรยาบรรณ จริยธรรม คุณธรรมของสื่อมวลชน ด้วยการไม่ให้ร้ายผู้อื่น หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นที่ชัดเจน เพื่อคุ้มครองผู้เกี่ยวข้อง และมีความพร้อมที่จะตรวจสอบสื่ออย่างจริงจัง^{๘๙} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์” ผลการวิจัยพบว่า บริบทการสื่อสารทางการเมืองของไทย พ.ศ.๒๕๔๙ - พ.ศ.๒๕๖๓ ๑.มีวิวัฒนาการไม่หยุดนิ่ง ๒) ในกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสาร “ศาสตร์ทางการเมืองตลาด” มีบทบาทในการเจาะกลุ่มเป้าหมาย ขณะที่ผู้รับสารในสังคมไทยมีความแตกต่างกันมาก แต่มีลักษณะเฉพาะร่วม คือ อ่อนไหวง่าย ต่อกระแสสังคมและนิยมหวังพึ่งวีรบุรุษซึ่งตรงกับลักษณะมีสีแดงในทฤษฎีเกลียวพลวัต จึงทำให้การสื่อสารแบบปากต่อปาก (Viral Marketing) ใช้ได้ผลดี ๓) ปรากฏการณ์ หลอมรวมสื่อสังคมออนไลน์เป็นนวัตกรรมสื่อใหม่ที่ขับเคลื่อนมวลชนในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เอื้อต่อ “ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่” ผลักดันขอบเขตของ “พื้นที่สาธารณะ” ทั้งมิติกายภาพและออนไลน์ช่วยให้การผลิตชุดข้อมูลซ้ำเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ผูกติดกับสถานที่หรือเวลา ๔) ปัจจัยความสำเร็จของการสื่อสารทางการเมืองภายใต้บริบทสังคมไทยประกอบด้วย “ผู้ส่งสาร” ที่มีทักษะการพูดดี เข้าใจกลยุทธ์การตลาดและทักษะดิจิทัล “สาร” ที่ตรงกับพฤติกรรมและรสนิยม ของกลุ่มเป้าหมาย “ช่องทางการสื่อสาร” แบบหลอมรวมระหว่างสื่อใหม่กับสื่อเก่าโดยใช้นวัตกรรมช่วย และ “ผู้รับสาร” ที่พร้อมสนองตอบอย่างรวดเร็ว^{๙๐}

๕.๒.๓ การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

^{๘๘} พิบูลย์ เพียรพานิชกุล, “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี”, *ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (รัฐศาสตร์)*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๕).

^{๘๙} พระสังวณ เขมปญโญ (สายเนตร) และคณะ, “การสื่อสารทางการเมือง” *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๓๕๗ - ๓๖๘.

^{๙๐} มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข, “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์”, *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๖๓ - ๘๐.

การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี อภิปรายได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองตามหลักวิสุทธิธรรม คือการสร้างเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือการใช้ถ้อยคำที่จริงใจและตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์และความโปร่งใส ทำให้ประชาชนรู้สึกเชื่อมั่นในความสามารถและความตั้งใจที่แท้จริง การเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาและการรับผิดชอบต่อกำพูดและการกระทำของตนเองช่วยสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นมิตรและเข้าใจกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองการใช้ถ้อยคำที่สุภาพและอ่อนหวานช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดี โดยแสดงถึงความมีมารยาท ความเคารพ และความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี** ได้วิจัยเรื่อง “การใช้วิสุทธิธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิสุทธิธรรมเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ใน ๕ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอแก่นักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และ (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน^{๑๑} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ** ได้วิจัยเรื่อง “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการศึกษาถึงความหมายของความหมายของนักการเมือง เพื่อมาพัฒนาศักยภาพการเมืองท้องถิ่น ตามหลักการเมืองท้องถิ่นตามหลักสุจริต ๓ คือ ๑) กายสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางกาย มี ๓ อย่าง ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักขโมย และเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ๒) วาจาสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางวาจา มี ๔ ได้แก่ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียดไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพ้อเจ้อ และ 3) มโนสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทาง

^{๑๑} เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี, “การใช้วิสุทธิธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕ - ๑๖๑.

ใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ อนภิชฌา ไม่เพ่งอยากได้ของผู้อื่น อพยาบาท ไม่มีจิตประทุษร้ายใครและสัมมาทิฐิ มีความเห็นชอบ ดังนั้นการใช้การใช้หลักสุจริต ๓ จึงมีความสำคัญสำหรับนักการเมืองท้องถิ่นนั้น คือ สุจริต ๓ ประการเป็นฐานเบื้องต้น ในการประยุกต์ใช้ทั้งตนเองและสังคมรอบตัว เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์นั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้านจิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์หลักของกายสุจริตในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ที่ อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกายสุจริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ดีงาม มีความประพฤติที่ดีงามในการนำหลักสุจริตมา พัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืนมั่นคงสืบไป^{๑๒} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภูษณ มากไชย ได้วิจัยเรื่อง “การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต” ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมโนสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวจีสุจริต และ ด้านกายสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ส่วนอายุ ชั้นยศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ปัญหา คือ บางคนมักจะทำตามใจตนเอง ไม่ค่อยพอเพียงในสิ่งที่ตนเองมีอยู่, บางคนขาดเมตตา กรุณาในผู้อื่น บางคนกล่าวคำไม่เพราะกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ คดีความ เสียค่าปรับ แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานควรนิมนต์พระมาให้ความรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะสุจริต ๓ และศีล ๕ ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ข้าราชการตำรวจควรฝึกการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ควรกล่าวคำไพเราะกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ และควรเห็นแก่ประโยชน์

^{๑๒} พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ, “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น”, วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริทรรศน์ ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๔๐ - ๔๖.

ส่วนรวม มากกว่าผลตอบแทน^{๑๓} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศิริ พันธธา** ได้วิจัยเรื่อง “หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน” ผลการวิจัยพบว่า การเป็นนักบริหารองค์การต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร รวมถึงวิธีการในการบริหารด้วยความเที่ยงธรรม นักบริหารที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารสามารถบูรณาการการบริหารได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้เมื่อนำหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารองค์การอย่างยั่งยืน จึงปรากฏแนวทางบริหารซึ่งประกอบด้วย ๑. การวางแผนด้วยความสุจริต คือวิธีการวางแผนด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมดังมถูกต้อง ๒. การจัดองค์การด้วยความสุจริต โดยวางรากฐานของบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน ๓. การบริหารงานบุคคลด้วยความสุจริต เป็นวิธีการในการจัดการองค์การอย่างสร้างสรรค์ ปรับกระบวนการทำงานให้มีความหลากหลาย ๔. การอำนวยการด้วยความสุจริต มีขั้นตอนและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม ระเบียบขององค์การ ๕. การประสานงานด้วยความสุจริต เป็นการสร้างบรรทัดฐานในการทำงานอย่างเป็นกลาง ๖. การรายงานด้วยความสุจริต นำเสนอด้วยข้อมูลที่เป็นจริงตามขั้นตอนและกระบวนการของงาน ๗. การงบประมาณด้วยความสุจริต ชี้แจงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในการบริหารองค์การอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้^{๑๔} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ** ได้วิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมเพื่อสร้างความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบล บ้านกลาง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสุจริตธรรมวาจาสุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ๑) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการไม่พูดพลดลอกหลวงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๒) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยการยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่พูดพลดลอกหลวงเพื่อเบียดบังหรือยกเอาไว้เป็นประโยชน์ของตน ๓) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่และมุ่งมั่นตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จโดยไม่พูดพลดลอกหลวงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน และ ๔) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความพยายามในการทำงานอย่างแข็งขันมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดยไม่พูดพลดลอกหลวงเอาทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน^{๑๕}

^{๑๓} พิภูษณ มากไชย, “การนำหลักสุจริต ๓ ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต”, **วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๓๕-๕๔.

^{๑๔} ศิริ พันธธา, “หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน”, **Journal of Modern Learning Development**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑-๖.

^{๑๕} พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ, “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมเพื่อสร้างความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”, **วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์**, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๖๗ - ๘๑.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ๑) ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ผู้สมัครควรมีความน่าเชื่อถือ และซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมืองควรมีทัศนคติและจุดยืนที่สอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง
- ๓) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง พรรคการเมืองควรมีความสัมพันธ์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น
- ๔) ด้านนโยบาย นโยบายที่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอควรมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย
- ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง พรรคการเมืองควรใช้โซเชียลมีเดียหรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- ๑) ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร ควรเป็นผู้สมัครมีความน่าเชื่อถือ และซื่อสัตย์สุจริต
- ๒) ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง ควรเป็นพรรคการเมืองมีทัศนคติและจุดยืนที่สอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง
- ๓) ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง ควรเป็นพรรคการเมืองควรมีความสัมพันธ์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น
- ๔) ด้านนโยบาย ควรมีนโยบายที่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอความชัดเจนและเข้าใจง่าย
- ๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง ควรเป็นพรรคการเมืองใช้โซเชียลมีเดียหรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี” พบว่าต้องวิจัยต่อในประเด็นดังนี้

- ๑) ควรทำการศึกษาวิจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กว้างและครอบคลุมมากขึ้น

๒) ควรทำการศึกษาวิจัย กลยุทธ์การสื่อสารของพรรคการเมืองมีผลต่อภาพลักษณ์และการตัดสินใจของผู้เลือกตั้ง

๓) ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาในหัวข้ออื่น ๆ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองที่มีรากฐานจากหลักธรรม เช่น อริยสัจ ๔ มรรค ๘ หรือ ขรวาสธรรม ๔ เป็นต้น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่นๆ. การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง : การศึกษาเปรียบเทียบกรณีอินเดียและฟิลิปปินส์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๑.

กวี วงศ์พุ่ม. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิเชษฐ์ สตูดิโอ, ๒๕๓๕.

กิตติมา สุรสนธิ. ความรู้ทางการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒/๒๕๕๔.

_____. ความรู้ทางการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒/๒๕๕๔.

กุลชลี ไชยนันดา. กระบวนการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, ๒๕๓๙.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. การคิดเชิงสังเคราะห์. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย, ๒๕๕๔.

โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์. เรื่องของรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร : แพรววิทยา, ๒๕๑๗.

คณาจารย์สำนักพิมพ์เชียงใหม่. ธรรมศึกษาขั้นตรี. ฉบับมาตรฐาน บูรณาการชีวิต. กรุงเทพมหานคร : เชียงเชียงใหม่, ๒๕๕๒.

จุฑาพรรธ ผดุงชีวิต. วัฒนธรรมการสื่อสาร และอัตลักษณ์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

ฉัตรพร เสมอใจ. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๖๐.

ชนงกรณ์ กุณทลบุตร. หลักการจัดการ : องค์การและการจัดการแนวคิดการบริหารธุรกิจ สถานการณ์ปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

ชวนะ ภวานันท์ และคณะ. การสื่อสารทางการเมือง Political Communication. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชำนาญ พิมรัตน์. **หลักการจัดการ : องค์การและการจัดการแนวคิดการบริหารธุรกิจ**ใน
สถานการณ์ปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๗.
- เชาวณะ ไตรมาส. **การเลือกตั้งแบบใหม่: ทำไมคนไทยต้องไปเลือกตั้ง**. กรุงเทพมหานคร : สุขุม และ
บุตร, ๒๕๔๕.
- เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง. “ความตั้งใจไปเลือกตั้ง : กรณีศึกษาประชาชนเขตที่ ๑ กรุงเทพมหานคร”.
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาสังคมวิทยา. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๘.
- ธโสธร ตูทองคำ. **ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาพื้นฐานของนโยบายและผล ประโยชน์**
แห่งชาติของไทยและสหรัฐอเมริกา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. **โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการทำงานขององค์กรอิสระตาม**
รัฐธรรมนูญ : คณะกรรมการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๘.
- นันทนา นันทวโรภาส. **สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แมสมีเดีย, ๒๕๕๘.
- _____. **สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้**. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. “การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง”. **เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหา การ**
พัฒนาทางการเมืองไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. **พฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยา
การพิมพ์ ๒๕๕๐.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). **คนไทยหลงทางหรือไร**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธ
ธรรม, ๒๕๒๘.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). “**ธรรมนูญชีวิตพุทธจริยธรรมเพื่อชีวิตที่ดีงาม**”.
กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์แพรวแอนดโฮม จำกัด, ๒๕๕๖.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์. “การเลือกตั้ง”. **เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมือง**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.
- ยุทธพร อิศรชัย. **แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง**. เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ ๘.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๙.
- “**รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐**”. **ราชกิจจานุเบกษา ๑๓๔** (๖ เมษายน ๒๕๖๐) :
๒๕ - ๒๖.
- รศนา อัจชะกิจ. **กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจเชิงวิทยาศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. .
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๔.
- วรพจน์ บุษราคัมวดี. องค์การและการจัดการ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ๒๕๖๔.
- วัชร ไชยสาร. ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, ๒๕๕๒.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. หัวหน้างานพันธ์แท้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น), ๒๕๔๖.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. ยอดหัวหน้างาน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, ๒๕๖๓.
- วิสุทธิ โพธิแท่น. ประชาธิปไตย: แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๔.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีระพิมพ์ และไซเท็กซ์ จำกัด, ๒๕๖๑.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. การสื่อสารทางการเมืองภาครัฐ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๕.
- สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๔๘.
- _____. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์, ๒๕๖๔.
- สมชาติ โตรักษา. การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๔.
- สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน). หลักพระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิวัฒน์, ๒๕๕๒.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, ๒๕๖๔.
- สิน พันธุ์พินิจ. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพัลลขิง จำกัด, ๒๕๔๗.
- สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : ประสิทธิ์ภัณฑ์ แอนด์พริ้นติ้ง, ๒๕๔๕.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. สื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : ประสิทธิ์ภัณฑ์แอนด์พริ้นติ้ง, ๒๕๔๕.
- สุรพล สุยะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ. ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.
- เสถียร เขยประทับ. การสื่อสาร การเมืองและประชาธิปไตยในสังคมพัฒนาแล้ว. (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อนันต์ เกตุวงศ์. **หลักและเทคนิคการวางแผน**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓.

อรรธรณ ปิณฑน์โอวาท. **การสื่อเพื่อการโน้มน้าวใจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

อรรธรณ รุ่งศิริพันธ์พร. **เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๗ สังกัดสำนักงานจังหวัดเลย**. สรุปรจาก **การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking)**. เขียนโดย ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับกลางของกระทรวงมหาดไทย.

อัษฎางค์ ปาณิกบุตร. **แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, ๒๕๔๔.

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

ทิพวรรณ เงินยุหะ. “**วจีทุจริตในสังคมไทยตามหลักพุทธศาสนาเถรวาท**”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา. คณะศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๗.

โปรดปราน เสรียวงศ์สตัย. “**การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการตัดสินใจไปเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี**”. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖.

พระครูธรรมธรรมบุญเที่ยง พุทธสวโก (ลักษณะพลวงค์). “**การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์**”. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔.

พระชินกร สุจิตโต (ทองดี). “**การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**”. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔.

พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี). **การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖.

พิบูลย์ เพียรพานิชกุล. “**การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี**”. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ร้อยตำรวจเอก กษิตศ รอดน้อย. “ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์”. **ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชารัฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖.

รัชฎากร เอี่ยมอำไพ. “รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป”. **ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชารัฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๔.

สมชาย ตีลังการณ. “พฤติกรรมออกเสียงเลือกตั้งกับจิตสำนึกทางการเมืองของชาวเชียงใหม่ในการเลือกตั้งทั่วไป : กรณีศึกษาเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๖๑.

สุรพล สุษะพรหม. “การสื่อสารทางการเมืองของพระเทพปฏิภาณวาทิ (เจ้าคุณพิพิธ) : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๖๐”. **ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง**. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๒.

สุวัฒน์ ศรีพงษ์สุวรรณ. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา : ศึกษากรณีประชาชนในเขตบางนา ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕.

อภิชัย พิทยานุรักษ์กุล. “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความไว้วางใจของประชาชนที่มีผลต่อการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดชลบุรี”. **ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชารัฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๖.

อัษฎา บันเทิงสุข. “พฤติกรรมเลือกตั้งของผู้มีอายุ ๑๘-๑๙ ปี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ศึกษากรณีอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๐.

(๓) รายงานวิจัย :

อรุณี แปลงนาม. “รูปแบบการสื่อสารและการปรับตัวระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าหน้าที่ไทยพุทธที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้”. **รายงานวิจัย**. คณะภาษาและการสื่อสาร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖.

(๔) บทความ :

เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี. “การใช้จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา”. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**. ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕ - ๑๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ และคณะ. “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”. **วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๖๗ - ๘๑.
- พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ. “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น”. **วารสารมหาจุฬาทานีปริทรรศน์ ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๔๐ - ๔๖.
- พระสังฆาณ เขมปญโญ (สายเนตร) และคณะ. “การสื่อสารทางการเมือง”. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๓๕๗ - ๓๖๘.
- พิบูลย์ เพียรพานิชกุล และคณะ. “การสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรม”. **วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๕๕ - ๑๖๗.
- พิชญณ มากไชย. “การนำหลักสุจริต ๓ ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต”. **วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๓๕-๕๔.
- ไพบุลย์ สุขเจตน์. การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๓) : ๒๓๔ – ๒๔๗.
- มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข. “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์”. **วารสารปรัชญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๖๓ – ๘๐.
- มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข. **วารสารปรัชญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๖๓ – ๘๑.
- วัฒนา นนทชิต. การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร. **วารสารนวัตกรรมการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน**. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๓๕-๔๙.
- วิภาคนันท์ นิมิตรพันธ์และศิริจันทร์ พลกนิษฐ. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ภายใต้สื่อสังคมออนไลน์. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๙) : ๒๑-๓๑.
- ศิริ พันธทา. “หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน”. **Journal of Modern Learning Development**. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) : 1-6.
- สัญญา เคนาภูมิ. “การตัดสินใจทางการเมืองแบบวิถีประชาธิปไตย : แนวคิดและรูปแบบลักษณะ”. **มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์**. ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๘๘ – ๑๑๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุภี นະที. “การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร”. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๔) : ๑๗๑.

อัมพกา ชมพู และคณะ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดนครสวรรค์”. วารสารวิจัยวิชาการ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน 2566) : ๓๒๓-๓๓๔.

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

การเลือกตั้งของไทยกระบวนการประชาธิปไตยของโลก. การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างไรบ้าง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.netelection.org> [๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗].

บ้านจอมยุทธ. รัฐสภา พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ความสำคัญของการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.baanjomyut.com/library_4/politics/07_15.html [๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗].

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. ความหมายของการเลือกตั้งและการเลือกตั้งที่มีความหมาย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.matichon.co.th/columnists/news_1155347 [๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗].

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14 [๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗].

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14 [๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗].

(๖) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระเทพวชิรนนทธารณ์. เจ้าคณะจังหวัดนนทบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

พระปลัดสุรเชษฐ์ สุรเชษฐ์, ดร., เจ้าอาวาสวัดโตนด อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

นายธานี พิกุลทอง. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนนทบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗.

รศ. ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช. อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สัมภาษณ์ รศ.อนุภูมิ โขเวช. อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗.
- นายอนุศักดิ์ เรืองชู. อดีตสมาชิกสภาจังหวัดนนทบุรี, ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.
- นายสุรศักดิ์ วิชินโรจน์จรัส. นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี, ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.
- วันชัย วันชาญเวช. นายกเทศมนตรีตำบลบางสีทอง อำเภอเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี, ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗.
- นางสาวชุลีพร ขาญใบพัด. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดนนทบุรี, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายสมหมาย อุบลวรรณ. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดนนทบุรี, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายจิรศักดิ์ บุญภาค. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นางสาวนิษานาถ ภาวินทุ. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายพิทักษ์ ชีพอุดม. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายอภิชาติ สุขวนชัย. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายชัยธร สุคนธสังข์. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นางสาวอิสริย์ วรกุลชัยศรี. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นางสาวกัญจน์ณัฐ พดุมยางกูร. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- นายชัยวัฒน์ ดอนอุบล. ตัวแทนประชาชนจังหวัดนนทบุรี, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

๒. ภาษาอังกฤษ

1. Secondy Sources

(I) Books:

- Berlo, D. K. **The Process of Communication: An Introduction to Theory and Practice**. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960.
- Best, J.W. **Research in Education**. New jersey: Prentice – Hall, 1969.
- Cohen, C. **Democracy**. New York: Free Press, 1971.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- David K. Berlo อ้างถึงใน นันทนา นันทวโรภาส. สื่อสารการเมือง : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมสมีเดีย, ๒๕๕๘.
- David K. Berlo. **The Process of Communication**. New York: Holl, Reneheart and Winston, Inc. 1960.
- David K. Berlo. **The Process of Communication; an Introduction to Theory and Practice**. San Francisco: Rinehart Press, 1960.
- Denis McQuail. **Mass Communication Theory**. Introduction London: Sage Publication, 1994.
- John M. Pfiffner and R. Vance Presthus. **Public Administration (third edition)**. (New York: Ronald Press Company, 1953.
- Likert, Rensis. “The Method of Constructing and Attitude Scale”. **Reading in Attitude Theory and Measurement**. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son, 1967.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี ๓. เพื่อศึกษานำเสนอการสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี แบบสอบถามการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น ๕ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักจริยธรรม ๔

ตอนที่ ๕ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุดข้อมูลที่ได้อาจถือเป็นความลับเนื่องจากนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี และผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวม ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียใดๆ แก่ผู้ตอบทั้งสิ้น โดยโปรดตอบให้ครบทุกตอน จักเป็นพระคุณยิ่ง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี บุญเรือง

อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

๑. เพศ

๑) ☐ ชาย

๒) ☐ หญิง

๒. อายุ

๑) ☐ ๑๘-๓๐ ปี

๒) ☐ ๓๑-๔๐ ปี

๓) ☐ ๔๑-๕๐ ปี

๔) ☐ ๕๑-๖๐ ปี

๕) ☐ มากกว่า ๖๐ ปี

๓. ระดับการศึกษา

๑) ☐ ประถมศึกษา

๒) ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

๓) ☐ อนุปริญญา / ปวส.

๔) ☐ ปริญญาตรี

๕) ☐ ปริญญาโท

๖) ☐ ปริญญาเอก

๔. รายได้ต่อเดือน

๑) ☐ ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒) ☐ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท

๓) ☐ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท

๔) ☐ ๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท

๕) ☐ ๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท

๖) ☐ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๕. อาชีพ

๑) ☐ นิสิต/นักศึกษา

๒) ☐ เกษตรกร

๓) ☐ พนักงานเอกชน

๔) ☐ รับจ้าง

๕) ☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

๖) ☐ ธุรกิจส่วนตัว

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านซึ่งเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่	การตัดสินใจทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๑. ด้านคุณลักษณะของตัวผู้สมัคร						
๑	ผู้สมัครมีความน่าเชื่อถือ และ ซื่อสัตย์สุจริต					
๒	ผู้สมัครมีประสบการณ์ในการบริหารหรือการทำงานในด้านการเมือง					
๓	ผู้สมัครมีความสามารถในการเป็นผู้นำ					
๒. ด้านภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง						
๑	พรรคการเมืองมีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ และได้รับความไว้วางใจจากประชาชน					
๒	พรรคการเมืองมีทัศนคติและจุดยืนที่สอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง					
๓	พรรคการเมืองมีผลงานในอดีต ที่ประสบความสำเร็จหรือเป็นที่น่าพอใจ					
๓. ด้านความสัมพันธ์ทางการเมือง						
๑	ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับกลุ่มการเมืองอื่นๆ					
๒	พรรคการเมืองมีความสัมพันธ์กับชุมชนหรือกลุ่มประชาชน					
๓	พรรคการเมืองมีความสัมพันธ์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น					
๔. ด้านนโยบาย						

ข้อที่	การตัดสินใจทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๑	นโยบายที่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
๒	นโยบายที่พรรคการเมืองเสนอมีการรับฟังความเห็นจากประชาชน					
๓	นโยบายที่พรรคเสนอมีความแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่น					
๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ของพรรคการเมือง						
๑	พรรคการเมืองมีการใช้ ช่องทางประชาสัมพันธ์อย่างครอบคลุมและเข้าถึงประชาชน					
๒	พรรคการเมืองใช้ โซเชียลมีเดีย หรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์					
๓	พรรคการเมืองใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี ของพรรคและผู้สมัคร					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านซึ่งเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่	การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๑. ด้านผู้ส่งสาร						
๑	ผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือและความสามารถในการสื่อสารนโยบายของพรรค มีความเข้าใจในประเด็นทางการเมือง					
๒	ผู้ส่งสารมีบุคลิกภาพและท่าทีที่เป็นมิตร และเข้าถึงได้ง่าย					
๓	ผู้ส่งสารมีความสามารถในการโน้มน้าว และกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง					
๒. ด้านสาร						
๑	พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนำเสนอ มีความชัดเจนและตรงประเด็นประชาชนสามารถเข้าใจ					
๒	พรรคการเมืองสื่อถึงความคิดสร้างสรรค์และใหม่ ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาประเทศ					
๓	พรรคการเมืองนำเสนอให้กับประชาชนและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี					
๓. ด้านช่องทางการสื่อสาร						
๑	พรรคการเมืองใช้ โซเชียลมีเดีย หรือสื่อออนไลน์ เพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลากหลาย เช่น วัยรุ่นหรือผู้สูงอายุได้					

ข้อที่	การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๒	พรรคการเมืองหรือผู้สมัครมีการใช้ สื่อดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ในการสื่อสาร					
๓	พรรคการเมืองใช้ กิจกรรมภาคสนาม เช่น การเดินหาเสียง การประชุมชุมชน หรือกิจกรรมทางการเมืองในชุมชน เพื่อเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ					
๔. ด้านผู้รับสาร						
๑	ผู้รับสารสามารถ เข้าใจสารหรือนโยบาย ที่พรรคการเมืองนำเสนอได้ชัดเจน					
๒	ผู้รับสารมีการตรวจสอบข้อมูล หรือพิจารณาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบก่อนตัดสินใจตัดสินใจ					
๓	ผู้รับสารสามารถวิพากษ์วิจารณ์และวิเคราะห์สารที่ได้รับจากพรรคการเมือง					

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักจริยธรรม ๔

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านซึ่งเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่	หลักจริยธรรม ๔	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๑. สังจาวาจา (พูดจริง)						
๑	พรรคการเมืองมีการนำเสนอนโยบายที่เป็นไปได้จริง					
๒	พรรคการเมืองนำเสนอมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบ ประชาชนสามารถยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอได้					
๓	พรรคการเมืองมีการเปิดเผย ผลลัพธ์ ของการดำเนินงานในอดีตอย่างตรงไปตรงมา					
๒. อปิสุนาวาจา (พูดไม่ส่อเสียด)						
๑	ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีการใช้ถ้อยคำที่สุภาพ และไม่ใช้คำพูดที่เสียดสีหรือโจมตีคู่แข่งในการหาเสียง					
๒	พรรคการเมืองนำเสนอมีการสื่อสารที่สร้างสรรค์และไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งหรือแบ่งแยกในสังคม					
๓	พรรคการเมืองสามารถแสดงความเห็นต่างจากคู่แข่งได้โดยไม่ใช้คำพูดที่ทำลายชื่อเสียงของกันและกัน					
๓. สันหวาจา (พูดอ่อนหวาน)						
๑	ผู้สมัครใช้ภาษาที่สุภาพและมีการพูดจาอ่อนหวาน เป็นผู้นำที่น่าศรัทธาและไว้วางใจ					

ข้อที่	หลักจริยธรรม ๔	ระดับการปฏิบัติ				
		น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๒	ผู้สมัครใช้คำพูดที่นุ่มนวลสร้างความสัมพันธ์และผูกพันทางอารมณ์กับประชาชน					
๓	ผู้สมัครพูดชัดเจนสื่อสารนโยบายเข้าใจง่ายทำให้ประชาชนเข้าใจนโยบายและเป้าหมายของผู้สมัครได้ดี					
๔. มันทภาสา (พูดด้วยปัญญา)						
๑	ผู้สมัครพูดด้วยปัญญาแสดงถึงความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง					
๒	ผู้สมัครสามารถอธิบายนโยบายได้อย่างละเอียดชัดเจน และเข้าใจง่าย ทำให้ประชาชนสามารถมองเห็นภาพว่าแต่ละนโยบายจะสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมได้					
๓	ผู้สมัครสามารถนำเสนอวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนได้อย่างสมเหตุสมผล ทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง					

ตอนที่ ๕ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัดนนทบุรี

ความคิดเห็น

.....
.....

ปัญหา อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

*** ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ***

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - นามสกุล : นางสาวสุมาลี บุญเรือง
- วัน/เดือน/ปีเกิด : วันเสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑
- ภูมิลำเนา : ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
- การศึกษา : - พ.ศ. ๒๕๔๕ ธ.ศ.ตรี
- พ.ศ. ๒๕๔๖ ธ.ศ.โท
- พ.ศ. ๒๕๖๖ ธ.ศ.เอก
- พ.ศ. ๒๕๕๔ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาวิชาการเงิน) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๖๐ จบการศึกษาระดับปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์พระนครศรีอยุธยา วาสกรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- พ.ศ. ๒๕๖๔ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ตำแหน่ง/หน้าที่ : - พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๔ เป็นนักวิชาการการเงินและบัญชี หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๖๓ - ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ผลงานวิชาการ : ๑. สุมาลี บุญเรือง, “จริยธรรมทางการเมือง : วิธีทางแห่งความสำเร็จในการพัฒนาทางการเมืองของไทย”, งานประชุมวิชาการระดับชาติ MCU Congress 3, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒) : ๓๔๑-๓๕๒.
๒. สุมาลี บุญเรือง, “รัฐศาสตร์แนวพุทธ: วิเคราะห์เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัยปริทรรศน์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๓๐-๔๑
๓. สุมาลี บุญเรือง, “วิธีทางแห่งการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน” วารสาร มจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓) : ๓๑๗ – ๓๓๑.

๔. สุมาลี บุญเรือง, “รัฐศาสตร์แนวพุทธว่าด้วยการปกครองตามหลักทศพิธราชธรรม”, **วารสารวิจัยวิชาการ**, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) : ๒๓๓-๒๔๑.

๕. สุมาลี บุญเรือง และคณะ, “จิตวิทยาการบริหารจัดการบุคลากรในองค์กร”, **นิตยสารพุทธจักร (ฉบับพิเศษ)**, เนื่องในงานสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ ฌมหาวิทยาลัย พระพุทธศาสนาสิหนุราช ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา (๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔) : ๒๑๖-๒๒๗.

ผลงานวิจัย

- : ๑. สุมาลี บุญเรือง, “การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป”, **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๓๖๓-๓๗๙.
๒. สุมาลี บุญเรือง, “การเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมวัฒนธรรมทางการเมืองภาคพลเมือง”, **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๕) :
๓. สุมาลี บุญเรือง, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. “การเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมวัฒนธรรมทางการเมืองภาคพลเมือง”, **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) : ๑๔๐-๒๕๔.

ที่อยู่ปัจจุบัน

- : หมู่บ้านวิลาลาจิโอ ๘๘/๒๐๗ ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๖๐

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
ปร.ด. (สื่อสารการเมือง)	๒๕๖๒	มหาวิทยาลัยเกริก
Ph.D. (Political Science)	๒๕๓๕	Marathwada University, India.
M.A. (Politics)	๒๕๓๑	Poona University, India.
พธ.บ. (สังคมวิทยา)	๒๕๒๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. การงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ความรู้เบื้องต้นทางการเมืองการปกครอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาเฉพาะเรื่องงานวิจัยทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	สัมมนาการเมืองการปกครองของไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การสื่อสารทางการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๔	สัมมนาการคลังและงบประมาณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	วิธีวิทยาการวิจัยขั้นสูงทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	การปฏิรูปการบริหารจัดการพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	วิเคราะห์การเมืองการปกครองไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๙	สัมมนาการเมืองและการจัดการปกครองไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม. “การสร้างความปลอดภัยของสมณฉันท์ในมิติสังคมพุทธวัฒนธรรม : กรณีศึกษาชุมชนวัดละหาร จังหวัดนนทบุรี”. **รายงานการวิจัย**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/265816/180532>

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม, ดร.สมบัติ นามบุรี, ดร.สุมาลี บุญเรือง. “การขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมของชุมชนในประเทศไทย”. **รายงานการวิจัย**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/view/264591/178049>

พระมหาภคกฏา กิตติโสภโณ, พระปลัดระพีณ พุทธิสาโร, สุรพล สุธะพรหม, จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์, วัชรินทร์ ชาญศิลป์, สุมาลี บุญเรือง “การพัฒนาโครงสร้างเชิงระบบเพื่อการปกครองคณะสงฆ์ที่เข้มแข็งในสังคมไทย”. **รายงานการวิจัย**. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.), ๒๕๖๕. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/265640>

พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, พระอุดมสิทธิธนายก (กำพล คุณงกโร), จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์, วัชรินทร์ ชาญศิลป์, สุรพล สุธะพรหม. “การสังเคราะห์กฎหมายเพื่อการปกครองคณะสงฆ์ที่เข้มแข็งในยุคปัจจุบัน.” **รายงานการวิจัย**. **รายงานการวิจัย**. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.), ๒๕๖๕. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/265641>

๕.๒ บทความวิจัย/บทความวิชาการ

- สุรพล สุธะพรหม. การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในมิติสังคมพหุวัฒนธรรม : กรณีศึกษา ชุมชนวัดละหาร จังหวัดนนทบุรี. วารสารมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖) : ๑๒๘-๑๓๘. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/265816/180532>
- สุรพล สุธะพรหม, สมบัติ นามบุรี, สุมาลี บุญเรือง. “การขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมของชุมชนในประเทศไทย”. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๖) : ๗๓-๘๕. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/view/264591/178049>
- พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, พระปลัดระพิน พุทธิสาร, สุรพล สุธะพรหม, จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, สุมาลี บุญเรือง “การพัฒนาโครงสร้างเชิงระบบเพื่อการปกครองคณะสงฆ์ที่เข้มแข็งในสังคมไทย.” วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) : ๒๕๙ - ๒๗๒. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/265640>
- พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกร), จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, สุรพล สุธะพรหม, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. “การสังเคราะห์กฎหมายเพื่อการปกครองคณะสงฆ์ที่เข้มแข็งในยุคปัจจุบัน.” วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) : R-273 - R-283. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/265641>
- พระครูธรรมธรบุญเที่ยง พุทธสาวโก (ลักษณะพลวงศ์), สุรพล สุธะพรหม และประณต นันทิยะกุล. “การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์”. วารสารวิจัยวิชาการ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๕) : ๑๕-๒๔. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/248328>
- สาลินี รักกตัญญู และสุรพล สุธะพรหม. การส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองสตรีท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน. วารสาร มจร วิชาการล้านนา. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๕) : ๔๕-๕๒. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/mbulncjournal/article/view/255768/171226>
- วิศิษฐ์ สมบูรณ์, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, สุรพล สุธะพรหม. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๖) : ๙๗-๑๑๒. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/bim/article/view/258268/176653>
- มาลัย สาแก้ว, สุรพล สุธะพรหม, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๕๗-๑๗๐. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/266018/181378>
- พระมหาพี เป็ญ, สุมาลี บุญเรือง, สุรพล สุธะพรหม. การประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จังหวัดลพบุรี, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๒๒๖-๒๓๙. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/266755/181383>

๕.๓ ผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ

- Surapol Suyaporn and Others. A Forecasting Model for Economic Growth and CO2 Emission Based on Industry 4.0 Political Policy under the Government Power: Adapting a Second- Order Autoregressive- SEM. **Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity**. ISSN 2199-8531: 1-22. <https://www.mdpi.com/2199-8531/5/3/69>
- Surapon Suyaporn and Thitiwut Manmee.. Education Reform in Thailand 4.0: A True Story or a Soap Opera. **Asian Political Science Review**. Volume 2 Number 2 (July-December 2018): 88-85. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3304838
- Surapol Suyaporn and Others. The Efficiency of Government Administration in the Enforcement of Thai Environmental Law for Thailand 4.0: Whether Energy Consumption Regulations Impacting Greenhouse Gas. **Technology Reports of Kansai University**, 2020, 62(3) ISSN: 04532198: 1032- 1052. https://www.researchgate.net/publication/335732647_A_Forecasting_Model_for_Economic_Growth_and_CO2_Emission_Based_on_Industry_4_0_Political_Policy_under_the_Government_Power_Adapting_a_Second-Order_Autoregressive-SEM
- Surapon Suyaporn and Others. [Apinyar Chatchorfa, Grit Permtanjit]. (2020). A Causal Relationship Model of Effectiveness Waste Management of Local Government Organizations in Ang Tong Province. |**Solid State Technology**| Vol. 63 No. 2s (2020) pp. 577 – 581. <http://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/1927>
- Surapon Suyaporn and Others. [Aphiwat Jata,Bunchira Phuchanajita, Lampong Klomkul]. (2020). A Model of Key Success Factors in Public Policy of Marijuana in Alternative Medicine. |**Solid State Technology**| Vol. 63 No. 2s (2020) pp.2043 – 2049. <http://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/1940>